

- محمد حسانی الدسوقی -

هاتووم بېمه سوفی

- رښمان -

وهرگېرانی:
زامدار قادری
عبدالرحمان همه دئهمین

ناوہندی رہا

بڑ چاپ و بلاؤگرئنهوه

سهولير - داون تاون قاتی دووهم - ناوہراست

+964 750 406 6674

ناوہندی رہا - Nawandi Raha

ناسنامەى كىتەب
ناوى كىتەب: ھاتووم بىمە سوۋى
نووسىنى: محمد حسانى الدسوقى
وەرگىرانى: زامدار قادىرى
عەبدولرحمان ھەمەد ئەمىن
بەرگ و ناوەرۆك: ئىبراھىم سالىھ
چاپى : يەكەم
سالى چاپ: 2023

ناوہندی رەھا

بۇ چاپ و بلاوكرندنەوہ

تەنیا حاجی

Tanya Haji | تەنیا حاجی

public channel

Description

بِسْمِ اللَّهِ
الرَّحْمَنِ

♥ چەنالىك تايبەت بە كتيب و بابەتى جياواز ♥

ئەو كتيبە لەلايەن احمد عبدالرحمن
كراوە بە pdf و پيشكەش بە خوینەر كراوە

چەنال

<https://t.me/tanyahaji7>

بۆ راوېۆچون و پسيار بۆ كتيب مەينيرە ↓
[@tanyahaji22](https://t.me/tanyahaji22)

ئەكاونت ↓
<https://linktr.ee/tanyahaji22>

t.me/tanyahaji7

(۱)

ئەمە سرووت و ھۆنراوھى كۆمەلېك لە پاكانە، كە جۆرېك لە ئارامى پوھى بالى
بە سەريانەوھ كېشاوھ، كە وەلامدەرەوھى داخووزى ھەمووانە. ئاى چەندە جوانە
پوھ لە كەشېكى پاك و بېگەرد لە شەقەى بال بىدات، گەر بۆ ماوھىەكى كەمىش
بېت لە جەستە جىابېتەوھ، ھەر وەك چۆن پوھ لە جەستە جىادەبېتەوھ "بەم
شېوھىە مورىدان دەورى شېخەكەيان دەدەن و لە دونىا جىا دەبنەوھ، پېك
ھاوشېوھى ھەسارەكان" كاتى دەورى خۆر دەدەن، و لە پووناكى و
پۆشنايىەكەى بەھرەمەند دەبن، كۆدەبنەوھ و دەورى شېخەكەيان دەگرن،
كتومت لەو وەسفانە دەكەن كە لە نىوان خۆياندا بە دەربېرىنى جىا
بەكارىدەھىتن: (مەى، مەگېر، مەستەن)، ھالېان لەگەل ئەم دەستواژانە
دېتەوھ..

مەگېر: "شېخ" لە يان فېركار و سەرورە و قسەكەريانە.

مەى: گوڤتارى شېرىنى شېخە و فېركارە، لە ناكاو بەسەرياندا تېدەپەرېت و بە
ھۆيەوھ كەمەندكېش دەبن، دەكەونە ھال تا لىوارى بېھۆشېوون.

مەستەن: ئەو كۆمەلە كەسەى دەورى شېخەن.

ئەمە دېمەنېك بوو لەو دېمەنە باوانەى ئېرە، كە ناوچەى سەعېدى مىسېرە،
دېنى "سەعېد" سەر بەشارى ناودارى "ئەقسەرە"، بە تايبەت لە سالانى
شەستەكانى سەدەى پابردوو، ئەو شارە لەو سوڤيانە تژى بوو، لەگەل زۆرى
ژمارەيان "جىاوازيان لە ھال و پلەياندا ھەبوو، لە ناوياندا ھەبوو مورىدېكى

پاستگۇ بوو، ھەبوو شىخىكى تەواو، خواپەرسىتى پاستگۇ و خواناسى بە ناويانگ
و دەرويشى ھەزار ھەبوون.

ئاي خودا گيان دەبى چەند پىكى خوشەويستى لەو پارچە زەويەدا
تۆشكرابى! دەبى ئەم ديوارە بىگوييانە گويىستى بەرزبونەوہى پەلەي
ئىحسانى چەند مورىد بووبى، رەنگە گەواھى ئامادەيى ئەوان بوويىت و بە
سرودەكانيان كەوتبەنە جۆش و خرۆش، پەيمانى پىكەوبوونى لەگەليان بەستىت
و ئاشقيان بوويىت، بە ديار نەمانيان تامەزىوبى و بنوزىنەوہ.

سلاو لەو زەويەي كە بەوانەوہ بەرەكەتدار بووہ و لەو مەنزەلەش كە سەرتاپاي
جوانىەكانى كۆكرىدۆتەوہ و نەينى ژيان و ئادەمىزادى ناسىوہ.

لەگەل ئەوہى خۆم بە گەرە نازانم، بەلام ئاماژە و نىشانەكانى ژيان
گەواھىدەرى ئەوہن كە ھىچ كات خىر بە بى شەر نابىت و (ھەرگىز تاكرىت
خىرىك ھەبىت خالىبىت لە شەر).

رەنگە بىگەردى بىرىك گەردى تىكەوتبى، لەبەر ئەوہ لەم گەردوونەدا خىرى
رەھا بوونى نىيە، ھەرەك چۆن شەرى رەھاش بوونى نىيەز پەرەردىگارى بە شكۆ
ھىكمەتەكانى بەم شىوہىيە. لەتەك ئەو سۆفىيە خواپەرىستانە ژمارەيەك نەزان
و دلنەخۆش لە پىزى كۆمەلەكە دەبىنرىن و بەشىك نىن لە كۆمەلەكە، ئەمانە
پۆلەي دونيان، دونيايان كرىدۆتە بىنايى چاويان و ھەموو مەبەستيان.

ئەم كۆمەلەيە لە سەرچاوەي پاستەقىنەيان تۆشكرىوہ و دەروونيان رام
بووہ و ھىمەتشان بەرز. خويان بە دواپۆژ لكاندوہ، وازيان لە ھەموو ھۆكار و
ئەو بەستەرەنە ھىناوہ كە بە دونيايان گرى دەدات. بەلام ئەوانىتر ئامانجى ھەرە
كەورەيان برىتيە لە شتى بىنرخ و پوچ و دەستەكەوتى كەمبەھا، لە نىوان ئەم

دوو كۆمه له يه جياوازى زۆر و كه لىنى فراوان هه يه . جگه له مه له نيو ئه و خه لكه دا
سه رمايه دارى بالا و ناوه ند و هه ژارى داماو بى دهره تان هه بوون .

له ناوياندا كه سانتيك هه بوون په روه رين به دهوله مهنديه كى خراپ
تاقى كردبوونه وه ، منيش ئه و پياوه شه ست سالييه خاوه ن پوو خساريكى نه سمه ر
و جامانه به سه ره م هه بوو ، خاوه ن هيزى كى به زه بر و پله ي به رز بوو ، كاتى
قسه ي ده كرد " گوپرايه لى ده بوون ، فرمانى بكردايه بى سى و دوو جيبه جى
ده كرا ، تكاى بۆ هه ركه س بكردايه " تكاى وه رگير دراو بوو .

به " حاجى سه ييد " بانگيان ده كرد ، خاوه ن مال و سه روه ت و سامانيكى
زۆر و زه وه ند بوون ، ئه و سامانه ي له و زه ويان پهيدا ده كرد كه خۆى خاوه نيان
بوو ، هه روه ها باز رگانى كردن به حوشتره كانى سه رچاوه يه كيترى داهاته كى بوو .
باوكى به بچووكى كچه مامه كه ي لى ماره كرد ، زۆرى نه برد له ده يه ي سييه مى
ته مه نى وه فاتى كرد و به شيكى بچووكى خۆى بۆ به جيه يشت كه ناوى نابوو "
نه حمه د" وه ك ناوى باوكى . پاش ئه و جاريكىتر هاوسه رگيرى كرد ، ئه و جاره ش
بى ئه وه ي مندالى لى ببيت ، لى جيا بوويه وه .

دواى ئه وه برياريدا چاوه له سه ر هاوسه رگيرى هه لگريت و ئه و ته مه نه ي
ماويه تى بۆ كۆر و كاره كه ي ته رخانى بكات . زۆرينه ي ئه و كه سانه ي له سه ر ئه و
شيوازه ن هيج گرنگى به هه سته كان ناده ن ، گرنگى بۆ په يوه ندييه مروييه كان
دانانين . ئه ويش به پوانينى دوزيا و كرانه وه ي ده رووى خير و خوشيه كان و
پووكاره فيلاويه كه ي هه لته ده خه له تا و له ئامانجه بالا و مه به سته خوازراوه كه ي
دور نه ده كه وته وه .

باوك، تاقه كوپ، سامانى بيشومار...

باوكه كه به سامانه كه ي كوپه كه ي تير كردبوو، بۇ پارزيبوونى ئەو "هيچ شتيك نه مابوو بۇي نه كات. نه يده ويست كوپه كه ي وه كو گه نجيتى خوى له زورشت بيبهش بيت، ئەمە تەنها هەلويستى ئەو نه بوو بۇ كوپه كه ي، بەلكو زوريك له دهوله مەنده كان هەروايان دەکرد.

نايانە ويت جگەرگوشه كانيان ئەوه ببينن، ئەگەر پرسىاريشيان ليكريت، له باره ي ئەمه وه "هەمان وه لامه باوه كه ده ده نه وه: (نامانه ويت ئەوه ي ئيمه به بچووكي چه شتمان له هەژاري و ناخوشي ئەمانه بيچيژنه وه). ئەگەر كه ميك بيربكه نه وه ده ببينن و دينه سەر ئەو پروايه ي گەر ئەو ناخوشي و نه بوونييه نه بووايه " به م پۆژه نه ده گەيشتن كه ئەمپۆ شانازي پيوه ده كه ن.

من به شيوه يه ك پيگەيشتم كه له پوي پوحييه وه دؤراو و له پوي مادييه وه تير و تهژي بووم. به مال و سهروه تي باوكم له هاوته مه نه كانم جيا ده كرامه وه. مامه له يه كي تايبه تم له گەل ده كرا، له بهر شتيك كه هي خوم نه بوو و هيچ كوششيكيشم له پيناويدا نه كردبوو. به هوي پيگه ي باوكم له ناو خه لكيدا نازداربووم. له وكاته دا سوفييه خواپه رسته كان له ئەهلي چاكه ي گونده كه " مندا له كانيان له سەر خير و بالاي پوحي و زالبون به سەر جهسته و تيكشكاندن ئاره زوه كانيان پهروه رده ده كرد.

پۆژه هەبوو يه كجۆر خوارديان ده خوارد، رۆژيتر دووان و رۆژيتر سييان. جاريكيان نان و چهوري و جاريك به تەنها نان. به و شيوه يه مندا له كه به شيوه يه ك پيگەيشتم كه به هاي ئەو به خششي ده زاني كه بۇي ده رده ست

ده بوو. گوئشى پېنه ده دا گەر نه و به خشخشه پووى ليؤه رگيړابوويه و لاي نه مابوويه وه، به لكو ئارامى ده گرت و به سهر نه فس و ئاره زووه كانيدا زال ده بوو. گه يشتمه ته مهنى سى و دوو سالى و هر له سهر پيچكه ي باوكم بووم. له پوژدا له ناو زه ويى و بازرگانى و مه پرو مالات و حوشر بووم و له شه ويشدا خريكى رابواردن و مانه وه له گه ل دوستانم بووم.

ئه وه ژيانم بوو، ئه مه ش ژيانىكى ئاساييه به ره چاوكردى ئه و ژينگه يه ي لىي گه وړه بووم. ئايين هيچ ده سه لاتيكي به سهرمه وه نه بوو، هيچ كهس و هيچ شتيك نه بوو ريگري كاره كانيم بكات، ديندارى وهك بيرۆكه " بۆ چەند خوله كيكي كه م به ئاوه زما گوزه رى ده كرد.

ئه وه ي كه ديار و ئا شكريه بريتييه له وه ي كه "دونييا تا سهر بۆ كهس نيه، گەر بهرده وام بوويه و بۆ كهس بوويه نه ده گه يشته ئيمه ". بۆ دلدانه وه ي هاوپيكانم يان كاتيک به چيروكى يه كيک له هاوكوپ و دانيشسته كانم كاريگەر ده بووم، زۆر ئه م پرسته يه م ده گووته وه، به لام جياوازيه كي زۆر و فراوان هه يه له نيوان ئه وه ي ده بيبستيت و ئه وه ش كه خۆت تيايدا ده ژيت.

باوكم نه خوشيه كي سه ختى گرت، وايليكردم بۆ ماوه يه كي كورت له كنى بمينمه وه، پزىشكيك ده پيشت و يه كيكيتر ده هات، ميوانيك ده هات و يه كيكيتر ده رده چوو. كاتيک هيچ ريگه يه كه نه بوو له قه ده رى مردن ده ربازي بكات " وه فاتيكرد و هه رچى به دريژايى ژيانى كويكرد بوويه وه له دواى خوى به جييه يشت.

ئۇلار بۇلۇن دۆلەتەنگ بووم و دۇنيا له بهرچاوم تەنگ و پەش بوو. بىرۆكى
گومانلۇى ترسناك يارىيان پىدەكردم، خەرىكبوو بەرەو بىباوهرىم بىەن. باوكم
قەلغانىكى پۇلایىن و قەلایەكى پارىزەر بوو. هەستم به ونبوونى هەموو شتىكى
دەوروهرم دەکرد، به هەى دۇنيا له چىدايه كاتىك دەرە دجامەكەى كوتايىهاتن
بىت؟ به هەى دۇنيا چيه كاتىك بەرە و نەمان و له ناوچوون دەچىت؟

چەند گومانىكى شەيتانى بهرۆكى گرتبووم، جارىك هەستم دەرکرد كه
خۆشبهختى و دلتهنگى "تەنى دوو پووى دراوىكن و هىچىتر، كاتىن و نامىتن.
جارىش وابوو گومانم له سەر بوونى دروستكارىك كه كارى دروستكراوان
به پىوه بىبات" بۇ دروستدەبوو! ئەو ترس و ئەو هىدمەيه دواى مردنى باوكم
تووشم بوو، وايلىكرد خاوەن دەرۋىنكى پووخاوبم، تواناى بەرەنگارىوونەوہى
پووداوه كانم نەبوو. ئەگەر بەزەىى خودا نەبووايه "دەكەوتە نىو چەپۆكى
شەيتانەوہ، به لام خودا سەلامەتى كردم. ئەمە بهخششى خودايه له سەرم، له
هەموو بارىكدا سپاس و ستايش هەر بۇ خودايه.

مردنى باوكم وەك برووسكە وابوو. خۆزگە پىش ئەو پووداوه بىرم لىكردبايهوہ،
بۇ ئەوہى نەبووايه پووداوىكى له ناكاوى پر له ئىش و ئازار. له و كاتەدا نغروى
هىدمەكەم بووم، سەرسام بووم و له گىژاوى خەم و خەفەتدا پووچووبووم. له ناو
ئەو پارچە زەوہى خۆمان" كه كهوتبوويه تەنىشت مالمان، پەشمالى پرسەكه
جىگىر كرابوو، بەردەوام لەوتبووم، پرسەكه ماوہى سى شەو پۆژى خاياند.
ئەوانەى بۇ سەرەخۆشى دەهاتن" توانيان لەوماوہيه دا بەشىك له خەم و
پەژارەكەم له سەر سوك بكەن.

پۇژانى پرسه ته واويوون و ماوهى زۇر خراپتر دواى پرسه كه ده ستى پيكرد.
 بېگومان ده كرا به پازيبوون و خۇبه ده سته ودان پووبه پووى نه و كارده ساته
 بېمه وه، ده متوانى به دل پوويكه مه خوداى خۇم، به لام هيچ له وانه م نه كرد، پيڭ
 به پيچه وانه وه "خراپه كارى و خۇبه زلزانيم زيادييكرد، ده رگام به پووى
 داواكارىه كانى نه فسم والاكرد. به خواردنه وهى مهى زيده پوييم ده كرد و به رده وام
 بووم له سهر خهراپه، به سهر دانيكردنى خانهى مه يفرۆشان و دانيشتن له گه ل
 به دره وشتان راهاتبووم، بېگومان هيچ هوكاريكى دروستم بۇ نه و پرفتارانه م
 نه بوو، بگره نه نجامه كەشى په سهند نه بوو.

به وهنده نه وه ستم و كارى به دره وشتم تپه پاند - په نا به خودا - نه وه
 دروجار پويدها: يه كه ميان مانگيڭ دواى وه فاتى باوكم بوو، كاتيڭ هه نديڭ له
 هاوپيكانم پيشنيارى نه وه يان بۇ كردم كه پيويستم به ئاسووده كرنى ده روونم
 هه به، له بهر نه وه له گه ليان چووم بۇ قاهره و له وى نه و كاره پويدها، جارى
 دره ميشيان له گه ل يه كيڭ له و ئافره ته به دره وشتانه بوو كه به لاديكه مان
 بېگانه بوو.

ههركاتيڭ به ره و نه و جۆره كارانه ده چووم، له ساتى نه نجامدانى هه له كه هه ستم
 به ئاسووده يه كى ساخته ده كرد، كه ميڭ دواى نه وه ده كه وتمه سهرزه نشتى خۇم
 و پاشان ده گه پامه وه سهر كاره كه، نه مه هه مووجاريڭ دووباره ده بوويه وه.
 سهره پاي نه م هه موو به فيرۆدانه "بۇ ژيانه پهرته وازه كه م زۇر بيرم له چاره يه ك
 ده كرده وه. هه رگيز له ژيانمدا خۇم بۇ نه مه ئاماده نه كرده بوو، هيچ كات

نه ده ترسام بژئویم به شیوه یك له شیوه كان كه م بکات. به دواى چاره یه ك ده گه پام، وام لیبکات به سینگیكى فراوان پووبه پووی پووداوه كان بېمه وه.

شه یټانه كه م ختوره ی بۆ ده هیټام و ده یچرپانده گویم، كه مردن هه یه و هیچ گومانى تیدانیه “ئو ده بیټ چیژ له هه موو ساته كانى ژيان ببینم. جا ئو چیژ به حه لالى بیټ یان به حه رامى.

به لام من ده گه پامه وه و باوكم بیر ده هاته وه. ئو زۆربه ی كاته كانى له و كارانه به سه ر ده برد كه من ئیستا ئه نجامیان ده دم، له گه ل ئو ده شدا له سه ره مه رگدا ئازارى زۆرى ده چه شت و ئو چیژانه ی پابردووی هیچ به هانایه وه نه هاتن. بگه ئه فسوس و داخى زیاتر كرده بو، جگه له مه له ترسى ئو كارانه ی كه له پابردوو ئه نجامى دابوون و له ترسى ئه وه ش كه چاوه پړی ده كات له و دیو دونیا“ ته واو توقیبوو.

ژيانى مرۆڤ به مردن ناوه ستیټ، ئه مه له ئایینه كه شماندا به ئاشكرا ئامازه ی پیدراوه، به لكوو به بۆچوونى ئه وانه ش كه باوه پریان به زیندوو بوونه وه نیه “مردن لای ئه وانیش شتیكى ناخۆش و نه ویستراو بووه.

ئو لیټشاوی بیركردنه وه یه به خه ویک كۆتایی پى نه ده هات و هه موو ئه وانه ی له بیر نه ده برده وه و حال و ژيانم وه ك خۆی ده مایه وه.

ماوه یه كى زۆر له سه ر ئو حاله مامه وه، هه تا پۆژى به خته وه ریم هات، ئو پۆژه ی كه له ودیوی په نه انه وه وام بۆ دانرا بوو كه ده ستم بگړیت تا ئو شوینی كه په رده كان لاده چن و پڼگه ی پیده دریت له و ده ركه بچمه ژووره وه، كه ژيانىكى پاکی لییه وه ده ستپیده كات.

دېيەكەم - ھەرۈك باسما كىر - ژيان ومالى زۆرىك لەوانەى تىدابوو كە بۇ خودا
سولخا و خۇپارىز و خواپەرسىت و پالەفتەبوون، ھەرۈك چۆن كۆمەلىك
لەوانەشى لىبوو كە دونىايان پىشتگوى خستبوو، پوويانكردبوويە پەرۋەرئىنى
خۇيان و مەبەستىيان پازىبوونى ئەوبوو. لە سەرەتادا ھىچ بەھايەكم بۇ ئەوانە
دانەدەنا و زۆرجارىش گالتەم بە گويپرايەلى ئەوان بۇ شىخ و مامۆستاكەيان
دەكرد، چوون تەواوى كارەكانيان بۇ لاي ئەو دەگەپاندەو، ئەو ھەم بەبى كەك
بى مانا دادەنا.

گالتەم بە كۆپى زىكر و سرودەكانيان دەكرد، لەگەل ئەو ھەندىكجار دل و
گويم پىي خوشدەبوو.

سەيرم لەو دەھات كاتىك بە درەنگانى شەوگويم لە دەنگى ئەو
خواپەرسىتەنە دەبوو گەردوونيان پىر دەكرد و دلەكانيان سەراسىمەى خۇي
دەكرد، بە زوبانى حال بانگى دەكرد ھەتا ئاسودەى و شادىي بە دىيەكەن.
سەيرم بە حاليان دەھات، بە وىرد و دامەزراويان، بە ئەدەب و پرفتارى
جوانيان، بە پەرۋەردە و يەكلايى بوونەو و پالەفتەبوونيان، بە حال و پاراستنى
نەينىەكانيان!

ئىستا دان بەو دەنەنەم كە گالتە و بەكەم سەيرمكردوون، بەلام ھەرگىز پىر
لىيان نەبوو، بە پىچەوانەو خوشمەدەويستىن.
پىويستىم بەوان ھەبوو و نەشمەزانى، پىموايە ئەوانىش پىق و كىنەيان بەرامبەر
بەكەس لە دلدا نەبوو. چۆن دەكرىت نەخۇشىي پىگەى بكەوتتە ئەو دلە پاك و
دروستانە!

پیش مردنی باوکم، کاتی چەند پێگریەکی ئایینی ھەبوون لەوێ بچمە
مزگەوت، ئەوکات ئەو دەرویشانە لە شوێنەبوون دەوریان دەدام و سلاوی
گەرمیان لێ دەکردم و بە دلخۆشییەو بە پوومدا بەزەیان دەکرد، مینا
ھاوپیەکی دێرین چاوەرێیان دەکردم.

بەلێ "خۆشەمەویستن و ئەوانیش منیان خۆشەویست... ئەمە راستییەکە.
پۆژیک لە پۆژان خۆری پوحم ھەلات، بۆ ئەوێ تاریکیایی ئەنگوستەچاوی دلم
لابدات و ئەو پەلە پەشانەکی لەسەر دلم کە لەکەبوون پامالێ. ئەمە لە مانگی
پەمەزاندا پوویدا.

یەكەمیان ھەنگاو لەو پیەکی کە پێبوارانی تەریقەت پێیدا پەتەبەن بریتیە لە
تەوبە و گەپانەو، گەر تەوبەکی راستەقینەبێت "بێگومان کاریگەریەکانی
لەسەر کەسی تەوبەکار دەردەکەون و بەروبوومەکی ھەستی پێدەکرێت.
تەوبەکی بەردەوام بۆ پەلە بالآ و بالاترین بەرزێ دەکاتەو، بۆ پەلە زوھد-
خۆی بۆ خواپەرسی تەرخان دەکات-، گەر لە زوھدەکی راستی کرد و
بەردەوام بوو بۆ پەلە وەرە- لەگەڵ خواپەرسی خۆی لە گوناھیش بەدوور
دەگرێت- بەرز دەکرێتەو، بەو شیوەیە کەسی پێبوار و تەوبەکار بەو پلانەدا
بەرز دەکرێتەو.

ئەو کەسە بەو پەلە بالایانە بگات، لە خەلکی تەبئەت دەبێت، بۆیە
ئەمان پووناکەنە پووی خەلێ، بەلکوو پووین تەنھا دەکەنە پەرەدگاریان،
ھەرەکوو وتووینە:

ئەمانە کۆمەڵێکن ویستیان تەنھا بە خوداوە گرێداوە

ویست و پێویستیەکانیان نابەنە لای ھیچ کەس

داوای نه مان خودای په روږدگار یانه

چېنده جوانه ویستیان که تنها خودای تانک و تنه پایه

به لām بهر له ته و به “ ده بیټ هۆکار ټک بۆ که پانه وه که هه بیټ و دلی مورید ته و او داپوشیټ، نه و هۆکاره نیگه رانی بکات و ته و او ی بوونی بخاته هه ژان و به ره و خودای په لکیش بکات.

نه و هۆکاره خودا ده یهاو ټته دلی بهنده که ی، به بی ټه وه ی هیچ پیښهاتیکی پیښه وخته هه بیټ، بهنده که به و هۆکاره له وکات ته و به ده کات و ده که ریټه وه لای خودا.

ده کری ټه مه ی ده سټکه وی له و شوینانه ی که تیایدا سهیری خودا ناسیکی کردوه یان خوانا سیك سهیری نه وی کردوه، سهیرکردنی مورید بۆ خواناس به چاوی پیز و که وره ییه، سهیرکردنی خواناسیش بۆ مورید به چاوی سۆز و میهره بانیه.

ده کری ټه وه مان له به دوا داچوونی حالی چاکه کاران و چاولی کردنیان یان سهیرکردن و خویندنه وه ی په رتووکه کان و ژیانیان ده سټکه ویټ، چونکه باسکردنیان پاکه ره وه ی دلّه .

(۲)

له پۆژتکی مانگی په مه زان " نه فسم پيداگيري خوار د نه وهی مهی بوو، نه مه بو
که سیکې پووو چوو له گوناو و تاوان کاریکی نامۆ نیه، تا زیاتر له ناو گوناو بیت
ساناتر له گه ل گوناو کردن رادیت و گرنگی بو سنووره کانی خودات له کن نامینی
و گوئی پینادات.

دوای نه وهی جله وم دابوویه دهست نه فسم، نه و نه فسی له خهراپه پووو چوو
بوو و هه میسه پې شپړه وی ده کردم بو نه و کاره وی که به ره و هه لډیر و له نا چوونی
ده بردم.

له نیو ماله که م به دوای شوو شهیه کی پر یان پیاله یه ک ده که پام، هیچ شتی کم
له مانه ده ستنه که وت. که و ته بیرم که هاوړیه کم هیه و له ده ورو به ری دپیه که
نیشته چی ده بیت " پېشتر بو کرینی چهند شوو شهیه ک هاوړیه تیم کرد بوو،
له وانه یه هه ندیک له و شوو شانیه مابیت. بو داوا کردنی شوو شهیه ک چوومه لای،
نه و په تی نه کرده وه و به بزه وه وه لامي دامه وه و دانه یه کی پیدام.

شوشه به په پړه شه داپوشاروه که م هه لگرت و بو کيڼکه بچوکه که م به پړ
که وتم، کيڼکه که م نزيک مالى هاوړپيه کم بوو، له دوواوه دېروانيه سره هيلی
شه مېنده فەر.

هه ستی به کویله بوون بو شتان چنده بېنرخ و هېچه، به تاييه ت که دهبېته
کویله ی ئاره ززو و فرمانه کانی نه فس.

چوومه ژیر سایه ی داريک، که که وتبوو یه کوتایي کيڼکه که و هيلی
شه مېنده فېریش ده که وته پېشم، نه و هم بو نه و بوو تا که س نه مېینی، پيک
دواي پيک مژولی خواردنه وه بووم.

له و دهمه ی له و حاله دابووم “پياوچاکيکی لاديکه به لامدا تيپه پړی، خه لکی
له باره ی نه و پياوه ده يانگوت: له که سه تاييه تيه کانی خودايه ! دهميینی له
نيوان هيله ئاسنينه که پيیده کرد و گوجانيکی که وره ی به ده سته وه بوو.

سهرزه نشتی خوم ده کرد و خوم ليی شارده وه، پشتم دابوويه قه دی داره که،
به رام به رم هيلی ئاسنينی بوو و پياوه که ش به نيو هيله که دا به ره و پووم
ده هات...

نهمده زانی چ شتيک نه وی هيناو ته ئيره و له و دهمه دا ليړه دا چيده کات!،
هر که له دووره وه بينيم “نه و دهنگه شاراوويه ی ناخم وه دهنگهات، نه و
دهنگه بوو ده چرپانده ناخم و بو به گزاجوونه وه ی نه فسم پالپشتی ده کردم، مينا
که سيکی په خنه گر له به رده مم ده پرنگايه وه.

بەلام بە خۆبەزلزانی و سەرکەشیەکم ئەو دەنگەم خامۆشکرد، شووش
"مە" یەکم لە دووادم شاردهوه، چاوهپیم کرد تا شیخ تیپەپی و دووبارە
دەستم کردەوه بەو کارەى که بە بیناگایی و نەزانیەوه دەستم پیکردبوو.
شیخ لە هیلێ ئاسنینەکه رەتا و بەرەو پووم هەنگاوی دەنا.

بۆ هاتنەکەى ئاهێکی توندم هەلکیشا، ئێستا کاتیکی گونجاو نیە بۆ
گوێگرتنی ئامۆژگاری، تەنانت کاتی سلاوکردن و داواکردنی شتیش نیە.

سەرپرەپای جیاوازی پێگە و ئاراستەمان "پەییوەندی من بەو شیخە و تەواوی
پیاوچاکان و پاکان پەییوەندی خۆشەویستی دوولایەنە بوو، لەنیوان من و
هەریەک لەوانە هیچ جۆرە بق و دۆژمنداریەک نەبوو.

هەر کاتیگ ئەو کەسە پێرۆزە نزیکتر دەبوویەوه زیاتر دەچوویە ناو سۆزو
هەستەکانم، وەکو تێکەلەى شەلمەنیەکان تێکەل دەبوون، لە کۆتایی ئەو
تێکەلیە و شکۆی ئەو شیخە هیوام دەخواست زەوی لەت بووایە و خۆم و
تاوانەکانم ونبوونایە.

لیم نزیکبوویەوه، شوینەواری پووه نورانیەکەى جوانی و شکۆی پەخش
دەکرد، ئاوینەى دلیگ بوون که تژیپوو لە خۆشەویستی تەواوی خەلک. ئا ئەوەیە
بە نەرمی هەنگاو دەنیّت، قەمیسە درێژەکەى پۆشیوە و جامانە گەرەکەى
بەستووه و گۆچانەکەشى بە دەستەوه گرتووه.

وا پێویست بوو بۆ نیشاندانی پێژ و سلاو هەلبستەوه، که چی ئەمەم نەکرد..
ئەمە بە هۆی خۆبەزلزانی و کەمپێژیم بەرامبەر ئەو نەبوو! بەلکوو لەبەر ئەوه

بوو که شکوی نه و جولای لی بری بووم! به هوی زالبوونی نه و بوو به سهر دلم
و به سووک سهیرکردنی حالم بوو.

له شهرمی کاره که م سهرم شوړ کړدبوو، نه مده توانی هیچ بکه م ته نها نه وه
نه بیت چاوه پری بکه م نه و قسه بکات! چاوه پیم ده کړد گویم له سهرزه نشته کانی
بیت.

لیم نریکبوویه وه و به سهر نه ژنکانی دانیششت، له چاوانیدا نیگای سوژ و
میهره بانیم ده خوینده وه، نیگای به زه یی و خو شه ویستیم به دیده کړد، نه ک ترس
و توقان و هه پره شه.

نه و وه کوو نه و که سانه نه بوو که هونه ری پازاندنه وهی وشه کان به کار دینن، نه و
به خۆبه زلزانې نه ده دوا و پوحي وشه کانی نه ده کوشت و خه لکیان به بیستنی
وشه کانیان بیزار نه ده کړد.

سهیده که سلاوی لیکردم و پسته ی "کورپه که ی خوم" ی به سلاوه که لکاند، مینا
که سیکی به سوژ و میهره بان دهستی خسته سهرشانم. وه لایمی سلاوه که م
دایه وه و زهرده خه نه یه کی ساخته م به لیوه کانم نیشاندا.

دوای نه وه شیوازی دانیشتنه که ی گوپی و هروو پانه کانی به سکیه وه نوساند و
به به زه ییه وه ناموژگاری کردم و گوتی:

- نه وه نده به س نیه کورپه که م؟

له نامارزه که ی گه یشتم. سهرم دانه واندنه نیو کوشم. به هوی نه وه وه دلته نگ
نه بووم که شیخ به و حاله ی بینیم، به لکوو بو نه و دوخه خه مبار بووم که ژیانمی
تیکه وتبوو.

پېمگوت: به خودا قوبان نازانم..

پوانينه كانى به رامبه رم دريژه ي كيشا و به پيژ و به زه بيه وه ده پيوانى، نارامى
هه موو بوونى نه وي داپوشيبوو، به جۆريك منيشى مينا خۆى داپوشيبوو.
گونا هه كانم منى له بهر چاوى نه و نه خستبوو و به سووك سه يري نه ده كردم.
به لكوو يارمه تيدام له خه وه كه م به ناگاييم، پوحي به به راكردمه وه و ويسى
ژيانى لا زيندوو كردمه وه، ژيان له لام زياتر جوان بوو، نه مه واى ليكردم به خۆمدا
بچمه وه و سه ر له نوئ به كار هه كانمدا بچمه وه.

هيواخوازيووم له گه ل خۆى بمباته وه ماله كه ي و فيرم بكات چۆن ده ستبكم
به ژيانىكى خوش و پاك و بيگه رد، چۆن بتوانم ماناي مروقبوون له خۆمدا زيندوو
بكه مه وه كه عه ياميكه ماندوو و ون بووه، وام لييكات له مه به سى بوون و
درووستبوونم له م ژيانه دا تييگه م.

پي گوتم: كوپه كه م گوييگره، تو نه وه نده خراپ نيت كه وا گومان ده به يت،
يان شه يتانه كه ت وا بو ت وينا ده كات و له گه يشتن به ريگاي راستى بي ئوميدت
ده كات. به راستى ته مه ن ده پوات و هيچ گومانىكى تيدانيه، خوشيه كان له بير
ده كرين و پۆژه پر چـيژه كان كۆتاييان ديت و هه مووان به بي جياوازي كوچ
ده كه ن. ته نها داوات ليده كه م به راستگويى له گه ل خۆتدا دابنيشيت.. هه رچه ند
نامۆزگريت بكه م“ وه كوو نه وه نيه به ته نها سه عاتيك له گه ل خۆتدا دابنيشيت و
له حاالى خۆت پابمنييت و بير له داها تووت بكه يته وه، نه وه ي من به نه ندازه ي
سه عاتيكى به ته نها مانه وه ي تو گۆپانكاري درووست ناكات، به باشى نه وه ت له
بيريت كه نه وه نده خراپ نيت هه روه كوو وا گومان ده به يت.

دواي نهوه“ به نه رمي ده ستي راسته ي گرتم و به ده ستي چه پهي به نه رمي و
خوشه ويسته وه كيښاي به پشته ده ستم و خود احافيزي ليكردم.

سهر نهويه نه و شانه ي نه و شيخه چرپانديه گويم، پيشتر چندينچار له و
شانه م ژنه وتبوو، به لكوو نهويه نوي بوو نه و نيكا پر له به زه يي و ميه رهبانيه ي
بوو، كه واي كرد شوپشيك دروست بيت و جووله بخاته دلم و هه موو نه و ته پ
وتوزه كه له كه بووه رابمالي.

شيخ پويشت و منيش نغروي قولايي ده رايي بيركردنه وه بووم، جهنگيكي
فراواني بيروكه كان له ناوه زما هه لگيرسا ... مينا چهنده كه سيك بوون له
ناوه وه م به رگريان له بوچوونه كانيان ده كرد، يه كي ده يگوت: هه ر به راستي له
بنه په تدا بوچي دروستكراوي؟ يه كيكيتر ده يگوت: نه ري چهنده ته مه نت له
سه رگه رداني بوچ و به تاليدا به هه ده ردا؟ نه و بيروكا نه م وه كوو شه پولي
ده رياييكي بي كه نار شه پوليانده دا.

دواي تاريكي نه نگوسته چاوي شه و“ هه ر ده بيت سپيده ده ركه ويټ، تاريكترين
كاته كانى شه ويش نه و كاتانه كه ده كه ونه به ره به يان.

وشه كانى نه و پياوچا كه به رده وام له گوچكه مدا ده زرنكيته وه، بويه هوي
نهويه گپي شوپش و دلاگرمي له ناخدا هه لېكات و ده ست بكات به
گورپانكاري، ده بووايه وته كانى نه و پياوچا كه م به هه ند وه رگرتبووايه“ چوون
وته كانى نه و پياوچا كه وه كوو نامه يه ك بوون له ناسمانه وه نيتردراين.
نه و ململانييه به وه كوتايي هات كه ده بيت هه ر بگه پيمه وه.

بيگومان نووری قورس و گرانه، پيويستی به گۆرانکاریه کی گوره ههیه، بۆ
 نهوهی هه موو نه و پۆژ و شهوانه ی که له کیسم چوو قهره بووی بکه مه وه،
 بیرمکرده وه که ریگه ی نه و سۆفیانه بگرمه بهر، نه و سۆفیانه که هه رکه سی
 لایان دانیشی سهره پۆ و به دبخت نابیت، بۆچی یه کی نه بم له و کۆمه له چاک و
 خۆپاریزانه ؟

به ویستی خودا“ دوا ی نه و هه لوه سته و نه و هۆکاره، کاتی نه وه بوو
 بگه ریتمه وه. تهویه م کرد و له وه ی پيشووم په شییمانیم ده ریبری، پيداگیربووم
 له وه ی له ده رگا که بدهم، ده رگای نه و کۆمه له سۆفیانه، به هیوا ی
 وه ده ستخستنی نور و دۆزینه وه ی ری پاست.

له و رییه هیچ شتیکم بۆ نه مابوو یه وه جگه له په روه رده کاریک نه بیت، به لی
 پيويسته شیخ و چاوساخ و په روه رده کاریکی شاره زا به و رییه م هه بیت، به ته نها
 ناگمه مه نزل، پیناگه م.

نه و ریگه یه ی به نیاز بیگرمه بهر“ پره له مه ترسی و ترس و خلیسکان. نه و
 که سه ی ده یه وی نه و فه وتینه رانه ببری“ پيويستی به که سیکه چاوساخ ی بکات و
 ریگای ئارام و ئاسایشی پینیشان بدات.

گر ی په شیمانی له جه ستهمدا دایسا، بۆ نه وه ی په راوه پره شهکانی پيشووم
 بسپرته وه و زیده په ویی و که مه ترخه میه کانیشم بیچیته وه.

وه ک بۆم ده رکه وت نه و ئاگره ی له ناخمدا دایسا وه“ به ره می نه و په یمانه مه یه
 که له داوی نه فسه که م پزگاری کردم، نه و نه فسه ی که به رده وام فرمانی
 نه نجامدانی خراپه ی پیده کردم.

ئەو كات باوكىم بىر كەوتەو... چى دەبوو ئەگەر باوكىم باشتر منى پەرورەردە
كردبووايه؟.. چى دەبوو ئەگەر منى ئاشناى يەكك لوانە كردبووايه و لای
ئەوانە پەرورەردە كرابوومايه.. بە ھەرحالّ خودا لىخۆش بىت، ئىستى خۆى و
كردەوەكانى.

ئەلاھو ئەكبەر.. ئەلاھونەكبەر..

دەنگى بانگبىژ بەرزبووئەو و بانگى عەسرى دەفەرموو. ھەستم بۆ نوێژ و
تامەرزۆيىم بۆ وەستان لە بەردەمى خودا دەجۆشا.

لە رێگای چوونەو وەم بۆ مائەو "بە لای مزگەوتدا تىپەپىم.. ھەزمەدە کرد
بچوومايه ژوورەو، بەلام ھىشتا نا. دەبىت پىشووختە خۆم بشۆم و خۆم پاك
بکەمەو - جەستە و ناخە - ئەو كات دەچمە ناو مالى خودا، ئەو شوێنەى كە
ئەوى لىيە و نزىكترىن شوێنە لىيەو.

دەلحاز چوومە مائەو و خۆم شوشست، دواتر پىيەكانم بەرەو لای شىخە
خۆپارىزەكە پەلكىشيان كردم، ئەو شىخەى پىش كەمىك بە دیدارى شادبووم.
بە ھىورى و ئارامىەو لە دەرگامدا و كورە بچووكەكەى دەرگای كردەو و
دواتر گەراپەو تا ھەوالى ھاتنم بە باوكى بدات، كەمىكى پىچوو شىخ دەركەوت،
تەنھا بە بىنىم ژۆردلخۆشبوو، چ دلخۆشبوونىك!

پىشوازی لىكردم و بە توندى لە باوھ شىكردم و دەستى گرتم، وەكو كە سىكى
بەندكراو بە ھىواشى "بى ئەوھى وشەيەك دەربىرم لەگەلى چوومە ژوورەو
چوونە ژوورىكى تەسكى بچووك، كە دوو قەرەوێلە و چەند گۆشەيەكى لىبوو.
زەويەكەش برىيتى بوو لە قورپىكى پەق و پتەوى پاخراو بە زەويەكەدا.

شیخ به بزه وه سهیری کردم و گوتی:

- کوره کهم پیموابیت بریاریتداوه سەر له نوی دهست به زیان بکه یته وه و هاتوویت تا گه واهی له دایکبوونه وهت تۆمار بکهیت، ئه ی وانیه؟
- گوتم: ئینشانه لّا قوربان، هەر بۆ ئه وه هاتووم.
- گوتی: پۆله سوود و په ند وه گرتن به ویست و پێداگیریه کی راستگویانه ده بیّت، سه رفرازی و پارێزراویش به فرمانی خودایه، به بیرت بیّت که په روه ردگار - ئه گه رچی پێویستی به تۆ نیه - به لام بێگومان به ته و به و گه رانه وهت دلخۆشده بیّت. تۆ لای ئه و خاوه ن پێگه و به هایت، ئه گه ر راست بکه یت پیروژت بیّت ئه و دلش کانه ت، پۆله کهم بزانه که په روه ردگار له گه لّت میهره بانتره له دایک و باوکت. ئه وه ی لای په روه ردگار به گوێرایه لّ بوون نه بیّت به دهست نایه ت.
- گوتم: قوربان کاته که زۆر درهنگ بووه.
- گوتی: نیوان و دووری پێی به ره و خودا به ته مه ن ناپیورد ریّت“ به لکو به کرده وه ی چاک و یارمه تی خودا ده بردریّت.. پێده چیّت وه لامی ئامۆژگاریه که ت دابیته وه و بۆ دهنگی حه قیقه ت ملکه چ بوو بیت، ئه مه ش به لگه و نیشانه یه کی دیار و ئاشکرایه له سه ر ئه وه ی له سه ر پێگای حه قی و خیریکی په نه انت تیّدایه، ئه وه نه ده ت له سه ره له گه لّ داردا په یمان به سه ستی و خزمه تی بکه یت بۆ ئه وه ی له به رو بوومه چیژ به خشه که ی تامبکه ی و خوداش پشتیوانیت ده کات. باوه رم پێیکه کوره که م“ هه یه له سه ره تای پۆژدا ته و به ده کات و بۆ لای خودا ده گه ریته وه، شه وی به سه ردا نایه ت ده بیّته یه کی له

بهنده نزيكه كان و وهليه كانى خدا، ئەمەش لاى خدا زەحمەت نيه و خىريش
 ھەر لاى خۆيه تى، ھەموو شتيكيش لاى ئەو به ئەندازە يەكى ديارىكراوھ.

شيخ داواى پيپيدانيدا تا شتيكەم وەكوو بە خيهراتن پيشەش بکات. وام
 گومان دەبەم شيكاريى ئەو ھاوکیشە يەم دۆزيو تەوھن ئەو ھاوکیشە يەى
 لە داواى مردنى باوکم سەرقالیکردووم.. ھاوکیشەى ژيان و چيژ بينين و
 نەمان و مردن.. چۆن لەنيۆ ئەو ھەموو سنوورانە بى خەوش و خال بژيم!
 تەنانەت مردن! چۆن بە پووکی خۆش و دلکی فراوان پيشوواى لى
 بکەم؟!!

کرده وهى چاک و مانەوھ لە بەردەم دەرگای خدا... بەلى بەراستى ئەوھ
 دەرمانى راستەقىنە و چارەسەر و پەرچووھ بۆ ژيانکی ئارام و بەختەوھ،
 بەراستى ھەموو شکۆ و سەربەرزىيەك لە گوپرايەلى پەروەردگاردايە.

چەندە نەزان بووم! کاتيک و گومانم دەبرد، بە سووچى ئەوھى مردنمان
 لە پيشە و ھيچ پزگاربوونيکمان لى نيه، ھەرۆھ کوو ئارەزوومانە دەبى چيژ
 لە ژيان و ھەريگرين، بەلام جیھانەکانى مەوۆ بە نەمانى دونيا کۆتايى نايەت!
 بەلکوو بە نەمانى ئەو دەست پيدەکات، ئايا تەمەنى دونياى (کاتى) بە
 بەراورد بە ژيانى (نەمريى) دواپۆژ چەندە، ئايا پشت بە دونيا ببەستين کە
 شوپنى پەرينەوھ يە و دواپۆژ پشتگوپخەين کە مەزلگای ھەميشەيە، ژيانى
 ھەميشەيى ھەر لەويیە.

هاتنى شىخى خۇپارىزمنى لە دەرياي بىر كىرگەنە دەرىنا، مەجمە يەكى
لە دەست بوو كە دوو كۆپ چايە و دوو ئاوى لەسەر بوو. بە گۆيىدا چىپاندى
:

- بېورە كۆپرەكەم ھەر ئەو ھەبوو.
- گۆتم: قورىان دەكرى داواي شىتېكى زۆر گىرگىت لى بىكەم، زۆر گىرگە،
بەلكو واى دەبىنەم كە ژيانم بەو ھەو ھەندە، ھەر دەبى بىي.
- گۆتى: بىگومان پۆلە ھەرموو:

گۆتم: قورىان، دەمەوى لەسەر پىچكەي ئىو ھەم، بىمە يەكى لە ئىو، لە كۆپى
زانست و زىكرو ھەژاران و درویشان دابنىشم. باو ھەركە قورىان داواي ئەو ھىچ
چارە سەرىكە نىە جگە لەو ھەي بە تەواو ھەتى پىشت لە دۇنيا بىكەم، ھەروەك چۆن
پىشتەر پووم تىكردبوو.

شىخ ھەرموو: بەلام كۆپرەكەم ناتوانىت ئەو ھەي بىكەيت، لەوانەيە ئەو زىانت
پى بىگەيەنەيت و ھىچ سوودى لى نەبىنەيت، تۆ پىچكەي تايەت بە ژيانى خۆت
ھەيە و لەسەرى گەورە بوويت. بە ھەرحال تۆ دەتوانى بىيەت كەسىكى باش و
نەزىك لە خودا بى ئەو ھەي بىيەت پال ھەژاران و درویشان. تەرىقەت ئەركىكى
ئەو ھەندە سانا و ئاسان نىە ھەروەك گومانى بۆ دەبەيت، پىموايە تۆ ناتوانىن

له سهر چه شتني نازاره كانى نارام بگریت، له كاتیكداتۆ هه موو ته مه نت له خوؤشى به سهر برردوو و خزمه تکراری.

گوتم: تكات لیڤده كه م قوریان! خوؤم به کلاییکردۆته وه.. باوه ڤم پێبکه پاشگهز نابمه وه! ئه وهی پێشوو به سه، له شه ڤی نه فسم ڤزگارم بکه!
گوتم: له ماوهی ته نها دوو کارێر خوؤت به کلاییکرده وه؟! ڤۆله ئه مه ئه رکێکی گه وریه و ئاتاجی بیر کردنه وهی قووله. با جاری له ئیستادا واز له وه بێنین،.. ئه مۆ به ته نها له گه لّ خودا دابنیشه، گه ر پاستگویی و به کلابوونه وهی نه فست بۆ ئه و ئه رکه به دی کرد" وه ره وه جارێکیتر قسهی له باره وه ده کهین، ئه گه رنا ئه و هه موومان به ندهی خوداین و به ڤێگای خوؤمان به ره و لای خودا هه نگا و ده نیین.

له و چاوپێکه وتنه ی ئه و جارم له گه لّ شیخدا ئه وه ڤووی نه دا که بۆی هاتبووم. به هه ر حال ڤر یارمدا جاریکی تر له گه لّ خوؤمدا دابنیشه مه وه و هه لسه نگاندن بۆ کاره که بکه م.

ڤهنگه ڤر یاره که م به ساتی لاوازی مۆیی بوو بیّت و مالتویرانی و خلیسکانیش له ڤه له کردن دایه. گه ڤامه وه ماله وه و نوێژی خه وتنانم به ته نها کرد، دانیشتم و بیرم له ڤۆژانی ڤابروو و داهاوو ده کرده وه، دلم که و ته هیڤمه، دواتر به ته نها له گه لّ خودا که و ته ڤاز و نیاز، لیڤده ڤاڤامه و داوای ڤێی پاست و سه رفرازیم لیّ ده کرد، داوام لیّ ده کرد ده ستم بگریت.

له سهر ئه وه به کلایی بوومه وه که هه ر ده بیّ مامۆستا و چاوساغیکم هه بیّت، ده بیّ ڤێگه ی تیکووشانی له گه لّ نه فس بگرمه بهر، وه کوو ئه وان نارام بگرم،

گومانی باشم به خودا برد که پیشوازیم لی دهکا و که سیکم بو رام دهکات تا
به ره و لای خویم نزیکم دهکاته وه.

(۳)

له زهویه کی نه رم و قورپاو پامده کرد، درووستکراویکی ترسناک له شیوه ی
گیانداریک دوامکه وتبوو، پیشتر هاوشیوه ی نه وم نه دیبوو. من پامده کرد و نه ویش
دوامده که وت. هیلای کردم و هیزی لی بریم، که میکم مابوو بگه مه وشکایی و
پشوو بدهم و عاره قی ماندویتی و شه که تیی بصرم.

پاشان پیاویک هات که پیشتر له زیانمدا نه مبینی بوو. مووی پیشی چر و
پووخساری سپی ره نگ بوو، شکزی دهرویشی پیوه دیاربوو. له سه ر پیگا که م
لیزه و له وی خه لکیکم ده بینی، به لام کاتی نه و درووستکراوه سهیره نه و

ده رویشې بېنى، سهرى شوږ كړد و پرووى وهرگيږاو كه پايه وه، نيتړ ناوړيشى نه دايه وه و دووركه وته وه.

ده رویشې كه سهرى كړى و گوتى: كوپه كه مان به خيړ هاتى .

له سهردانى دووه مېم بۇ لای شيخ" نه و خه ونه م بۇ گيږايه وه، بوم باسكرد كه خوم بۇ دواړوژيه كلايى كړدوته وه، هر ده بى بېمه سهر نه و پييه.

نويش موژده ي دامى، وتى: خودا كه سيكت بۇ پام ده كات تا به ره و لای خوى نزيكت بكاته وه. پيى وتم: كه ده بى له ئيسـتاوه خوى له سهر زور سه لاواتدان پابښت، نه وه چاره سهره بۇ نه و حالات و بۇ هه موو نه خوشيه ك. نه وه به پاستگويى و نيه تپاكى په يمانى له گه ل بېه ستى" بېگومان به يارمته ي په روه ردگار ده گاته مه به ست، په روه ردگارى ده يگه يه نيته لای نه و كه سهرى كه په روه رده ي ده كات، يان وای لى ده كات خوى بېته ناموژگار يكارى نه فسسى خوى، ده توانى سهر كونه ي نه فسسى خوى بكات و له خراپه قه ده خه ي بكات، هر په روه ردگار وای لى ده كات به ديدارى پيغه مېهر (د.خ) شاد بېت و له وه وه پيښموني وهرده گريت، به كورتى كاروبارى ده كه ويته ژير فرمانى خودا و په زامه ندى نه وه وه.

هه روه ك چوڼ هه والى پيدام كه نه و چيتر پيگه پيدراو نيه بۇ په روه رده كړدى ده رویش و موريدان، بويه پيويست ده كات بۇ نه و گه شتم داواى په روه ده كار و ماموستا و شيخيكي پيپيدراو بكم، بانگى كړم بۇ نه وه ي نمونه ي نه و شيخه و ماموستا پيپيدراوانه م نيشانېدات، نويش كه سيكى گوره و خواناس و زانا به شه ريعت و معنه ويه ت بوو، به "شيخ مه دى" ناسراو بوو، له گونديك

داده نیشته له ناوچه ی " قوص "، نه و په یوه نډیه کی باشی له گه ل " شیخ مه هدی هه یه " پوی چوارشهم سهر دانیکي نه و ده کات، داوی لیکردم نه و پوڅه له گه ل نه و بچم، چوون کوبوونه وه و دانیشتن له گه ل پیاوچا کان هیمت مړوڅ به رز ده کات و لاوازی ناهیلیت، بویه پیوستی ده کرد نه و هه له په خساوه بقوزمه وه. به و شیوه یه جه نابی شیخ خواحافیزی کرد و منیش گه پامه وه ماله وه، له راستیدا پیشتر ناوبانگی نه و شیخه ی که به " شیخ مه هدی " ناسراو بوو کوپیست بوو بووم.

خه لکی تا دوورتین سنوور و فراوان نه ندازه گومانی باشیان پیده برد، چه ندین قسه یان لی ده گپړایه وه - که نازانم تا چه ند راستن - چوون من له نزیکه وه نه و پیاوهم نه دیوه و گواهی ژیا نی نه و نه بووم، باسی دووره په ریژی نه و له گوناوه و یه کلایبوونه ی بو خدا و رامکردنی نه فس و قوولبوونه وه ی له شهریه ت و معنه ویه ت باس و خواسی نیو خه لکی بوو، هه ندی به خوری پوونا ککه ره وه - نه و خوره ی که ژیا نی خه لکی پوونا ک ده کاته وه و پچکه ی ریواران و موریدان خوځده کات - په سنایان ده کرد.

به ر له وه بروام به و گپړانه وانه نه بوو که خه لکی له باره ی شیخ بلاویانده کرده وه، نه و پووداوانه ی که له گه ل شیخ پووداوه. پیشتر کاتیک له باره ی نه و پووداوانه قسه م له گه ل ده کردن " به م شیوه یه وه لامیان ده دامه وه و ده یانگوت: په روه ردگار به هوی کوششه کانی چه ند ده رگایه کی زانین و نزیکي له خوی بو والا کردووه، تاریکی و په رده ی دووریشی لبردووه، به و هویه وه بینایی پووشنبو ته وه، پووناکیی بینایش گه ر دروست بوو " نادیار دیار ده بیت و په نه انیش ناشکرا.

به درېزایی نه م شوه به ناگایی ماموه و بیرم له چاره نووسی خوم
 ده کرده وه، نکام له خودا کرد کاره که م بۆ ناسان بکات و بهرچاوم پوشت بکات.
 خه یالیک به ناوه زمدا ده خولایه وه که به پیغه مبه ر(د.خ) په یوه ست بوو،
 بیگومان کاره کانمان نیشانی پیغه مبه ر دراوه و نه ویش داوای لیخو شیبوونی بۆ
 کردووم، شهرم دایگرتم، نه گه ر له پوژی دوايي به دیداری پیغه مبه ر(د.خ) شاد بم
 چ پیده لیم؟ نه مه نه فسووس و داخیکه دواي نه وه داخ و نه فسووسی له و
 شیوه یه نیه. نه و شوه م به دوعا و پارانه وه برده سهر. له ریکه وتی دیاریکراوا
 سهردانی شیخ مه هیدیمان کرد.

سی که س بووین. شیخ موخته سم و من و گه نجیکیش که نه مده ناسی، نه و
 گه نجه له گه ل شیخدا باسی نه و کومه له و پریازی ته سه و فیان ده کرد.

ناموزگاری کردم که رهوشستی قوتایی به هره به دواي خوی دینی، هر کاتی
 ماموستا و شیخیکی په روه رده کارت دوزیه وه ده بیټ خۆتی راده ست بکهیت و
 به راستگویی له گه لی به ره و په روه ردگار هه نگاو بنییت، نه م خوراده ستکردنه
 له کاری هره له پیشینه ی موریده، نابیت مورید جگه له و پرتنمایانه ی شیخه که ی
 ده بکات خوی به شتیکی تر خه ریک بکات، نابیت په له ی کردنه وه ی ده رگاگانی
 به ره و خودا چون بکات، چون نه و خوی ده رگایه که له ده رگاگانی گه یشتن به
 په روه ردگار، بۆیه ده بیټ به های بالایان بناسین.

به شیخ موخته سه م گوت: قوربان به راستی من سپاسگوزاری توم.

- گوتی: شایه نی نیه کوپه که م، به لکوو دواي مردنمان بیرمان بکهیت و
 نزامان بۆ بکهیت.

- گوتم: قوریان ده سپیکی ناسینی تو له گهل نه و سهردارانه چوڼ

بوو؟ چوڼ نه و انت ناسی؟ ده بینم چه ندین ساله پېواری نه و پښکایه بیت!

هر که نه وهی له من بیست چاوانی پر بوون له فرمیسک و له چاوانیدا ده تکان.

- دواتر گوتم: پوله تکام له خودایه له سهر نه و حاله بمانریتیت،

نه و همان به سه و شانازی که نیمه له بهر ده رگای نه وین و به تزیکی نه و

چیژ ده بینین.

شیخ ده ستیکرد به گتپانه وهی چیروکی به کتر ناسینه که ی و گوتم:

له سهره تادا من وه کوو هر که سیکی موسلمان بووم، په رسته شه کانم

نه نجامده دا و هه ولم ده دا پزقیکی حه لال ده سستبخه م و خانه واده می پی

برینم، پوژده کانم دوو باره بوون و له سه ریه ک شیواز ده پویشتن، نه مړوم وه کو

دوینی بوو و دوینیش وه کو نه مړو. هیچ پوژیک به خه یا لمدان ده هات نه و

پېچکه به بگره بهر، ته نانه ت گومانی خراپیشم پیا نده برد و پیموایو

نه وهی نه وان نه نجامی ده دن له دهر وهی قورئان و سوونه ته. منیش

وه کوو خه لکی نه وانم به لادهر و دهر چوو له نایین ده زانی، تومهن من له

نامانج و مه به سسته کانیاں بیخه به ربووم و تیگه یشتنی ته واوم بۆ کار و

چالاکیه کانیاں نه بوو.

نه که رچی له وه شدا عوزم هه بوو، چوون بانگه شه کاران زیاتر گرنگیان به

پوکار ده دا، له کاتی که دا سؤق و موریده پاستگوکان نه وانه ی شه ریه ت و

مه عنه ویه تیان له خۇدا كۆكر دېوویه وه "حه زیان به هیشته وهی نهینی
کاره کانیاں بوو، له ناوبانگ و دهرکه وتن دهرسان.

تا پوژيک هات" له مالى يه كيک له مامه كانم بووم كه له يه كيک له
گونده كانى شارى "قه نا" نيشته جى بوو. خوانچه پاخرا، دانيشتن تا دهست
به ناخواردن بکهين، له وکه شه دلگیر و دلپفينه دا ناموزاکه م گوتى: كه سيک
هه يه به ناوى: "شيخ عيمران" په سنى شان و باليدا، وه کوو يه كيک له
گوره دوستانى خودا ناساندی، پووى له من کرد و گوتى: چى دهليت به
يانى بچينه سهردانى؟

خواردنه كه هه ر له ناو دهمم بوو به گالته وه گوتم: دوستيك له دوستانى
خودا؟! دوستانى خودا پيوستيان به ناساندن نيه و نا ناسرين، له وهى تو
باسى ده كه يت واده رده كه وييت ئه و كه سه فيلباز و ته له كه باز و فيلبازيكه،
له و سهرده مه له و جوړه فيلبازانه زورن.

له و كاته دا ماميكم كه ته مهنى په نجا ساليكه و قورئانى پيروزى نه زبه ر
كردووه، به دهنگيكي زير و تيكل به نارهازى گوتى: نه خير، وامه لى، ئه و
پياوهى باسى ده كريت له و جوړه كه سانه نيه، به پاستى ئه و كه سيكى
چا كه كاره. دواتر تو ناينا سیت "چون به و جوړه باسى ده كه يت و سته مى
ليده كه يت، كورم ويژدانت هه بيت؟

هه ستم به شهرمه زاريه كى زور کرد، چوون به پاستى هه له م کرد. تا
شهرمه زاريه كه م ديارنه كه وييت هه لويسته كه م گورپى و گوتم:
= باشه وه ليد به يانى دواى عه سر ده چين بو لای نينشائه لالا.

وہلیدی ئامۆزام بە پیکەنینه‌وه گوتی: ئەگەر نایەیت کێشه نیه.

- گوتم: نەخێر بەلکوو سبەه ی پیکە‌وه دەچین، بە چاوم ئاماژەم بۆ کرد
کە قسە و باسە‌کە بگۆریت.

بە ناچاری لەگەڵیان چووم، لە قولایی ناخە‌وه لەسەر ئەو بۆچوونە بووم کە ئەو
شیخەش یەکیەک بوو لەو فیلباز و درۆزنانە.

چوومە ژوورە‌وه و ئە‌وه‌ی لە قولایی ناخە بوو راست دەرچوو...!

ئە‌وه‌ی دیار و ئاشکرایە کە ئەو خەلکە‌ی بە دوا‌ی چاکسازی و راستگوییە‌وه
بوون و سینه‌یان سەلامەت بوو، ئەو خەلکانە بوون کە بە تەواوی پشتیان لە
دو‌نیا کردووه، بەلام ئە‌وه‌ی من بینیم شتێکی تر بوو، شیخ لە جوانترین جە‌ه‌کانی
پۆشیبوو، حا‌لی و نیشانی دەدا کە یەکیەکە لە دە‌ولە‌مە‌ندان و خوشگوزە‌رانە!
هیچ ئاسە‌وارێکی لە‌خۆ‌گرتە‌وه و پشت لە دو‌نیا‌کردنی پتۆه دیار نە‌بوو.

لە‌کۆ‌پ و بازە‌ی ئە‌واندا دانیشتم، پێشتر بریاری پێشووە‌ختم لە‌بارە‌ی ئەو
پیاو‌ه‌ دابوو، بابە‌تە‌کە لە‌کنە من کۆتایی هاتبوو، هیچ گرنگیم بە قسە‌کانی
نە‌دە‌دا، سە‌یرمە‌کرد و نە‌مە‌دتوانی هیچ بکە‌م جگە لە‌ چاو‌ه‌‌پوانی تا کۆتاییهاتنی
دانیشتنە‌کە.

قسە‌کانی بە‌ دوا‌کردن کۆتایی پێهێنا و ئێمە‌ش لە‌ دوا‌یدا ئامینمان بۆی
دە‌کرد، دیدارە‌کە‌مان کۆتاییهات و مۆ‌لە‌تی پۆشیستنمان خواست، ئە‌ویش مۆ‌لە‌تی
داین، پشتمان تێ‌کرد بۆ پۆشیستن "شیخ بانگی کردم و گوتی: کورم تۆ وەرە،
ئاماژە‌ی بۆ‌من کرد، ئامۆ‌زا‌کە‌م ئاماژە‌یە‌کی بۆ کرد و کە‌ بپۆمە‌ لای شیخ و
و‌ه‌لامی بانگە‌کە‌ی بدە‌مە‌وه.

له بهرده مى خۆى داينيشاندم، بهروودا بزه يه كى كرد، نه گره نه و بزه يه
 وه ريگيرد رابووايه سهر زوبانى كوردى ماناكه ي ده بوويه: (زانيمان باسى چيت
 كرد)، وتى: پۆله كه م من پشتم له دونيا نه كړدوو و بانگه شى پشتم له
 بونيا كړدن و كه ماليش ناكه م، داوا له خدا ده كه م منتبارمان بكات به وهى
 شوينكه وتى پيغه مبه ر(د.خ) بين، ده مه وى شتيكت بۆ پوون بكه مه وه.. نه وانه ي
 تو بىرى ليده كه يته وه كرده وهى دلن و په يوه نديان به پووكه شه وه نيه. چندين
 كه س هه يه له كوشكدايه و له نزيكاني خودايه و بۆ خدا يه كلايى بۆته وه،
 چندين هه زارى بى دهره تانيش هه يه كه ژهمى پوژانه ي ده ستناكه وىت و له
 هره دوژمنه سهر سه خته كاني خوداشه.

له راستيدا سهرم گيژى ده خوارد، له خه جاله تى و سهر سامى ئا شكر اكردى
 حالى په نهانم نه مده زانى چوون وه لامى بده مه وه.. ئايا به راستى چيروكى
 دؤستانى خدا له و سهرده مه دا بۆته خه يال؟!

شيخ و ته مه نداره كان چيروكى دؤستانى خودايان بۆ ده گيژاينه وه، وامان
 گومان دهرد كه خه لكى نه و سهرده مه وه كوو خه لكى سهرده مانى پيشووه، له و
 ژيانه ي كه ماده گه راى به سهريدا زال بووه و هه موو لايه نه كاني به ماده ي دوورى
 په نگرېژ كړدوو، ئايا هېچ شوينيك له سهر زهوى ماوه بۆ دؤستانى خدا؟
 دؤستانى خدا پيگاي خودايان ناسى و به پله كاني "صديقى" كه له دواى
 پيغه مبه رايه تى به رزترين پله يه " به ده ستيان هه يئا.

نه وهى پوون و ئاشكرايه نه وه يه كه په روه ردگار په رده ي لادانى نه ينييه كان
 بۆ هه موو كه سيك لانا دات، به لكو نه وه دياربويه كه خدا پيشكه شى دؤستىكى

خوی ده کات، نه و دیارییه ده بیته ریژ و که پامانیک که به و در دگار له سهر ده سحر
یه کیک له هه لبریز دراوانی خودا نیشانی دهدات، له سهر ده سستی به کیک له و ده
که رینگای پر چه ره سهریان به ووه و له لیزمه ی پر له خوشه و یستی خودا
به هره مه ندبون.

تکام لیکرد بۆ نه و خراب گومان برد نه م لیم بیووی، به لام نه و گوئی: نا
کوره که م ناساییه، خودا له هه موومان بیووی.

له لای نه و پویشتم“ بینیم ناموزاکه م له دهره وه چاوه ریتمه ..

لیی پرسیم: جه نابی شیخ چی پینگوتی؟ گوتم: هیچ نه بوو.. نه نی قسه ی
گشتی بوو له و وشانه ی که ناموزگاری میوانانی پنده کات به خو پاریزی و
پاریزگاری له فهریزه کان.

نه و شه وه به ته نها دانیشتم و بیرم له وه دهره وه که له نیوان من شیخا
پوویدا..

نه قلم درکی به پوودا وه که نه ده کرد، دامابووم له وه ی ناخو له و سه رده مه دا
که سانیک هه بن په نهان بزائن و به راستی زانای خواناس بن!! له ناو خه لکیدا
نه که سم دیبوو نه که سیشم ده ناسی له و جورانه بن، نه وه ی ده مناسی ته نی
کومه له که سیکی سواو بوون به دونیا و به راستی پۆله ی دونیا و ناره زووه گانی
بوون.

عه یامه ک چاودییری نه و شیخه م ده کرد، نه وه ی بینیم راست و ریکی نه و بوو
له سهر شه ریعت. دوا ی نه و ماوه یه بۆم دهرکه وت که نه و شیخه یه کیکه له
دۆستان و نزیکانی خودا. نه وه ی پوون و ناشکرایه له لای شوینکه وتوانی نه و
قوتا بخانه یه نه وه یه که هیچ پیزانین و ریژ و گرنگیه ک بۆ کاره سه یر و

سه مه ره کانی هیچ که سیځ نیه " نه گهر نه و که سه کاره که یی و پر و شت و
خو ه کانی به ته رازووی شه ریعت نه بیت، پیوهر لای نه وان بریتییه له نه نجامدانی
کاره فرمان پی کراوه کان و دوور که و ته نه وه له و کرده وانه ی ریگریان لی کراوه .

هه لای مانه وه م له شاری مام قو سته وه و داوای لی بووردنم لی کرد، داوام لی کرد
ریځگای گرتنه به ری ته ریقه تم نیشان بدات و پیم بدات نه و ریځیه بگر مه به ر،
په زامه ندی نواند " نه گهر چی ناموزاکه م " وه لید " زیاتر له جاریک هه ولای له گه ل
دابوو بۆ رازی کردنی " به لام نه و هه موو جاریک په تیده کرده وه .

له شاری جه نابی شیخ و له خزمه تی نه ودا مامه وه تا که رایه وه خزمه ت خودا
و دونیای خه له تی نه ری جیه یشت و که رایه وه مالی خوشبه ختی .

له گه ل نه وه ی جه نابی شیخ به جه سته کو چیکر دوه " به لام هه موو کات له
دلدا ناماده یه ، پوچه پاکه که ی لیم جیانابیتته وه ، سپاسی خودا له سر به خششی
کو بوونه وه و به یکه یشتن .

بویه پوله که م دیسانه وه ناموزگاریت ده که م ، نه گهر خودا منه تی به سه ردا کردیت
و به شیخیکی زانا و په بانای که یشتی به هه ردوو ده سته کانت ده ستی پیو ه بگره
و زیده پویش مه که .

سویند به خودا له وه دا خیریکی بی شومار و فه زلیکی گهره هه یه . نایا هیچ
به خششی که و ره تر هه یه له به خششی گرتبه ری ری خودا ! ؟ بویه به رده وام
شوینکه وتوانی نه و ری بازه له ناموزگاریه کانیا ن ده یانگوت : شیخه که ت له پی شتره
بوت له باوکت، بویه به رده وام بیکه بینایی چاوت . به شوین نه خشه که ی نه ودا

برۆ، هرچی پئیدایت وهریگره و واز له وهش بینه که لیت قه ده ده کات. شوینی بکه وه و گویرایه لی به، پئیداگیر به و تییکۆشه، باش بزانه نه وهی به نزیک دهرگا و به له دهرگادان ئالوده بیت "پۆژیک دیت دهرگاکی به پوودا والا بکریت، به یانیش به نهینی سپاسی هه موو نه و خه لکانه ده کات که نه و پئنگایه یان نیشانداوه.

قسه کانم له گه ل شیخ "موعته سه م" به وه کۆتاییهات که دوای نه وهی بۆ کردم که خودا بۆ هه موو چاکه و خیریک به سازینی و گیان نه سپیرم تا له هه موو په له یه ک پاک ده به مه وه. نه و ده مه ی گه یشتینه "قوس" نه و گونده به ناویانگه له پیشوودا ناوه ندی بلا بوونه وهی ئایینی ئیسلام و ویستگه ی گرنگی پئدراوی شه وینکه وتوانی نه و پئیاژه بوو، شوینی پئنگه یاندنی چاکان و په روه رده کاران و زانایان بوو، له پئگاماندا بۆ لای شیخ "مه هدی" گه یشتین به کۆمه لیک له دۆستان و موردانی شیخ "موعته سه م" مۆله تیان خواست که نه وان به ته نها له گه ل شیخ "مه هدی" قسه بکه ن.

له نیوان نه وان و جه نابی شیخدا گفتوگۆیه کی کورت نه نجامدرا. داوی نه وه جه نابی شیخ هات و داوی لیپوورنی خواست، چوون نه و کۆمه له خه لکه ی هاتبوونه کنی داوایه کیان کردبوو هر ده بویه به ده میانه وه بچووبایه، بۆیه داوی لیکردم که به ناوی نه و" به ته نها بچمه لای شیخ "مه هدی" و شه رم نه که م، چوون سه ردانیکردنه که له بنه په تدا بۆ من بوو، هیچ پئویستی نه ده کرد جه نابی شیخ "موعته سه م" و نه و گه نجه و نه و خه لکه بین.

دوای نه وهی که شیخ موعته سه م ناویدشانی " شیخ " مه هدی " پیدام و پتی
گوم: نه م شوینهی که " شیخ مه هدی " لیتی نیشته جییه زور له شار دووور نیه "
دوای نه وه له که ل که نه که و هاوړیکانی پویشتن.
پرسیارم له یه کی کرد که به ویدا تیپه په ده بوو. نه ری چون بگه مه نه و گوندهی
که له ناویدشانه که دا ئاماژه ی پیکراوه ؟

ری نیشاندام و دوای نزیک بیست خوله کی که یستمه گونده که ...
مه ندی له خه لکی مالی شیخیان نیشاندام که ده که وته ناوه راستی گونده که،
خانویکی ساده بوو، پوویه ری خانووه که ی (۱۷۵) مه تر تیپه پی نه ده کرد، .. له
کوتایی خانووه که ته نها ژووریک مه بوو بۆ خانه واده ی شیخ، ناوه راستی
خانووه که کرابوویه مزگوت، نوژی تییدا ده خوینرا و میوانان لیتی ده مانه وه و
فیرخوازانی زانست وانه کانیان تییدا ده خویند، جگه له مه کوپی زیکر و خویندنی
قورتانیشی تییدا ده به ستر.

(۴)

دهرگای مالی شیخ کراوه بوو، موریدان و فیرخوازانی زانست " ژماره یان زور بوو.
بۆ چوونه ژووره وه هیچ شهرمیکم نه کرد، چوومه ژووره وه و پرسپاری جه نابی
شیخم کرد و کوتیان: نه و له م مزگوت به چوکه یه ...

چوومه نیو مزگه وته که، شیخیکم بینی له باره ی زانسته وه ده دوا، قوتابیانی
ده وریاندا بوو. لیږه وه نه و هیمنیه پوویدا که له سه روی ناستی خه یاله وه بوو...!
نه و شیخه ی که له گه ل قوتابیان دانشتبوو هه مان نه و شیخه بوو که له خه ودا
بینیم و پزگاری کردم و پیی گوتم:
(به خیری پی پوله) !!

نه و خه ونه ی که بینیم وه کو خه ونیکی تیگه ل و بی مانا به سه رمدا گوزه ری
کرد و هیچ هه لوه سته یه کم له سه ر نه کرد، چون ده کری خه یالیک بیته پاستیه کی
به رجه سته بوو، چون ده کری به چاوی سه ر بییږی !!
به سه رسوړمانه وه ده مروانیه شیخ "مه دی"، هه سیتیکی سه یرم بو
درووست بوو بوو، مینا شتیگ بهر هه نیه م که وتبیث و په رده ی بهرچاومی
لادابیث، زانیم نه و شیخه کاریکی هه یه و په نگه منیش له گه ل نه و کاریکم هه بیث.
بالای به لای دریژی ده چوو، مینا خور پووناکی له پووخساریدا ده رده چوو. به
شکو و نارام و جوان بوو. سیمای هیمنی ده نواند، وته کانی سه نگین بوو، دهنگی
به لای نرمیدا ده شکایه وه. ته سبیحیکی له ده ست بوو، به س خودا ده زانی چهند
به شکو بوو، پووخساری نوور و جوانی په خش ده کرد.

به رده وام وانه کانی دوا ی نویژی به یانی ده سته پیده کرد و پیش نیوه پو کوتایی
ده هات. کاتی له ده رگا نزیکبوومه وه "سه یری کردم و ناماژه ی پیکردم دابنیشتم،
منیش له دوا ی نه وان دانیشتم.

نه و ده مه ی نه و دیمه نه جوانه م بینی که ته ژی بوو له نوور و خیر و فخر و
هوگری و ناسووده یی و دلناییی، خوم بینیه وه له گه ل نه و که سه پیروژ و

به پړزانه، له دونيايه كي جيا له و دونيايه ي كه ناسيېووم، له گه ل خه لگانېكي جيا له وانه ي له گه ليان ژياېووم، دوو هه سستی هاودژ له ناخدا دروست بووېو: خه مباريه ك له وه ي گوزه ري كړدېو، خو شيه ك له وه ي خهريك بوو ده مچشت له و پټيه ي كه پټي چاكه خوازان بوو.

جه نابی شیخ مژولې رافه ي په رتووكيكي ئه و پړبازه بوو، ناوې "قوت القلوب" بوو، ئه و په رتووكه ئې "ئه بو تالبي مه ككييه"، چنده كوپيه كي ئه و په رتووكه م لای قوتابيانې شیخ بينی.

وا پیده چوو من له کوتايي وانه كه گه شتېم، ئه و نده ي نه برد شیخ به دوعا كړدن كړدن بؤ قوتابيانې کوتايي به وانه كان هینا، دوعای بؤ كړدن كه خودا سر كه وتوويان بكات بؤ كار كړدن له وه ي فيري ده بن، خودا بيانپاريزي له شهر و شورې ديار و په نهان، دواتر قوتابيان به وپه پري په وشت و شكوه شوينه كيان جيھيشت.

يه كي له و په وشتانه ي كه تووشی سرسورمانيان كړد ئه و بوو كاتي شيخان جيھيشت پشتيان له شيخ نه ده كړد، به لكوو پوويان له شيخ ده كړد و بؤ دوواوه ده گه پانه وه، ئه و هس بؤ نواندني پړز بوو بؤ جه نابی ماموستای فيركار.

هه سستام و ليي نزيكېوومه وه و سلوم ليي كړد، به پوومدا بزه ي نواند و گوتی: "كوپه كه مان به خيريني"

ئه و وشه يي كه به رده وام له گوچكه مدا ده زرنگيته وه! ئه و وشه يي له وده مهي له خوما گوييېستي بووم، سرسورمانم زيادي كړد و بړواي به هيز كړدم، به وه ي

که جه نابی شیخ خاوه ن پیگه یه کی بالایه و منیش له سهر پیگه یه کی دروست و پنهوم.

جه نابی شیخ نیکاکانی به پرومدا چر کرده وه و گوتی: پۆله بۆ ده ته وی به پتی ته سه وفدا برۆی؟

گوتی: ده مه وی به په روه ردگار بگم. نه وه مه به ست و ئامانج و خواستمه، شتیک منی بۆ لای تو په لکیش کردوه “پهنگه نه مه دوعای پیاوچاکیک بیت هاو پیگه ی قه ده ری نووسراو بووه.

گوتی: پۆله نه مه ماندوو بوون و تیکوشانی پوچه، پیگم به هیچ که سیک نه داوه نه و پتی به گریت، مه گه ر دوا ی نه وه بوویت که بۆم ده رکه وتوو شایه نی نه و پیگه یه یه. به لام من پاسنگویی و هیمهت به رزی و نیه تپاکیم له تو به دیکرد، بۆیه به ئیزنی خودا کاریکت پی ده سته پیرین” گه ر تیایدا به نه مه ک بوویت. دواتر نه وه ش بزانه که کوله که ی پتیا زه که مان له سهر قورئان و سوونه ته، به نه ندازه ی تاله مویک لی لاناده یین، جگه له و دووه به هیچیترازی نابین، له شه وه نه نگوسته چاودا به پۆشنایی نه و دووه پیده که یین و له کاتی تهنگه تاویدا هانای بۆ ده به یین...

له ده رگادانی یه کی که له میوانان وته کانی شیخ پچراند، ئیزنی هاتنه ژووره وه ی ده خواست، جه نابی شیخ ئیزنیدا، گه نجیک بوو له شیخ نزیک بوویه وه و به یه که وه به نزمی ده یانچرپانده گوئی یه کتر، دواتر گه نجه که پۆیی.

دواتر بۆم ده رکه وت که کوپه که بۆ وه رگرتنی په یمان و ته ریهت له سهر ده ستی شیخ هاتبوو، به لام جه نابی شیخ پیگری نه وه بوو، نه مه ش له بهر پاراستنی زنجیره ی پیروزی ته ریهت و نه نا سراوی که سه که بوو، پهنگه له بهر نه وه بوویت

که شیخ بینبیتی له توانای که سه که دانیه و ناتوانی له سر نه و پښه نارام
بگریت.

چون نه و کاره سره تا که ی پیوستی به نارامگریه که هیه تامه که تال و ژار
ناسایه و کړتاییه که ی سوپاسگوزاری و هه نگوین ناسا شیرین و پالافتیه.

شیخ له ناخاوتنی به رده وام بو و ده یگوت: وه کوو گوتم پوله نه و ده سره نای
پښتایه، به ووی پیت ده لیم ویستت بو نه و کاره ده سته به رده که م، نامه یه بو "
شیخ موغه سیم" ده نووسم و راده سستی نه ووی ده که ی، بوی ده نووسم که
قورنانت پی نه زهر بکات و هه ندیک له سوننه ت و پښتاییه کانت فیتر بکات، دوی
نه و ده دیتته وه لام، هاوتا له که ل نه مه پابه ندی زیکری "نه سته غفیرو لالا" ده بیت
بو نه ووی دلت پاله فته و پاکده بیتته وه و ناماده ده بیت بو وه رگرتنی نه ووی
پیتته دریت. هه ول و تیکو شانتم نیشان بده! نه که ر راستگو بوویت له
هه وله کانت "نه وای نیمه ش باوه شت بو ده که ی نه وه و به راستت ده زانین، نه که ر نا
تو زهره رهنه ده بیت، نیشانه لالا به راستگوی ده تبیین.

ده سستی جه نابی شیخ پاموسی و خودا حافیزیم لیکرد و نه ویم جیه یشت.
دلخوشیه که م بی نه ندازه بو، به هه موو که نجینه ی دنیا پیوانه نه ده کرا.. به
سینه ی گوشاد و ناسووده و ته ژی له خوشیی و شادی شیخ جیه یشت. نه و
بارگرانیه ی چه ندین سال بو له ژیریه وه نازارم ده چه شت "دامنان و تور
هه لمدان..

نه و پیاوه بویه هیژ و پشت و په نام، له و ژیا نه پر له ناسوریه به ره و که ناری
پزگاریون ده سستی گرتم. نای نه وه چ ده سته و تیکه! دوزینه وه ی پیاو چاکیکی

پەرزەنتى لە وەشلىۋەتەنە چىرىنىۋەتەنە، ئەو پىياۋەنى بەر لە ئاگايمىمىز لە خەۋنەكانىمىز
بىزنى ئاشناپتۇمىز!

ئەقلى خۇشى بولۇپتۇمىز ۋە لەگەن خۇم دەدۇم : پىيۇستە لە ئاستى پەسەن ۋە
گومانى باشى شىخەكەم بىم، لە ئاست ئەو بەرپىر سىيارىتە بىم كە پىم سىپىرداۋە، بۇ
ئەۋەى بىمە جىڭگەي رەزىمەندى ۋە پارىيىپوۋنى ئەو" پىيۇستە بەردەۋام لە سەر
پەيمانەكەم پىندەگىرىم.

بە دىخۇشى ۋە مۇزىدەي قەبۇلبوۋن گەپامەۋە زىدى خۇم، دىلىياپوۋم لەۋەى كە
جەنابى شىخ " مەھدى " يەككىكە لەۋانەى كە پەروەردگار بە خاتىرى ئەۋان
بەرەكەت ۋە فەر دۈدە بىزىنىت، يەككىشى لەۋانەى كە مەرجهكانى شىخى
پەروەردەكارى راستەقىنەى تىدا كۆيۈتەۋە.

مەۋلەدا ۋە تىكۇشام تاۋەكۇر قورئانى پىرۇز ۋە چىل فەرمۇدەى پىشەۋا
ئەۋەى ۋە چەند كۆرتەنامەيەكى " تەسەۋق " م ئەزىزەركىد، ئەمە مەۋەى لە
ماۋەى سالىك ۋە سى مانگ تەۋابوۋ، شىكۇ ۋە گەۋرەى بۇ خۇدا كە يارمەتىدام بۇ
ئەم كارە ۋە تىيادا سەركەۋتوۋبوۋم، بەلى كىلىلى مەۋە شىتەك پاستگۇۋى ۋە
ئىخلاسا مەۋەكۇر گوتۇۋيانە: " لە بەر دەركا بۈەستە ۋە بە پاستگۇۋى
دەستىيەكە، بەرۋەتدا دەكرىتەۋە ".

سالىكى پىرۇز ۋە بە فەر بوۋ... مۇۋلى ئەزىزەركىد ۋە خۇيىندەۋەى قورئان
بوۋم، شىرىنى ئارامگرتەم چەشت، بەرەمەكەى تەۋاۋى قورئانم ئەزىزەركىد...
سپاس بۇ خۇدا... بۇنى مەناسەكانى خۇشەۋىستىشىم لە فەرمۇدەكانى پىشەۋا
ئەۋەى دەكرىد، گوتچەكەكانىشىم بە بۇنى ۋەكەكانى پارانداۋە ۋە چىزىيان
ۋەردەگرت، گشت ۋەكەكانى جوان ۋە بۇندارىۋون، بۇ ئەزىزەركىدنىيان

ماندووېوونه که م بېزار که نه بوو، هر چي نامه کانېشه به خوښدنه وه يان ههستم
به نارامي و شکو و دامه زراوی ده کرد، کاتيکيش له گه ل جه نابی شيخ ده مخوښد
ته وای دلم ناماده يی وانه کان ده بوو..

به راستی ته سهوف کرځکی ئیسلامه و لایه نی کرداره کی مه به سته کانیه تی، ..
قورئان و سوننه ته، زیکر و خوشه ویستیه، ویرد و ئهرکه، خوخالیکردن و
خوړازاندنه وه یه^۱ ..

ئمه ناوهرکی شریعت و مه به ست و ئامانجه بالاکه یه تی.

به و شیوه یه سالیك تیپه ری له نیوان کاره که م و چوون بو خزمه تی شیخ
موعته سه م" و سه رقالم به ویرده کانم.

نوی ته و اوکردنی نه زبه کردنی قورئان" ئاهه نگیکی گه وره م پیکه ست، بی
ئوه ی که س به هوکاری پیکه ستی ئاهه نکه که بزانی، تیایدا هه رچی هه ژار و بی
دهره تانی لادیکه و لادیکانی ده وروبه ر هه بوو بانگران، جکه له وان زوریک له
پیاوچا کانیش بانگرا بوون، له ناویاندا" شیخ موعته سه م" یش بانگکرا بوو، ئه وه ش

^۱ خوخالیکردن: دهسته لگرتنه له هه رچی گوناو و خوی خراپه. خوړازاندنه وه: نه جان دانی
هه رچی چاکه و په وشتی جوانه.

له بهر ئه وه بوو كه جهنابی شیخ دهستیکی بالای له ژيانم هه بوو. سپاس بۆ
خودا .

به و شیوهیه ئه وهی مامۆستا کهم لیمی داوا کرد له ئه زبهرکردنی قورئانی
پیرۆز و سوننه تی پیغه مبه (د.خ) هیئامه دی، دوا ی ئه وه حه زم کرد له " قوص "
سه ردانی " شیخ مه هدی " بکه م، پیشتی پهمانم به خۆمدابوو که سه ردانی
شیخ " مه هدی " نه که م تا داواکاریه کانی جیبه جی ده که م.

له کاتی نوێژی عه سرگه یشتمه شاره که و نوێژی عه سرم ئه نجامدا، دواتر
پوومکرده مالی " شیخ " که له گونده که بوو، بینم ده رگا که کراوه بوو، به لام ئه و
که په ته هیه قوتابیه کی لی نه بوو، به لکوو چهند شیخیکی لی بوو، دوا ی ئه وه ی
پووخسته م خواست و چوومه ژووره وه، ئه وکات خه ریکی نانخواردن بوون، سلاوم
لیکردن و وه لامی سلاویان گیرایه وه، به لام جهنابی شیخ له یه که م بینین ژۆر
گرنگی به هاتنه که م نه دا، له ئاست چاوه پروانی من نه بوو، وام به خه یالدا هات که
شتیک پوویداوه و شیخ به هویه وه لیم عیجزه .

به لام هه رزوو شیخ بانگیکردم بۆ نانخواردن له گه لیان هاوبه شی بکه م، منیش
گوێرایه لیم کرد و دانیشتم، به گوێره ی ئه وه ی دوا یین که س بوو دانیشتم " دوا یین
که سیش بوو له نانخواردن بوومه وه .

بۆ ده ست شوشتن هه ستام، ته شتیکی گه وره دانرابوو بۆ خه لکه که، میوانه کان
له ده ست شوشتن بووبوونه وه و پاشماوه ی ئاوه که له ته شته که جیما بوو.
له و ده مه ی دهستم ده شوشتن شیخ هاته لام و گوئی:

- حالت چۆنه پۆله ؟

- گوتم: سپاس بۆ خودا باشم قوريان.

- شيخ وتى: نزمبه وه و له و ئاوه بخۆره وه!

- گوتم: چى قوريان؟

- گوتم: ههروه كوو بيسست.

هه موويان دايانروانيه من، چوون به دهنگى به رزه وه نه مهى گوت،
ميوانه كانيش پيئج كه س بوون و ته مه نيان هه لكشا و به سالاچووبوون.

وتهى شيخ "موعته سه م" م بيركه وته وه كه ئامۆژگارى كردم به وهى گوپرايه لى
فرمانه كانى شيخ بكه م و له فرمانى ده رنه چم، چوون بۆ سپارنى هه ركاريكيان
حيكمت و هوكارىك هه يه، هيچ ده ره تانيك م نه بوو جگه له وهى بكه ومه سه ر
ئه ژتو و هه روه كوو فرمانى پيكر دبووم له ئاوه كه بخۆمه وه.

شيخ زوو به فريام گه يشت و له هه نيهى نيشانهى پزامه ندى دياربوو و گوتم:
به سه .. به سه .. هه سته، ده ستي له سه ر شانمدا و گوتم: تا ته واو ده بم له ناو
مزگه وت چاوه پيتم بكه، ديمه لات، وهك فرمانى پيكر دم چوومه مزگه وت.

وهك دياربوو ئه و پيئج كه سه پشكى گه وره يان له زانست و ته ريقه ت هه بوو،
گويم ليبوو به شيوه يهك ده دوان لييان تيئه ده گه يشتم: ده يانگوت: مردنى
خوازاو، نه فس... مردن بۆ جه سته .. دۆپان بۆ نه فس!! به و جۆره له گه ل خۆم
ده دوام، له كاتيكدان له ناو مزگه وت چاوه پوانى شيخ بووم.

له كۆتاييدا دانيشتنى ميوانه كان كۆتاييهات و شيخ هاته لام، ليژه وه "له وده مهى
ده ستمنايه ناو ده ستي و ته ريقه تم ليژه رگرت چيروكى من له گه ل" شيخ مه هدى
ده ستي پيكر د، به لئىن و په يمانى چه ند كاريكى چاكه م له كاريوبارى دين و دونيا

پیدا، به و شیئو به پوحم په یوه سست بوو به پوحي مەردانی ته رېقه ت و بووم به
یه کیك له وان... هه روو کوو یه کیك له وان گوته: په یوه سستی پوحت به
شیخه که ته وه و پوحي شیخه که ت به شیخه که ی خو یه وه ... به و شیئو به مینا
زنجره یه کی نورینه، یه کیکیتر له په سنی نه و زنجیره پیروزه گوته:
نه مان په تی گه یشتنن، نه گه ر کو تایی په ته که بجو لئینیت *** سه ره تاکه ی
له گه لی دپته هه ژان.

دواتر په یمانم به شیخدا که ته و به و په یشمانی له هه موو گونا هه بچووک و
گه و ره ده ربېرم. بویه پیکردن بولای په روو دگار درووست نابیت، مه گه ر واز له
گونا هه گه و ره و بچووکه کان بینیت، پاشان کاخه زیکی پیدام که ناوی ته واوی
زنجره ی پیاوانی ته رېقه تی تیدابوو و گوته: له مه و دوا نه مه سه رجه له ی
پاس ته قینه ی تویه، نه مانه باوانی تۆن، به کاری نابه جی و گونا هه شه مه زاریان
نه که یت، به رده وام یادیان بکه بۆ نه وه ی به رده وام هیمه ت به رز و پوحت بالابیت.
شیخ به رده وام زوو زوو ئاراس ته ی هه ندیک کاری گرنگی ده کردم و منیش
نه نجامم ده دا، نه مه ی بۆ نه وه بوو هه ندیده می به ره مه می تی کوژشانه که م ببینم،
له سه ره تادا فرمانی پیکردم زۆر په یوه سستی " ئیستغفار " بم، زۆر پیداکیری له و
داوا یه ی ده کرد، چوون به هۆیه وه دل پاک ده بیته وه له هه موو نه و په لانه ی
پییه وه نووساون، بۆ سپرینه وه و لابر دنی په رده ی بیئاگایی و دووری بوو.

جا به پاسستی زوو شوینه واری نه وه م له سه ر خو م به دیکرد، دواتر فرمانی
پیکردم بۆ ماوه یه ک په یوه سستی سه لاواتدان بم به سه ر گیانی پیغه مبه ر (د.خ) بم،
چوون نه وه ده بیته هۆی پۆشن کردنه وه ی دل و به رز کردنه وه ی پله و به ره و
بالایی به رزی ده کاته وه و ژیان خو ش و بوندار ده کات، هه روو کوو چوون کاریگه ری

و شويته وار به سهر دلي بانگخواز جیدیلېت و دلە کە ی به رده وام به زیندوی ده هیلېته وه، بۆیه کوتویانه: "سه لاواتدان له سهر پېغه مېر" (د.خ) وه کوو شیخ وایه بۆ نه و که سە ی شیخ و پېنمایکاری نیه."

نۆر ده چوومه لای شیخ و به گوێره ی پیکران ناماده ی وانه کان ده بووم.

پۆرتیک له مزگوت هاته لام و دوا ی سلاو کوتی: پۆله له وانه ی پېشە خۆمان پیمانگه یشتوو ده که هه ندی کات هه یه که مرۆڤ بیانقوزیته وه و سوودیان لێوه رېگريت" بېگومان نه و کاتانه ده بنه ده بنه پالنه ری به هیز بۆ گێرانه وه و قهره بوو کردنه وه ی نه و ته مه نه ی له ده سنجوو، بېگومان نه وه به یارمه تی خودا ده بیت.

گوتم: نه و کاتانه کامانه ن؟

کوتی: پېش به یانی به چاره که کارتیریک، دوا ی به یانیش نه که ر به چاره کیکیش بیت، هه روه ها پېش پۆژنا و ابوون، پتویسته له سهرت ناگاداری بیت و بیقوزیته وه به و زیکرانه ی که له په رتووکی سوننه ته کانه وه هاتوو.

هه روه ها له و هۆکارانه ی که کاتی به سهر چووت بۆ ده که پینیته وه و یارمه تیت ده دات په یوه سستبوونه به م دوعا و پاپانه وانه ی که له په رتووکانی سوننه تدا هاتوو وه کوو فه رمایشتی پېغه مېر (د.خ) ده فه رمووی: (سوو وشه ی سانا له سهر زوبان و قورس له سهر ته رازووی کرده وه کان هه یه بریتین له: (سبحان الله بحمده سبحان الله العظيم) ..

به م شینوه یه له که ل جه نابی شیخ هه نگاره کانم به ئارامیی و دامه زداویی ده نا، شیخیش ده سستی گرتبووم و بۆ که ناری پزگاری پینوینی ده کردم.

له سه ره تادا پوژانه له ديكه مه وه بۆ ئه و شوينه شايخ ليى نيشته جي بوو
 هاتووچوم ده كرد، ديدارم له گه ل جه ناي شايخ نازار و ماندوو بووني هاتووچوي
 بير بر دبوو مه وه، ته ني بيى ئه و به س بوو بۆ هه لگرتنى هه موو ئه و ناخوشيانه ي
 دينه پي، له گه ل ئه وه ش په يمان و پيكه وتم له گه ل يه كي ك له ناسيا وانم كردبوو
 كه كاروبارى بازرگاني و جوتيارى له برى من ئه نجام بدات، خوشم مانگي جاريك
 سه ره رشتى كاره كان بكه م و مانگانه يه كيشم بۆي بريبوويه وه. بۆ خوشم
 خانويكم لاي مالى شايخ كرپى، ئه مه ش بۆ ئه وه بوو تا هه موو كات له شايخ نزيك
 بم.

په يوه سستبوونم به شايخ زياتر بوو، پوژى ته وا وه كوو فيرخواز و شاگرد له
 خزمه ت ئه و بووم، په يوه سستى وانه و ئاموزگار يكاني بووم، يه كي له و پرستانه ي
 هه رگيز له بيرم ناچيته وه ئه وه بوو كه ده يفه رموو: بناخه ي ته ري قه ت له سه ر چوا
 كوله گه وه ستاوه: برسيتى، بيده نكي، كه مخه وي، دوده په ري زي.

پيويست بوو له سه رم له گه ل خوم بكه ومه تي كووشان تا به و كوله گانه خوم
 برازينمه وه. فرمانى پيكر دم مانگي ك له ماله وه بمينمه وه و له خه لكى
 دووره په ري زيم، بۆ ئه و مه به سته ويره كانى ئه و ماوه يه و برى خوادن و
 خواردنه وه ي بۆ ديارى كردم و ده رباره ي گرنگى پوژووگرتن له شه ري عه ت و
 پاداشته كه ي ناخه فت، باسى ئه وه شى كرد پوژووگرتن پوحى موريد پاله فته و
 بالا ده كات.

خوم بۆ ئه و فرمانه ي شايخ ئاماده كرد به دلته نكيه وه، دلته نكيه كه م ئى زه حمه تى
 تي كووشان نه بوو! به لكوو ئى ئه وه بوو مانگي ك ده مينمه وه له مال بى ئه وه ي شايخ

بېينم، نه و ماوه يه ناتوانم نه و که سه بېينم که پټيه وه په يوه ست و گړتدراوم، چ په يوه ستبوونکي توند و پته و!.

مانگيک له مال ه وه مامه وه، بۇ نوږځي هه يني و نوږځي به کومال نه بډيت نه ده چوومه دهره وه، به پوځ مژولي خوښندنه وه قورئان و پوځوگرتن بووم، شه وانيش بيرکړدنه وه و زيکړدن، نه مه ش له سر داواي جه نابي شيخ بوو هر له و پوځه ي که په يمانم پييدا.

له شوي پيښه مي گوشه گيريه که م " جه نابي شيخم له خه و بيني و گوتي: ليم ببوره پوله، شه يتان بيري بردمه وه پټ بلیم: نه مان.. نه مان نه که ي له کاتي گوشه گيريه که ت خوت له نه وانيتر به بالاتر و باشتر بزاني، به خه يالت نيت و نه لښت بوومه ته به نده يه کي نزیکي خدا و خه لکي تریش گومرا و سه رگه ردانن، به لکو گوشه گيريه به نيه تي نه وه ي خه لکي له شه پت و زيات پاريزاوين، وا تينه گيت نه مه بۇ نه وه يه تا له شه پي نه مان پاريزاوي، گه ر که سيکي له خوت به ته مه نترت بيني بلې نه وه له ئيسلامه تيدا پيش من که وتووه، گه ر که سيکي له خوت گه نترت بيني بلې: من بۇ گونا ه پيش نه و که وتووم، نه فسست ريسوا و ملکه چ بکه، چوون نه فس ريگري گه يشتنه).

له خه وه که م رابووم، له ته واوي رينماييه کان گه يشتم...

بيگومان شيخي په روه رده کار رينموونیکار و پرگارکاره له بياباني گومرايي و له ناوچوون. نه و ئاسايشه و دږي دز و ريگرانه، ئاويکي پاله فته يه و بلښه ي ئاگر خاموش ده کات، بۇ پوح مينا باوکيکه په روه رده و چاوديري ده کات به ره و

بالایی پله‌کانی که مال، پله‌وپایه و پیگه‌ی شیخ لای ریوارانی ته‌سوف به‌رزتره
له باوک.

یه‌کی‌کی تر له و خالانی که په‌یمان‌که‌ی له‌سهر بونیادنرا بوو بریتی بوو له
ناماده‌یی شیخ له خه‌یالدا به‌تایبته له کاتی زیکرکردن، ئەمەش بۆ ئەو بوو له
ریکردنمان بۆ لای په‌روه‌ردگار هاوړی یه‌کترین و خه‌یال‌م بۆ شتی‌کی دونیایی
نه‌چیت، به‌رده‌وام ئەو‌م ئە‌نجام‌ده‌دا، هه‌ر به‌پاستی هاوړیم بوو له ریکردنم بۆ
لای په‌روه‌ردگار.

مانگه‌که کۆتاییهات، له‌به‌ر‌ه‌مه‌کانی ئەو دوره‌په‌ریزی و خۆیه‌کلاییکردنه‌وه بۆ
په‌رس‌ت‌ش ئەو‌بوو که په‌روه‌ردگار بینایی فراوان کردم و کرانه‌وه‌یه‌کی گه‌وره‌م
پێبه‌خ‌ش‌را. ئەو‌نده‌م له‌به‌رووبوومه‌بۆ‌ندار و پا‌که‌که‌ی چه‌شت به‌وه‌سف‌کردن
نا‌ک‌ری‌ت، مینا چیژی شیرینی و مه‌ر‌گه‌مووشی تالایی“ به‌تام‌کردن نه‌بی‌ت له‌زه‌تی
نازانی و تا ده‌رده‌ست نه‌بی‌ت هه‌ستی پێنا‌ک‌ری‌ت.

به‌م شی‌وه‌یه‌ بۆ ماوه‌ی پازده‌سال به‌و‌حاله‌له‌گه‌ل شیخ مامه‌وه، تا ده‌هات
بپوام زیادی ده‌کرد و خۆشه‌ویستیم به‌ره‌و‌تروپ‌ک هه‌نگاوی ده‌نا و د‌ل‌نیایی و
خۆپاریزی و زوهم‌زیادی ده‌کرد... جه‌نابی شیخ ده‌ستی گرت‌م و پلی‌کانه‌ی
وه‌سل‌ی بۆ جی‌گیر کردم، فی‌ری‌کردم چۆن به‌ره‌و‌بالایی بچم، پازده‌سال له‌نوور و

فهړ و بهر هکته“ پېمخو شېبوو بهرده وام هه ندی له م به خشش و پووداوانه ی به سه رمدا ده هاتن بو شیخی بگيرمه وه.

گوره ترين سوو دم له م ماوه يه دريژه يه بريتي بووه له وهی له گه ل شیخ ژياوم و چاوديري و جو له و دانېشته کانی بووم. کاتيک له کني داده نېستم هه ستم به و په حمه ت و فهړه ده کرد که به هو ی مه ردان و چاکه کارانی هاوشيوه ی نه و داده به زی.

شهریعت و حه قيقه تم له کانياوی شیخ نو شکرد و پشکی گه وره م له زانسته کانی ته سه وف و ئاداب و مه به سته کانی“ شرع و کو له گه کانی، فه رمووده و زانسته کانی فه رمووده، زانستی گه ردوون و هه ندیک دیوانی شاعیره سو فیه دلگه رمه کانم پي پرا.

جاريک وه کوو هه موو جار نیازم و ابو له کو تایی مانگ سه ردانی شاره که ی خو م بکه م، به لام سه ير بوو! يه که مجار بوو جه نابی شیخ ريگري سه رانيکردن بکات و بليّت: مه چوو و پيدا گيريشی له سه ر بکات!.

گوپرايه لی فرمانه که م کرد و نه چووم، پاشان زانيم که نه م شه مه نده فه ره ی که بريار و ابو له گه لی گه شته که م بکه م“ تووشی پووداویکی نه خوازراو بوو بوو،

سیاسی خودام کرد له سەر ئەوەی پزگاری کردم له و پووداوه، له بهرخۆمهوه ده‌مگوت: (ئەمه که پاماتی که له که پامه‌ته‌کانی جه‌نابی شیخ)

هه‌روه‌ها جاریکیتر به‌کێک له هاورپیانم بۆ ژهمی ئیواره داوه‌تی کردم و کاتی کهمان دیاریکرد بۆ ناخواردن، شه‌وداهات و پێداگیربووم له‌سەر چوونم بۆ داوه‌تیه‌که، رێکه‌وتنه‌که پۆژی دواتر بوو، شه‌و جه‌نابی شیخ له‌خه‌ودا بینی، زۆر پێداگیری ده‌کرد له‌سەر ئەوەی نه‌چمه‌ داوه‌تیه‌که ! منیش داوای لی‌بووردنم له‌ هلوپێکه‌م کرد و نه‌چوومه‌ داوه‌تیه‌که. دواتر بۆ ده‌رکه‌وت که ئەو هاورپیه‌م مال و سامانه‌کی له‌ چه‌پام په‌یا ده‌کرد و ناویانگی له‌ لادی زپابوو.

جاری که جه‌نابی شیخ رێکه‌یدام هه‌ندی له‌ په‌رتووکانی ته‌سه‌وف بخوینم، به‌ به‌ره‌که‌تی ئەو ده‌رگای زانستی په‌فتارم به‌پوودا والا کرا. ته‌نانه‌ت لای ئەو پێکه‌ی خوشم دۆزیه‌وه. جاریکیان هه‌ندی که له‌ فیرخوازان هاتنه‌ لای شیخ بۆ خویندن هه‌ندی که په‌رتووکی ته‌سه‌وف به‌ پافه‌وه، به‌لام شیخ فهرمووی: بپۆنه‌ لای " شیخ ئەحمه‌د " ئی‌مه‌ هه‌موو شتی کهمان له‌باره‌ی ئەو زانسته‌ پێه‌خشیوه.

به‌و شیوه‌یه‌ له‌گه‌ڵ شیخی په‌روه‌رده‌کار بووم.. به‌ شیوه‌یه‌کی توند و تۆل پێیه‌وه‌ په‌یه‌سه‌ت بووم هیچ شتی که ئەو په‌یه‌نده‌یه‌ی کرچ و کال نه‌ده‌کرد.. خوش‌حال ده‌بووم گه‌ر شیخه‌که‌م نووسینی که ئاماده‌ بکرایه‌ و منیش پافه‌ و شیکردنه‌وه‌م بۆی کردبوایه‌ و نه‌ینی و وردبینی و سووده‌کانیم بخستبایه‌ وو.

پوځيکيان جه نابی شیخ لی پرسیم: بۆچی تا ئیستا ژنم نه میناوه؟ خو ئیستا
ژیانم جیگیره، به تاییهت ژماره یهك له نزیکانم هاوسه رگیریان کردووه، ته نانه ت
به شیکیان مندالیشیان ههیه.

ئه وهه وهك فهرمانیکی شیخ هه ژمارکرد، گه پامه وه لادیكهم بۆ ئه وهی یه كێك له
خزمانم بخوازم، داوای دهستی چهند كچیكم، هیچ یه کیکیان پازی نه بوون،
به بیانوی ئه وهی من بۆ هاوسه رگیری ناشیم، من وهك جارن نه ماوم!
دهیانگوت: تو ئیستا دهرویش و سوفی! سهری زوبان و بنی زوبانت باسی زوهد
و په رستشه، بیگومان سروشتی زۆریه ی ئافره تان له گه ل ئه و جوړه کارانه
نایه ته وه، کی هاوسه رگیری له گه ل كه سیك دهكات كه خوشیه کانی ژانی له
خوی قه دهخه دهكات! ئه وان به و شیوه یه بیرده كه نه وه...

تۆر له سه ر ئه م بابته نه پۆیشتم و پیدایگیریم نه کرد، به لکوو گه پامه وه لای شیخ
وه موو ئه وهی پوویدا بۆم باسکرد.

جه نابی شیخ هه رمویی: به پاسستی پۆله پیشنیاریك دهخه مه پروو كه پیشتر
دواخست بۆ کاتی خوی، ئیستا کاتی ئه وه هاتوووه و هه ر دهبی بۆتی باس بکه م
و تۆش مانی هه لبژاردنت ههیه.

گوتم: ئه و پیشنیاره چیه قوریان؟

گوتم: نه گه ر بته ویت كچه كه مت لی ماره دهكه م... من پیشنیاری خواستنی كچه
تافانه كه مت بۆ دهكه م، تۆش ئازادی پریاردانت ههیه.

پیشتر نه مده زانی شیخ کچیکی ههیه و بۆ هاوسه رگیری بشیت خۆ نه گه ر به زمانیا
خۆم ده سپیشخه ری خواستنین ده کرد.

گوتم: به خودا قوریان نه وه به خششیکه له تۆوه، تۆ منت نغۆی گه وده یی و
چاکه کرد.. نووشتامه و دهستی شیخ ماچکرد، دلخۆش و سپاسگوزاری
چاکه که ی بووم.

له و ساته وه بیرم له هاوسه ری داها تووم و چۆنیه تی دلخۆشکردن و
به خته وه رکردنی ده کرده وه. بۆ چیی پازی نه یم کاتی نه و کچه تاقانه ی نه و
شیخه یه که به سۆزی دلنه وایی کردم و به چاکه کانی نغۆی کردم.

نه وه بوو په روه ردگار منه تی به سه ر کردم و له شه ویکی پیروژدا کچی شیخی
کرده هاوسه رم، شه ویک پراوپر له به خشش و فه ر، مالباته که م بۆ لانی جه نابی
شیخ و پۆپه سمی هاوسه رگیری داوه ت کرد، شیخ دوعای پیروزی و فه ری بۆ
کردوین و "سومه یه" بوو به هاوسه رم.

له شه وی گواسته وه که دا جه نابی شیخ وه سیه تی کردم هه روه کو چۆن هه موانی
وه سه ت ده کرد، به خۆپاریزی له تاوان به ئا شکرا و نه هیئی و ده یگوت: ده ست
به م په یمانه وه بگرن و منداله کانتانی له سه ر په روه رده بکه ن.

من و هاوسه رم "سومه یه" له مالی شیخ نیشته جی بووین، نه و جگه له و کچه هیچ
مندالیکێ تری نه بوو، هه زی ده کرد لای نه و بژین و به ته نها جیبی نه هیلین.

سومه یه کچیکی زۆر شه رمن بوو.. پوو خساری باز نه یی و سپیه کی بیخه وش
بوو.. دووچاوی له بی نه ندازه جوان و بالایه کی پێکی هه بوو، .. بزه و
خه نده یه کی هه بوو له لیوانی جیا نه ده بوویه وه، گه وده ترین خالی جیاوازی و
ناسینه وه ی پاکیی و بیگه رده یه که ی بوو.

زور تېكه‌لى دونيای خه‌لكى نه‌بووېو. مينا نه‌وه‌ى له به‌ه‌شت له دايك بووېى و به‌روبوومى نه‌وى نه‌شوونماى كړېووه و دواتر بۆ نه‌وه هاتوته دونيا تا دونيا برازينيټه‌وه. به‌رده‌وام پاك و گه‌شاوه‌و بى‌ خوش بوو .. دونياكه‌ى منى به‌ رهنه‌گه‌كانى به‌خته‌وه‌رى رهنه‌گرېژ كړد و خاسيټه جوانه‌كانى به‌سهردا پرستم و بوويه دونياكه‌ى من.

سومه‌يه باسى ژيانى خوږى و داييابى بۆ كړدم، پدېشتر ژيانيان چۆن بووه. زور شانازى به‌ دايكى ده‌كرد و نه‌گه‌ر باسى كړدبا په‌سنى دېدا، به‌ نه‌ندازه‌يه‌ك به‌ هوږى په‌سنى كچه‌كه‌ى دايكه‌كه‌يم خوښه‌ويست .

باسى زورېك له‌و ناسوړيانه‌ى ده‌كرد كه‌ خوږى و داييابى له‌سهره‌تاي ژيانيان چه‌شتوويانه. سومه‌يه ته‌نها سى‌ سال له‌ من بچووكتر بوو، جه‌نابى شيخ زور به‌ جوانى په‌روه‌رده‌ى كړدېوو، كچي‌ك بوو زور به‌ پوژوو ده‌بوو، زور شه‌ونويژى ده‌كرد و دووره‌ گوناوه‌ بوو، زانستى زور خوښه‌ويست.

هر چوڼي‌ك بيت ژيانكي خوش و نارام هه‌بوو كه‌ شيخ و كچه‌كه‌ى پيانيبه‌خشي بووم، .. هاوسه‌ر و خوږ و پووناكى ژيانم .. چ ئاسوده‌يه‌كى جوانه له‌ ژير سايه‌ى خيزانيكى نمونه‌ى خيزانم، چ به‌خششيكه‌ نه‌وه‌ى منى تيدا ده‌ريم، .. نه‌مه ژيانى من بوو له‌ مالى شيخ به‌ هيمنى و نارامى ده‌مانگوزه‌راند.

پوژني‌كيان جه‌نابى شيخ فرمانى پي‌كردم مزگه‌وته‌كه‌ فراوان بكه‌م و له‌ ته‌كيشى ژورنيكى بچووكيشى بۆ دروست بكه‌م، داواشى كړد كه‌ ژوره‌كه‌ بچووك و ته‌سك بيت، تاوه‌كوو هه‌ر كاتي‌ك چوويه‌ ناوى ته‌نهاى گور و ترسه‌كه‌ى بير بخاته‌وه. گلپى ژوره‌كه‌ به‌ دريژايى شه‌و دايسابوو، هه‌ندى شه‌و به‌ نه‌نقه‌ست له‌

ژوورەكەم دەردەچووم بە نیازى ئەوەى كە ئوردەكەى شىخ نزيك بىمەو گونم
لە ھەندىك لە زىكرەكانى ئەويىت ، بۆ ئەوەى ھاوشىوئەى ئەوم لىبىت و
چاولىكەرى بگەم.

جارىك گويم لە ئالەيەكى بە سۆ بوو لە سىنگىكى سوتاوووە مينا لەگەتەكى سەر
ئاگر گولپەى دەھات، دەمىك گويىسىتى دەنگى تەسەبجەكەى دەبووم كە بە
شىوئەيەكى پىكخراو و پىكوپىك دەردەچوون، دواتر بە سەرسامى دەگەرامەو.
تاوەكوو پۆژىك ھات و جەنابى شىخ بانگى كردم ئەودەمە شەو پەچەى پەشى
بە سەرگەردوون دادابوو و ئارامىش بالى كىشابوو، لە خۆى نزيكى كرىسووە و لە
بەردەم خۆى داينىشانەم ھەروەكوو چۆن باوكىكى بە سۆز منالەكەى
دادەنىشىنىت و ھەكو ئەوەى مائىئاوى بكات ئامۆزگارى كردم.

گوئى: پۆلە گويىگرە بۆ ئەو وشانەى پىتى دەلیم: تۆ پىگەى خۆت لای من ھەى
و دەزانى چەندەم خۆشمەوئى ..

گوتم: ھەرموو باوكە، چى دەفەرموى شىخم.. فرمان بكە و گويپايەل دەيم.
گوئى: بزائە پۆلە نەمرى مەحالە و ھەرچەند تەمەنمان درىژىت ھەردەمىتە... من
ھەست دەكەم كە ئۆغرم نزيك بوو و جىابونەو نزيكە و كفن چىتراو و گوي
چاوەنوارە، گوي لەم گەفتانەم بگرە لەوانەيە لە توانامدا نەمىنى بۆتى سووتارە
بگەمەو...

تۆم ديارى كردوو بۆ ئەوەى شوينم بگريتەو و لە دواى من كاروبارەكان بەرپەو
بەيت و ببیتە يەكێ لە پياوانى زنجيرەى پىرۆزى نورانى، ئەو كارە ناچىرەت و
سوودەكەشى بەردەوام دەبیت تا خۆر و مانگ ماين.

پۆله پېشتر پېگه مدايت په روه رده و پېنموونى بکەيت، جا به يداخه که هەلبگره...
به يداخى نور و پۆشنایى و هيدايت،.. پاريزگارى په يمانه که ت بکه و پزده
له سەرى، ئەو په يمانه له گەل کەس مە به سته مە گەر کەسه شايستەى ئەو په يمانه
بيت، چوون ئەو نەرکه سپارده يه.

وه سیه ت ده که م به ترسان له خودا و شوینکه وتنى شەریعت، هەروەك چۆن
وه سیه ت کردووى به پا به ندبوون به زنجیره ی پیرۆزى نور، ئامان نه کەى
عه يبدارى بکەيت، چوون ئەو زنجیره يه به يه کگه يه نەرى پوحه کانه.
به يه کگه يشتنى خوشە وىستانه، به يه کگه يشتنى نه وه کانه به باپيرانيان،
به يه کبه ستنه وهى زيندووان و مردوانه.. ئەمه به خشش و فەزلىكى گەرەيه و
خیرىكى نه برپاوه يه، خودات له گەل و پشتیوانته و به خششه کانی خۆيت به سەردا
ده بارینى و سەرتده خات.

ده باره ی کچه که م هېچ وه سیه تىکت ناکەم، چۆنى له گەلى هەروا بمیته وه، تو
باشترین هاوسەر و سەرپەرشتیاری ئەوى، بېگومان پۆژه سەخته کان ژیرى و
ناماده یى و ئەقلىكى پېگه يشتنوى پېبه خشیوه، گەر تووشى گرفتێك يان
ناخۆشیهك بوويت پاوێژى پى بکه، له پاوێژپیکردنى زەرەرمەند نابیت.

دواتر جه نابیى شیخ دەستى گرتم و گوتى: ((خودایه جیگیر و سەرکه وتووى
بکەيت، به یارمه تى خۆت یارمه تى بده و به چاودێرى خۆت بپارێزه، بى ئەوه ی
له سنور دەرچین و لیمانبگۆریت له فێرده وسدا له گەلیدا کۆمابکه یته وه " ئەى
خودای جیهانیان))

دواتر ئەو تەسبیحەى لە دەستی کەوتبوو سەر زەوى ھەلیگرتەو و پێى گوتم:
پێستا بگەرێتو منیش کارێکم ھەبە دەبێ ئەنجامى بدەم.

ھەستم بە گەر و گیران و ئازاریک کرد کە توند دڵى دەگوшим، چاوانم پۆندکی
گەرمیان دەباراند، چوون جەنابی شیخ بۆ من خۆرى ھیدایەتە،
خۆشەویستیەکەى تیکەلى خوین و گوشتەم بوو و ھىچ کات بیری ئەو دەم
نەکردۆتو لێجودا بیمەو، ئەمە چۆن پوودەدات؟

لەلای ئەو ھاتمە دەردە و قاچەکانم ھەلیاننە دەگرتم، سەدای وشەکانى دلى
وردوخاش کردم، کۆلەگەى ھیزمى داروخاند، مینا ھەلۆھەرینى گەلای وشکی
درەختیکى بەردەم پرەشەبایەکی تووش لە پایزى تەمەنیدا..

ژیان بەرەوتیا چوونە.. بەلى، بەلام بۆ ماوہیەکی تریش بە شیخەکەمان
دلخۆشمان ناکەیت ... بێگومان پۆزە خۆشەکان وەکوو بروسکە تیپەر دەبن،
دواتر دەبێ جەنابی شیخ چى لەمن بوی کە منى کردۆتە جیگرەوہى خۆى دواى
مردنى؟ ئایا من بەو ئەندازەى گوتى گرنگم؟ بێگومان ناخۆشى ئەو وشانەى بەر
گویم کەوتن وای لێکردم لەم بارەىوہ ھىچ نەلێم .. ھەموو ئەو خەيالانەى ئەو
شەو بە دەریای ئاوەزمدا شەپۆلى دەدا، ئەو شەوہى چاوانم خەویان لى تۆرا
بوو و فرمیسکیان لى تیزابوو.

دواى ئەو شیخ ھەر پارزە پۆژیک بە شەوہکانیەوہ ژیا، پێش ئەو چووە
خەلوەتگاکی و داواى کرد کەس بەسەر یەوہ نەچیت، .. تاوہکوو پۆژیک ھات و
نەخۆشیەکەى زۆر سەخت بوو، ئەو شەوہ شەوى ھەینی بوو، من و ھاوسەرەکەم
بۆ خزمەتکردنى بە دیاریەوہ بە ئاگابووين، ھەندى وشەى چرپاندە گوێى کچەکەى

که من لىي تېنه گەيشتم، دواتر خۆي خسته سەر لای پاسىتى و پوچى پاکی سپارده پەروەردگارى.

بەم شىۆەيە پوچى پاکی لە جەسەي پاکی جوايەز بوويەو، ئەم خۆرەي که پىگای خەلکی پۆشن کردبوويەو کوزايەو، دەرگای ئاسمان بە پووماندا داخرا، ئەو دەرگایەي که هەرچى فەر و بەرکەت هەبوو لىي دادەبەزى لە پىناو ئەو بەندە خۆپارىزە ئىتر داخرا..

لە ئەرکە گرانه کەي حەسايەو و پووى کردە جيهانى کۆتايى، ئەو جيهانەي که چاکەکاران تيايدا باشترين پاداشتى چاکەکانيان پى دەدریتهو، بە ئوغرى ئەو کەوتينه دلتهنگيه کى قولەو...

ناشتنى ئەو وەکوو ناشتنى پوچى من بوو لە گەل ئەودا، هېچ نەما تەنها جەستەيە کى لاواز که تواناي بەرگەگرتنى ناخۆشیی و سەختیەکانى نەدەگرت. لە گەورەي کارەساتە کە بىرم تىکەل و تووشى هیدمە بووبووم، هەرچى "سومەيە" ي هاوسەر مە کەوتبوويە دلتهنگيه کە هەرنایەتە باسکردن. دەرگای ژوورە کەي لە سەر خۆي داخستبوو تا ئەو فرمىسکانەي بسرىت که بنى نەدەهات، بە زامیکەو دەینالاند کۆتاييان نەبوو. ئەو عەيامە ک بوو جگە لە باوکى کەسى تری نەدەناسى.. ئەو باوکەي دواي مردنى دايکى هەموو ژيانى بە کچە کەيەو پەيوەست بوو، ئەو باوک و دايک و برا و سەرپەرشتيار و هەم مامۆستاي بوو، سومەيە تۆ خودا و ئارامگريت هەيە تۆ خودات هەيە.

دواي چەند خولە کىکى کەم لە مردنى جەنابى شىخ بانگبىژ بانگى بەيانى خویند، لە گەل بانگى بەيانى هەولمدا و خۆم پراگير کرد و وەسەيەتى هاوسەرە کەم کرد

به وهی ئارام بگریئت، به راستی جۆریک له ئارامی و دانیایی به سه ریدا بالیکیشا،
هه والی پیدام که باوکی جه نابی شیخ پیش کلچی به گویدا چرپاندووییتهی و
وه سیه تی پیکردوه ئه و کاغه زه بخوینیته وه که له ژیر پشتیه که دایناوه،
کاغه زه که ی بۆ هینام و خویندیه وه، تییدا نووسرابوو:

((بسم الله الرحمن الرحيم، كل نفس ذائقة الموت و إنما توفون أجوركم يوم
القيامة..))

پۆله کانم وه سیه ت بیئت دواى مردنم شین و پۆرۆم بۆ نه که ن و بۆم مه گرین، به
مردنم وانه و په ند وه رگرن و جگه له خودا پشت له هه موو شتیک بکه ن.
کوچه که م وه سیه ته که مت بیر نه چیت، گهر له ماله که م بارتان کرد و جیتانه شت
ماله که م ببه خشنه خیزانیکی هه ژار و بی مال بۆ ئه وه ی بیئت خیرتیکی نه بپراوه
دواى مردنم..

هه روه ها تو کچه که م، خه م مه خۆ و دلته نگ مه به، به یانی هه موومان لای خودا
کۆده بینه وه، له وێ نه جیا بوونه وه و نه خه فه ت و دلته نگى هه به. تکاتان لى
ده که م ته سییح و به رماله که م له گه لم بخه نه نیو گۆر و زۆر دوعام بۆ بکه ن چوون
من زۆر پیویستم به دوعاکانتانه)

بۆ نویژی به یانی چووم بۆ مزگه وت، دواى ئه وه ی که بپیارمدا مه راسیمی به
خاکسپاردنی شیخ بۆ دواى نویژی هه یینی دوا بخریت، ئه مه شم بۆ ئه وه بوو تا
خۆشه ویستان و فیرخوازان و موریدانی جه نابی شیخ ئاماده بن. دواى نویژی
به یانی خۆم کۆکرده وه و هه واله که م به خه لکی راگه یاند، به راستی هه موو خه لک
به وه واله شیرزه و خه مبار بوون.

دوای چەند ساتنکی کەم هەوالە کە لە تەواوی لادی و شار بلاوبووێوە و خەلکی لە پیاو و ژن لە هەموو شار و لادیکانی دەورووبەر دەهاتنە مالی شیخ.

ئافەرەتان پوویان لە ژووهرهوه کرد و لای سومەیی دانیشتن، من و پیاوانیش لە دەرەوه، دلتهنگی بەسەر پووخساری هەمووانەوه دیاریبوو، ئەوان ئەو باوکە دلسۆزەیان لە دەستدابوو کە لە کاتی کێشە و تەنگانەدا پەنایان بۆ دەبرد و چارەسەریان لای ئەو چنگ دەکەوت. تاوەکوو بەیانی هەروا مایهوه.

دەستمان بە شووشتنی جەنابی شیخ کرد. بۆ ئەم کارە دوو لە قوتابیانی شیخ هەلبژارد و خۆشم لەگەڵیان بووم، هەرکە قوماشە داپۆشەرە کەمان لە سەری لادا پووخساریکی نوورانی و پۆشنمان بە دیکرد، ئەمەش یەکەم مۆژدە بوو. چەند جوانە بەرووبوومی پەرسش و گۆڕپایەلی و تیکۆشانە کانت لە پەرسشەکان ببینیت، با پێبوارانی ئەو پێیە بە نمونەیی وەکۆو ئەمە هەلبەدن و کتیبکۆشن.

لە نیو ئاپۆرپایەکی بە شکۆ لە پیاوان و ئافەرەتان و منداڵان تەرمی جەنابی شیخ هەلگیردا و خەم و دلتهنگی و پەژارەیی داپران دالەدەیداوون. بەو شێوەیە شیخمان سپاردەیی دووا شوینی کرد هەروەکوو چۆن وەسیەتی فەرمووبوو تەسبیح و بەرمالە کە ییمان لەگەڵی خستە گۆرەوه. داومان لە خودا کرد بێبەخشیت و ئیمەش دوای ئەو تووشی فیتنە نەکات و لە پاداشتە کەیی بێبەشمان نەکات.

خەلکی بۆ کاروباری خۆیان گەپانەوه ماله کازیان و منیش گەپامهوه لای سومەیهیهی خیزانم و دلمدایهوه و نەمدەزانی چۆن بە ئارامگرتن و دانەبەخۆداگرتن وەسیەتی بکەم لە کاتی کدا خۆم ئاتاجی کە سێک بووم دلتهوايیه

بكات، بەلام ھېچ كېشەيەك نەبوو، چوون سومەييە كچى باوكىي خۆى بوو، لە باوكىيەو زانست و پازىبوونى بە قەدەرى خوداى بۆ ماڭوويەو.

بۆ ئەوئەى ئەو ناخۆشەيەى لەسەر سووك بىت باسى ئەو موژدانەم كرد لە لەكاتى شۆردنى بينيمان پلەبالاىى جەنابى شىخى نيشاندەدا لاى پەرەردگار، چوون موژدەكان بەلگەى ئاخىرخىرە، خەلگى پلەوپايە و حالى تايبەت بە خۆى ھەيە، براو و بەختەوەر ئەو كەسەيە كە پەرەردگار بۆ خواپەرستى و تەقوا رېنموونى بكات.

چوومە ژوورە تايبەتەيەكەى جەنابى شىخ كە يەكى لە لاكانى ژوورەكە بە پەرتووكخانەيەكەى گەرە داڭوشرابو، ژمارەيەكەى زۆرى پەرتووكى لە خۆگرتبوو، بە جۆرىك لەسەر يەكەى دانابوو كە لە زەويەو بەرەو بنمىچى ژوورەكە بەرز دەڭوويەو.

ئەوئەى پوون بوو ئەو بوو كە دووايىن ئەو پەرتووكەى كە جەنابى شىخ بەر لە مردنى خۆى خويىندبوويەو پەرتووكىك بوو بە ناوى (التذكرة في أمور و أحوال الآخرة) ي پيشەوا قورتوبى بوو، چوون تەنھا ئەو پەرتووكە لە دەرەوئەى پەرتووكخانەكە و بە تەنھا دانرابوو.

ھەندىك كاغەزىش بە پەرشوبلاویش لە دۆلابەكەى شىخ ھەبوون، ھەندىك لىيان خويىندەو و لە ناوياندا شىعەرېك بەدىكرد كە لەبارەى ئەقیدەو نووسراڭو بەلام جەنابى شىخ تەواوى نەكردبوو، ديارە مردن و قەدەر پېيىنەداڭو تەواوى بكات.

ھەندىك مىسك و كوپىكىش ھەبوو كە پاشماوئەى قاوئەى تىدا ماڭو.

دهرگای کۆگای جلهکانی شیخم کردهوه و بۆنیککی خوش و پاکم کرد و چاوانم
پۆندکیان لی تکا، ژماره‌ی جلهکانی یه‌کجار که‌م بوون و زۆریش ساده‌بوون، له
خام درووست کرابوون.

بویری دانیشتم له‌سه‌ر دۆشه‌که‌ی شیخ نه‌بوو، چون جەنابی شیخ له‌دلمدا
که‌وره‌یی و شکۆی جیه‌یشتبوو، وام هه‌ست ده‌کرد خۆی ئاماده‌یه و کۆچی
نه‌کردوه، به‌لکوو وام داده‌نا که‌ روحی جەنابی شیخ له‌ ژوره‌که‌ ده‌خولیته‌وه.
مانگیک به‌سه‌ر شیخ و باوکم تیپه‌پی بی ئه‌وه‌ی هه‌چ پێنماییه‌کی فی‌رخوازان‌ی
شیخ هه‌بی‌ت.

به‌رده‌وام سه‌ردانیان ده‌کردم و چاوه‌پێی شتیکیان له‌ من ده‌کرد، مینا ئه‌وه‌ی
بڵین: ئیستا ئیمه‌ چیمان له‌سه‌ره‌ بیکه‌ین و چاره‌نووسمان چی لی دیت؟
ده‌مانه‌وی له‌سه‌ر ئه‌و ریگه‌یه‌ی که‌ جەنابی شیخ بۆ دیاریکردبووین بپۆین، بۆیه
پێویستیمان پیته‌... تو جیگر و کۆپی ئه‌وی، ئه‌گه‌رچی ئه‌و کۆپی نه‌بوو، به‌لام
تو خاوه‌ن پێگه‌ و پله‌بوویت لای ئه‌و، ئیستا پیمان بیژه‌ چی بکه‌ین؟

به‌م شیوه‌یه‌ له‌ چاوانیان ئه‌وه‌م ده‌خوینده‌وه، ئه‌گه‌رچی هه‌ندیکیان به‌ ئاشکرا و
شه‌رمه‌وه ئه‌وه‌یان پێگوت، هه‌چ بپاریکم نه‌دا، ئه‌گه‌رچی به‌رده‌وام بووین له‌سه‌ر
ویرده‌کان و هه‌موو پێنج شه‌مه‌یه‌ک کۆپی زیکرمان ده‌به‌ست له‌گه‌ڵ فی‌رخوازان
و موریدانی شیخ، نوای مردنی جەنابی شیخ که‌س ناها‌ته‌ پێزی ته‌سه‌وف، چون
من مژولی پێک‌خستنه‌وه‌ی ژیانم بووم و به‌ کاری له‌ پێشینهم داده‌نا.

نوای ئه‌وه‌ی ئه‌و په‌رتووکانی که‌ جەنابی شیخ بۆ فی‌رخوازان‌ی دانا‌بوو له‌ رافه‌ و
خویندنی بووینه‌وه پێش‌نیارم بۆ هاوسه‌ره‌که‌م کرد بچینه‌وه زیدی خۆم بۆ

ئەو ەى لەوئى ژيانمان جىگىر دەبىت، بىرىم دابوو لە زىدى خۆم بىزكە بەكى
فېربوون و بلاوكردەنەو ەى زانست و زانىارى بگەمەو ە. ەەرچى دەربارەى كۆپى
زىكر و تەرىقەتەشە داوام لە " شىخ ئىسماعىل " كرد كە ئەو ئەركە بگىرتە
ئەستۆ، چوون ئەوئش لە لایەن " شىخ مەھدى " پىش مردنى ئىزنى لە ئەستۆ
گرتنى ئەو كارەى پىدرابوو، داوام لىكرد ئەو لە برىى من سەرپەرشتى كۆپى
زىكر بگات، چوون من دەچوومەو ە زىدى خۆم، بەپاستى ئەو ئەركەى گرتە
ئەستۆ و پەزامەندى نواند.

تەواوى پىوئستى و كەوپە لە كانمان كۆكردەو ە، تە نانت ەىچ شىتەكمان
جىنەھىشت، ەەرشىتەك ئى گواستەنەو ە بووئت گواستمانەو ە، ئەمەش بۆ
پارىزگارەكردن لە يادگارەكان و پەيمانەكەم بوو.

خانوو ەكەشم بە بۆەژنىك بەخشى كە چەند مندالىكى ەبوو و لە خانوئكى
دراوسىمان كرىنشىن بوو، وەسىەتەكەى جەنابى شىخمان جىبەجى كرد.
خۆم و ەاوسەرەكەم كە كۆرپەيەكى لە نۆو سكىدابوو گەراينەو ە زىدى پىشووم
لە خانوى كۆنمان نىشتەجى بووین.

چوئە ناو خانوو ەكە و خەمىكى بىدەنگى كەلەكەبووم بەسەر پووخسارى
سومەيەدا بەدىكر، وام گومان برد ئى يادى باوكى يان جىبەشستنى خانوو ەكەى
پىشومان بىت، ئەو خانوو ەى كە تىايدا گەرە بوو ە.

لەو بارەيەو ە پرسىارم لىكرد و وەلامى دامەو ە و گوتى: ەستم بە تەنھايى
دەكەم، بەتايبەت كاتى ئەو خانوو ە نەخشىنراو ە بنمىچ بلىندەى بىنيو ە، واى
ەست دەكرد كە دونيا بانگى دەكات و ئەمىش دەترسىت كردە و چاكەكانى

پيشووى به هه ده ر بروت. له چاوانى پۆندكى بیده ره تانى ده تكا، ئای له دلّه
ناسكه ی !

زه رده خه نه م كرد و هینامه نزیكى خۆم و پیم گوت: له ههچ مه ترسه: به هۆی
دوعای باوكت بۆمان ژيانمان خوش ده بیّت ئینشائه لّلا، به بیرت بیّت تا ئیستا
خانوه كه مان له وئ ماوه، كه ی حه زت كرد سه رێك ده دهین و ده چینه ئه وئ.
به لام سومه یه گیان پیم بلّی: ئایا تۆ له گه لّ من دلّخۆشی یان نا؟

له سه ر پوو خساری بزى په زامه ندى ده ربړی و گوتی: ئیستا واز له وه بیته، من به
هۆی ماندوبوونی گه شت شه كه تم، پتویسته پيش ئه وه ی ناوما لّ پیکه ن كه می
پشو بده م.. چو سه یری ناو ژووری خانوه فراوانه كه ی ده كرد و گه پلپیه وه و
گوتی: باشه ژووری خه وتن كامه یه؟

گوتم: بۆچی له پرسیاره كه م راده كه یت؟

ژۆر شه رمن بوو، ههچ هه لۆیستیکی نه بوو ته نها هاوړابوون نه بیّت، ههچ کات
وه کوو هاوسه رانیتر کیشه و پاچیا یامان نه بووه

گوتی: ههچ کیشه نیه به یه كه وه شیاوترین ژوور هه لّده بژیرین، له گه لّ قسه کانی
بزه ی هاوسه ریکی دلّخۆش و په زامه ندى ده نواند.

فه زلّ و گه وره یی و به خششی خودا و پیز و چا که ی باوکی بوو کچه که ی بووه
هاوسه رم، هاوسه ره که م ئه و ئافره ته بوو که پیاوانی وه کوو من بۆ پۆشنکردنی
ژیا نیان و یارمه تیدانیان له کاته سه خته کان ئاتا جیا نیان.

ئه وه نده ی نه برد چه ندىن کۆمه لّ و چه ندىن که س له ناوچه جیاوازه کانی
ده ورووبه ر هاته نه لام، هه یانبوو بۆ سه ردانی هاتبوو، تییاندا بوو بۆ دوعا هاتبوو،

هەندیکیش بۆ داواکردنی زانست و خویندن ھاتبوون، کەمیکیش بۆ ھەرگرتنی تەریقەت ھاتبوون، بۆیە پێویست بوو لەسەر مزگەوتێک بنیاد بنێم، ئەو شوێنە ی پێشتر بەرنامەم بۆی دارشتبوو، زەویەکی فراوانم دیاریکرد و بە دیوار دەورم گرت و مزگەوتێکم لەسەر بنیادنا.

ئەو مزگەوتەمان ناونا "مزگەوتی شیخ مەھدی" بۆ پڑانی ھەر و بەرەکەت بە ھۆی جەنابی شیخەو، جگە لە مزگەوتەکە دوو نھۆمی گەرەش بنیادنرابوو، نھۆمیکیان بۆ مانەوێ ئەو قوتابیانە بوو کە زیازی مانەوێان ھەبوو بۆ خویندن، نھۆمەکە ی تریش شوینی خویندن و وانە گوتنەو بوو.

بۆ وانە و تنەو سوودم لە یارمەتی قوتابیانی شیخ مەھدی بینی، ھەرۆک چۆن شیخ ئیسماعیلش خۆی دەھات و کۆپی زیکری پێرۆتر دەکرد.

ھەموو شەوانی پێنج شەممە دوای عیشا کۆپی زیکر دەبەسترا.

لەگەڵ وابەستەییان بە ھەموو ئەمانە، خودا مندالێکی لە سومەییە پێخەشیم و ناوانان "مەھیدی" بەناوی شیخی باوکمان کرد (پەحمەتی خودای لێبێت)، پێشتر سومەییە لە کاتی دوگیانیدا باوکی لە خەودا بینیو و ئەویش مندالەکە ی بە باوکی داو و جەنابی شیخیش سەیری کردو و دوعای پێرۆزی بۆ کردو و ماچی کردو و پۆییو، ئەمە موزدەییەکی دلخۆشکەر بوو سپاس بۆ خودا.

بە شێکی زۆری تەمەنم بەم شیوێ گۆزەراند، لە نێوان زانست و وانە و تنەو و پەرستش و زیکر و پێکردنەو، بە شەو لە کاسە ی نزیککی خودا دەمنۆشی و بە پۆزیش لەگەڵ قوتابی و موریدانم چێژم لە زانست دەبینی.

لەگەڵ ھەلکشانێ تەمەنم و گەیشتم بە (چل و نۆ) سال، تا ئەو دەمە جگە لە "مەھدی" ی کورم هیچ مندالێکی ترم نەبوو، سپاس بۆ خودا.

تہ نیا حاجی

Tanya Haji | تہ نیا حاجی

public channel

Description

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

♥ چہ نالیک تاییہ ت بہ کتیب و بابہ تی جیاواز ♥

نہ و کتیبہ لہ لایہ ن احمد عبدالرحمن
کراوہ بہ pdf و پیشکەش بہ خوینەر کراوہ

چہ نال

<https://t.me/tanyahaji7>

بۆ راو بو چون و پسار بۆ کتیب مەینیرە ↓

@tanyahaji22

نە کاونت ↓

<https://linktr.ee/tanyahaji22>

t.me/tanyahaji7

زۆرېك له پاستييه كانى ئەم گەردوونەم بۆ ئاشكرابوو، ئەمە هەمووى
بەروبوومى ئەو زانسته بوو كە لە جەنابى شېخ و مامۆستام بۆم بەجى مابوو،
هەروەها بەرھەمى ئەو ملكەچييه بوو كە بۆ پەرستشەكان هەمبوو، هەروەكوو لە
فەرموودەيەكى قودسيدا پەرەردگار دەفەرمووى: (گويپرايەلمبە دەتكەمە
بەندەيەكى پەربانى، بلييتە ھەر شت ببە ئەويش دەبيت).

چيژى بەروبوومى ئارامگريى و چارەنوسىيەكەييم كرد، ژيان بە دريژايى ئەو
ماوہيە بى لەكە و خۆش و شاديى بوو. چوون سروشتى ژيان تال و پرخەوشە،
گەر پۆزىك باش بيت بيگومان چەند پۆزىك خراپيت بۆ دىنى و شتانيكت دىنيته
پيش ژيانت لى تال دەكات و سافىيەكەى ناھيلى.

جا بەراستى تووشى ناخۆشترين كاتى كردىن.

پۆزىك خۆم و خيژانەكەم بە دەنگى تەقينەوہيەكى گەورە و چەند دەنگيىكى
بىزاركەر و ترسيئەر بەئى اگا ھاتىن، ... ئەمە ئەو جەنگەيە كە ونبوو و شەل و
پەراگەندە جىديلييت، زەوى بە پەنگى خوين پەنگريژ دەكات.

ئەو پۆزە ميسر پەنگى پەشى پۆشى و پرسەى پراگەيان و خەميى گەورە
ھەموو ميسرى تەنى.

زيانيكى گەورە بوو بۆ ئەو سوپايەى كە وەك ئاو و ھەوايە بۆيان، .. دلتهنگى
ھەموو كوئجىكى ولاتى گرتبوو، تەواوى شوينە جياوازەكانى ولات بەيەكەوہ لە
خەم و ژيانىكى پەر لە ناسۆرى و شەكەتى دەژيان.

تەنانت ئەو دەرويشانەش ھەمان ئازارى ئەو خەلكەيان دەچەشت، ئەوہى
پييانكرا لە يارمەتيدانى ئەوانيتەر و لەخۆگرتنيان "ئەنجامياندا، داوايان لە خودا

دەکرد ھەرچى ئەم بەلا و قەيرانە تىپەپىنىت و دەروى خىر و خوشيان بەپوودا
والا بکات.

ھەرچى لە تواناي خەلکى ھەبوو لە مال و سامان و شتتيريش خستىە خزمەت
سوپا و دووبارە پىڭخستنهوھى سوپاي نىشتمانى، ئەو سوپايەى کە قەلغانى
ئاسايش بوو، ھەموومان دەمانويست بۆ يارمەتيدانى سوپاکەمان بچىنە
بەرەکانى جەنگ، بەلام دەسلەلات ئامۆژگارى خەلکى کرد کە ئەمە خزمەت بە
ئىمە و بە نىشتمان ناکات.

ئەو کەسە درۆى کردوو کە گوتوويەتى دەرويشەکان کەسانى ھەزار و لە کەتوار
دوورە پەريزن و گرنكى بە کاروبارى نىشتمان نادەن و ھەول بۆ خزمەتى
نىشتمان ناخەنەگەر، .. بە پىچەوانەو، خوشەويستى نىشتمان و خوبەختکردن
بۆى ھەر لە دىر زەومانەو خاسىتەكى ديارى ئەو کۆمەلەيە بوو، پەرتووکى
ژياننامە و مېژوويەکان ديارترين گەواھيدەرى ئەو پاسىتيەن، تژيە لەو
ھەلوپستانەى کە لە خزمەت نىشتماندايە.

ئەو ماوہ سەختەى کە بە ھۆيەو کەوتىنە ژىر کارىگەرى قەيرانى ئابوورى و
دەروونى بە سەررماندا تىپەپى، بەلام لە سەرى ئاراممان گرت، چەكى دەستمان
ملکەچى و پارانەو بوو لە پەروەردگار.

لە نيوان خەم و پەژارە و خوگونجانندن و موزدە و پويشتنى سەرۆک و ھاتنى
يەكئىكىتر، ئەو شەو ھات کە تيايدا بپيارى شەپ و گەپانەوھى شکۆ و زەوى
داگيرکراو درا.

بىرم دى چوار پۆڭ بەر لەوھى جەنگ دەست پى بکات، چوم سەرگۆپى جەنابى
شىخى کۆچکردوو و داوام لە خودا کرد و بە پەجاي پىغەمبەرە بەريزەکەيى و

چا که کاران داوام کرد نه و به لا و ناخوشيه کوتايي بيت و موسلمانان سر بخت و
ثا شتي و نارامي و ناز و به خ شش کانيما بؤ بگيرپته وه .. پياو چاکان ته نها به
مردنيان په يوه نديان له گال نيمه نا چپرې، هه روه کوو جه نابی شيخ پيشتر
نه وه ي فيرکردبووم .

نه قیده م وابوو که پوحي شيخه که م له گالدايه، دلنه وام ده کات و ناراسته م
ده کات، بيگومان پوحي مهرداني خوددا له بالاترين شوين و پله دايه، لای
په روه ردگار تاييه تمه ندي خوی هه ي

هه رچی پوویدا له کوتاييدا ولاته که مدا له و به لايه ي به سه ريدها هاتبوو پزگاري بوو
و سه رکه وتن به سه ر دوژمندا، له هه موو باریکدا سپاس بؤ خوا، به خششي
ناسايش و جيگيربوون گه رايه وه قوناخي سه رده تا.

سه يري خوم و ژيانم کرد بينيم که ته مه نم هه لکشاه و پيري سه ري
داگيرکردووم و به رگی سپي پي پوشيوه، ته نانه ت کورپه که م گه يشتوت ته مه ني
بيست و دوو سال، .. گه شاهه يي گه نجيتي له پووخساره پووشنه که يدا خوی
ده نواند. له جواني و نازدارييدا مينا دايکی گه شاه و که شخه بوو، ده تگوت
به شيکه له و پوحي به به ردا کراوه .

په رتووکي زورتيک له گه وره مهرداني ته سه وفم خوینده وه، به هيو بووم
شوینپتيان هه لگرم پيش نه وه ي هيژم نه ميئي و له په لوپو که وم، به لام نه متواني،
شتانيک له ژياننا مه يان ده بينم هوکارن بؤ گيان به به رداکردني هه وله
کرچوو کاله که م و جولاندي نه نديشه م، به روو بووم که ي بريتيه له کارکردن و
به رچاوپووني و بالايي بينينه .

له باره ی گه شته كانى سەر زه ویشیان شتانیک خویندۆته وه... پهرستشی گه شتکردن،، ئەم جۆره پهرستشه له و سهرده مه ی ئیمه دا به جۆریك نه ماوه، بۆ جۆری تر بۆ گه شتکردن و مه به سستی تر گۆپدراوه، كه هیچ پەند و هیمایه کی گهره یی خودای تیدا نابینری.

وا گومان ده به م ئیستا کاتی ئه وه یه كه خۆم یه کلا یی بکه مه وه بۆ پهرستشی گه شت له و زهویه فراوانه ی خودا، کۆپه که م ببوه پیاویك ده توانیا بۆ راییکردنی کاره کان و چاودێریکردنی کاروباری مال له دوا ی من پشتی پی ببه ستری. نیازی گه شتم هینا و پێداگیربوم له سهری، داوا ی پێپیدانم له هاوسهره که م کرد، کاتی بی نی پێداگیرم نکۆلی نه کرد و هیچ راوبۆچوونیکی دهر نه بری.

سهیریکی مزگهوت و فیرگه که م کرد كه کاره كانی له سهر پێره وی خوی ده پۆیی، ئهرك و بهرپرسیاریه که م به " شیخ ئیسماعیل" سپارد تا له گه شته که م ده گه پیمه وه.

ئه و ده مه ی خه ریک بوو ده پۆیشتم که میك له جل و پاره شم دانا، خواحافیزیم له هاوسهره که م کرد، کۆپه که م ویستی تا ویستگه ی شه مه نده فەر هاوده میم بکات، به لام من پێگیریم لێکرد له گه لم بیئت، خواحافیزیم لێکرد و پۆیشتم، به هیوا ی ئه وه ی له به خشش و پاداشستی خودا نغروبین و منه ت بفرموویت پله ی زانین و ئاسۆیی بینیمان فراوان بکات و زانی نی نه یینه کان ی خۆیمان بخاته دل.

ئاراسته ی پۆیشتنه که م به پێک و پێکی پێشووه خته نه بوو، وام دانه نابوو بچه ئه و په پی باشوور كه ناوچه ی ئه سوانه، دواتر چومه سوودان و پاشان بۆ خاکی ئه فریقا، ئەم شوینانه پیشتر پوگه ی زۆریك له پیاوچاکان بوو، شوینی

چاوتیږینی پیاوچاکان و مهردان بوو، نه مه ش له بهر نارامی و سر و شت و
په وشت جوانی خه لکه که ی و به پیتی خاکه که یان بوو، به پیچه وانه ی شوینه کانیتړ.
سواری شه مه نده فهره که بووم و عه بایه سپیه که م پوڅی بوو و میزه ره
گه وره که شم به ستبوو، گۆچان و ته سبیح که شم به ده سته وه بوو.

شه مه نده فهره که تژی بوو له خه لک، هه ریه که یان نغری ده ریای خه یال و
بیرکړدنه وه ی خویان بوون، خه مبار و پارا بوون، یه کی خه می پوژی بوو نه ویتړ
ئی مال و منداډ..

کاری مړو ژور سهیره ! خودا پوژی بو درووست و فه راهم و دابینکړدوه و
فرمانی پیکړدوه که جگه له په رستش به شتی تروه ماندوو نه بیټ، که چی
پیداگیره له سهر نه وه ی که خوی ماندوو بکات و به شتی که م نرخ مژول بیټ، چی
ده بوو گهر خویان راده سستی خودا بکړدبا و خوداش دونیای راده ست ده کړدن و
سه لاهه تیش ده بوون لی، وه لی له بهر نه وه یه دلنیا نین.

دوای چهند سه عاتیک و ماندوو بوونیکي ژور گه یستمه (نه سوان)، وتم گهر بچمه
هوټیلک له هوټیله کانی شار بو پشوودان باشتره.

له باله خانه ی پشت ویستگه که به ریکه وت چاوم به پیاویک که وت، جله کانی
چرکن و پدشی دریژ و توژاوی بوو، هیچ شتی که له سهر پر چه چر و تیکه له که ی
نه بوو. گۆچانیکي له ده ست بوو سهری گۆچانه که به ره و تیژی ده چوو، به
ده سته که ی تریه وه جوړ که کی به تالی هه لگرتبوو.

که منی بیني هاته لام و به پسته پست قسه ی ده کړد، ژور به نه سستم له
مانا که ی گه یستم، ده یگوت: شتی کم پی بیه خشه له وه ی پیت به خشراره !

بزه یه کم بۆی کرد و ده ست بۆ گیرفانم برد و هه ندی پاره م پیشکesh کرد، سه ری
سوپراند وه کوو نه وه ی نه پازی بیت و گوتی: نه وه ! من له و جۆره م زۆتر له کنه !
زانیم نه وه دیوانه یه و شیت و هه ژار نیه ! پیمگوت: چیت ده ویت؟ خودای
گه وه شتی زۆری پییه خشیووم.

کابرای دیوانه به ده نگیکى بآند و بیستراو دایه قاقای پیکه نین و گوتی "
مه هدی... مه هدی..

که وته دلم که وا مه به ستی ئامۆژگاریه، بۆیه پیم گوت: ((نه و دروستی کردوویت
و تۆش به نده ی نه ویت، چاوی نه و له سه رته، به و په یوه سته و بۆ نه و
په یوه سبه، پوو له هه ر کویش بکه ن پووی خودا له وینه))!

کاتی گوی له م وشانه بوو له سه ر پییه کانی هله پری و هاواری ده کرد.. نه لا. نه لا
.. نه لا.. دواتر پۆیی و لیم بزر بوو.

زۆر سه هیره کاری نه مانه نه قل سه ری لی دهرناکات، زۆر مانه وویوه
نه مده توانی زۆر بیر له و پیاوه بکه مه وه، نه وه ی ئیستا پیوستمه ته نها
پشوودانه، که وتمه پری به ره و نه و هۆتیله ی له سه ر پینگاکه بوو، باله خانه یه کی
گه وه له دووره وه دهرده که وت، کاتیک ته نها بۆ خه وتن مامه وه له ژووره
یه که سه یه که و بۆ پۆژیک به کری گرتبووم، دیمه نی جوانی ژووره که و په نگه
لینه اتووه که ی سه ره نجی من و هه موو نه و خه لکه ی بۆ لای خۆی راده کیشا و بی
دوو دلی هه لیانده بژارد.

هه ر چوار لای دیواری ژووره که له چاری من وینه ی نو میا بوو، جوانی و
پازاوه ییه که ی هه ر له و وه رگرتووه تا وای لینه اووه کرۆکی نه قل ده بات و به سه ر
دله کانه فرمان ده کات، نایا ده بی چهنه کس پینش من له و ژووره مایه توه و

دواتر به نا چاری جییه یشتووه، دواى منیش چه ندیتر دین و که کاتی پویشانیان
هات ئه وانیش ئه و شوینه جیدیلن... ئه مه دیارترین ماناکانی دونیایه، هاتن و
چوونه، مانه وه و بارکردنه... ئایا که س هیه په ند وهریگری؟!

له به یانیه کی زووی پوژی دواتر به پیویستییه کانمه وه هۆتیله که م جیه یشت،
پوومکرده گورستان، چوون ئه م شوینه یه که م شوینی په ند وهرگرتنه گهر
خاوه ن دلکی به ئاگابوین، به نیازی دوعا کردن و وهرگیران و سوودمه ندبوونی
دوعاکار و دوعا بۆ کراو: (والذین جاءوا من بعدهم یقولون ربنا اغفر لنا و لإخواننا
الذین سبقونا بالإیمان)

گورستانه که دهرگایه کی گهره ی هه بوو، له لای دهرگا که وه ستام و دوعای
چوونه ژووره وه م کرد، له دووره وه شیخیکی به ته مه نم بینی له گه ل قوتابیه کانی
له کن گوریک دانیشتبوون و دوعایان ده خویند، له وانه یه ئه مه گورپی پیاوچاکیک
له پیاوچاکان یان شیخیک له شیخه کانیان بیټ و ئه وانی جیه یشتبیټ.

ئه وه له م قوسته و به ره و پووین هه نگاومنا، .. وا تیگه یشتم که به راستی ئه وان
بۆ سه ردانی شیخی پیشووین هاتبوون، ئه و پیاوه پیره ی له گه لیان بوو
شوینگره وه و خه لیفه ی شیخه مردووه که بوو.

چه ند مه تریک له گورپه که به شکو و پیز و ئارامیه وه وه ستابوون، مینا ئه وه ی
مردووه که زیندوو بیټ و له گه لیان قسه بکات، .. ئه مه وای کرد مه راق و خه یالم
بۆ شیخ و مامۆ ستاکه م بپوات، مانای په یوه ندی پوحیم بیرکه وته وه که چه ندین
جار جه نابی شیخ بۆی باسکردووم، له کۆتاییدا پیاوه پیره که دوعای کرد و
نیمه ش له دواوه ئامیزمان بۆی ده کرد، دواى ئه وه ی ته و او بوو گومانى برد

كەسەككە لە دواوھەتە و ئاوپىدايەوھ و ھاتەلام و بە پووئىكى خۆش" كە نغزۇ بوو
لە مېھرەبانى و خاكىتى و بە گەرمى سىلاوى كرد... لە ناو و ولاتى پىرسى، وا
گومانى برد جۆرىكك لە پەيوەندىم لە گەل شىخە مردووە كەيان ھەيە.

پاشان قسە و باس گەيشتن بە باسى تەسەوف و پەفتار و ئادابى سەردانى
كردنى گۆرستان، ئەو باسەى كە زۆرىكك لە خەلكى لە بەر كەم زانستيان لىتى
بىئاگان، بە رېز و ئەدەبەوھ گەفتوگۆم لە گەلیدا دەكرد، لە قسە كردنىدا ھەستم بە
خەم و پەژارەيەك دەكرد.

ھاوپىكەم لە قسە كاندا ھەستى كردبوو زۆر وتەكانى شىخەكەم بە بەلگە
دەنمەوھ، گوتى: ئەو شىخە كىيە كە باسى دەكەيت و قسەكانى بەرز دەنرخىنى؟
پىمگوت: ئەو كەسە شىخ مەھديە، ئەو بەرەحمەت بىت شىخ و گەورەى منە،
پىاوھە كە توند لە باوھشى كردم و نىوچاوانى ماچ كردم، زۆر بە گەرمى
سىلاوكردنى چەندبارە كردەوھ، باسى ئەوھى كرد كە ئەو زۆرباش جنابى شىخ
دەناسى و خويى و چەند فىرخوازىكى لادىكەيان بەشەكك لە پەرتووكى (ئىحيا
علومو دين) ى پىشەوا غەزالى لای بەرپىزيان خويەندوھ، سى بەشى
پەرتووكە كەيان تەواو نەكردوھ.

پىاوھەكە كە زانى من جىگرەوھى جەنابى "شىخ مەھدى" ىم، سوپىندى دام كە
لە گەلەيان بچم و پەرتووكە كەيان بۆ تەواو بكەم.

لە سەرەتادا پەتمكردەوھ و ھەولمدا بىانوىكىيان بۆ بىنمەوھ، بەلام پىاوھەكە زۆر
پىداگىرى نواند و شەرمم كرد و ناچار بووم بە داواكارىەكەى پازى ىم.

كەمى بە پى بەرەو لای دەرگای گۆرستان پۆشستين و موریدانىشمان لە گەل بوو،
ھەمان ئەو دیوانەيەم بىنەوھ كە پىشتر پىرسىارى لىكردم... لە بەرتينى خۆر

دانیشتبوو و له دهوړی شتی دهخولایه وه که به ده سته وه گرتبووی،
تۆتومۆبیلکی کریمان گرت که مۆدیلی کون بوو، بهر و لانی شیخ و
موریده کانی به پیکه وتین.

له لای شیخ " صهفا " میوانی بووم، نه مه ناوی نه و پیاوه بوو، له سهر خواستی
نه و له مالی نه و مامه وه، له بهر جه نابی "شیخ مه هدی" زور پیز و چاکه ی
به رامبه رم نواند.

بۆ پۆډی دووم به بهر که تی خودا ده ستمان به گوته وه ی به شی نوو می
په رتوو که کرد، کاتی خویندنه که شمان دوا ی نوډی به یانی ده سستی پیده کرد،
چوون نه و کاته پیروز و به فهره و گوښگرتن و ناماده یی مرؤ له و په ری چالا کیدایه،
مه روه ها بۆ نه وه ی له پۆډا به کاره تایبه تیه کانی خۆم بگم.

له به یانی ئیزم له جه نابی شیخ خواست ده مه ی به ته نها به ناو لادیدا پیاسه یه ک
بکم، نه و پیداکیر بوو له وه ی خوی له گه لی هاوړدیه تی بکات، به لام من پازی
نه بووم، نه وه ش له بهر نه وه بوو که جه نابیان له کار نه کم، له کاتی که نه و مرؤلی
خویندنی ویرده کانی تی و په روه رده کردنی موریده کانی له نه ستویه، به لام له بهر
نه و داوام کرد که یه کی له موریدانیم له گه ل بنیږی، نه ویش به مه پازی بوو.

له گه ل یه کی که له موریده بچوو که کانی که ناوی " مالیک " بوو چووینه ناو لادی که،
له کاتی پیاسه که مدا ده رگای قسه و با سم له گه ل موریده که کرده وه نه خواسته
تووشی شه که تی و وهرسی بیت، زور به په وشت و پیزبوو، بۆی باسکردم که زور
دلخۆشه به شیخه که ی، گومانی باشی پیده برد، وا گومانی ده برد که شیخه که ی
یه کی که له پیاوچاکه تایبه تیه کانی خودا.

ئەو گەنجە تووشى سەرسۇرمانى كىردىم، پىئويىستە ھەموو مۇرىدىك گومانى باش بە شىخەكەى بىبات، شىخ پىنىشاندىر و پىئويىكارە بۆلەي پەرۋەردىگار، ئەمەى لە پىغەمبەر ھەو بۆ ماۋەتەو، زانايان مۇرتىكرانى پىغەمبەرەنن، لەسەر مۇرىدى پىگەىشتو پىئويىستە خۆى بەسەر مۇرىدى شىخىكى تر بە گەرەتر نەزانى، چوون ھەمووان لە كانىاۋى پىغەمبەر ھەو دەنۇشن.

پىي پاكە ياندىم كە لادىكەيان خاسىتى ئارامى بەسەردا زالە و خەلكەكەش يارمەتىدەرى يەكترن و خۆشەووستى لە نىۋانىاندایە، ھىچ شتىك نىە رىزەكەيان تىك بدات و لىكىيان جۈايەز بىكاتەو.

بۆى باسكىردىم كە ھىچ ناخۇشەك لە نىۋان شىخ و كەسدا نىە، بەلام بەردەوام لەگەل كەسىك ناكۆكە كە بە " شىخ ياسىن " ئاۋدەبىردىت، خەلكى زۆر لە شوپىنى جىاۋاز بە مەبەستى شىفا دىنە لای، شتى زۆر سەير و سەمەرە و نەكرە ئە نجامدەدات و خەلكى بە كەپامەتى دەزانن، ۋەلى نوپۇز ناكات و رەفتارى پىچەۋانەى قورئان و پىيازى پىغەمبەرە، ئەمە خال ناكۆكى نىۋان جەنابى شىخ و ئەو، خەلكىكى زۆرى لە ترسناكى ئەو پىاۋە ئاگادار كىردۆتەو و پىگىريان لىدەكات بچنە لای، ئەمە واىكردوۋە نىۋانىان گىزى تى بىكەۋىت.

لادىكە زۆر ھىمەنە و پوۋبەرەكەى بچوۋكە، دانىشتۋانىشى زۆر كەمە و چىزۇ لە پەيوەندىەكانىيان لەگەل يەكتر دەبىنن و سىنگىراۋان و خۇشخو و لەگەل يەك تەبان، زۆرىشيان خەز بە پىيازى تەسەۋفە، ۋەكوو شىخ خەز بە كۆشەگىرى دەكەن و دوۋىن لە تىكەلى و ژاۋەژاۋ، چەندىن خواناس ھەيە ئاۋەدانى و شارى جىھىشتوۋە و لە بىبابان و چۆللىى نىشتەجى بوون، ئەمەيان بۆ مەبەستى

گوشه‌گیری و له‌گه‌لّ خودابوون و یه‌کلایی بوونه‌وه بۆ خزمه‌ت، مه‌به‌ستیان بووه
ته‌ن‌ها له‌گه‌لّ خودا بن و دوور بن له‌ خراپه‌کاران و پښگران .

دوای پیاسه‌یه‌کی کورت له‌گه‌لّ که‌نجه‌که‌ که‌پامه‌وه مالی شیخ "صه‌فا"،
پرسبیاری نه‌و که‌سه‌م لیّ کرد که‌ به‌ شیخ یاسین ناوده‌بردر، به‌لام نه‌و ته‌ن‌ها
به‌وه‌نده وه‌لامی دامه‌وه و گوتی: خودا له‌ ئیمه و نه‌و خو‌شبیت و ئیمه و نه‌ویش
پښموونی بکات.

نه‌مه‌ خاسیتی پښوارانی پښی ته‌سه‌وفه، نه‌وان وابه‌سه‌ی ئایینه‌که‌یانن و
دایۆ‌شهری که‌موکوری خه‌لکین، نه‌وان باش ده‌زانن که‌ گونا‌ه شتی‌که‌ وابه‌ستی
مروّفه و چاودیره به‌ سه‌ریه‌وه، له‌وانه‌یه‌ هر له‌به‌ر نه‌ه‌بیت جه‌نابی شیخ صه‌فا
شیوازی قسه‌کردنی گوپی و به‌ نه‌رم و نیانی زیره‌کیه‌وه باسی کرد.

له‌ شه‌وی چواره‌می هاتم بریارمدا بچمه‌ یه‌کێک له‌ مه‌یخانه‌ بچووک‌ه‌ی
ده‌ورووبه‌ری لادی‌که‌، کاتیّ که‌ پیاسه‌ی لادی‌که‌م ده‌کرد که‌وته به‌رچاوم، وه‌لیّ
نه‌وکات داخرا‌بوو.

داوام له‌ که‌نجه‌که‌ کرد هاوړپیه‌تیم بکات بۆ مه‌یخانه‌که‌، نه‌و به‌ سه‌رسوړمانه‌وه
سه‌یری کردم و هیډمه‌ گرتی بوو، وه‌لیّ له‌به‌ر گومان‌باشیی و ستاشی شیخه‌که‌ی
بۆ من "هیچ هه‌لو‌یستیکی نه‌پازی‌بونی نه‌ن‌واند.

مه‌یخانه‌که‌ بچووک و دیواره‌کانی چلکن و کۆن و داپووخا‌وبوو.

کاتیّ چووینه ژووره‌وه چاوی دانیش‌تووان که‌وته سه‌رمان، چوون نه‌وان باش
که‌نجه‌که‌یان ده‌ناسیی و ده‌یانزانی قوتابی "شیخ صه‌فا" یه‌ و لایان سه‌یر بوو له
جیگایه‌کی له‌م شیوه‌یه‌ ناماده‌یه‌، هه‌روابیته‌وه سه‌ر و هه‌نیه‌ی منیش ئی نه‌وه‌ی

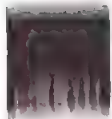
نەبوو لە پېیوارانی ئەو پێیە بـ!! هەندێ گومانی ئەوەیان برد کە لەگەڵیان بەشداری خواردنەو دەکەین، بە زوبانی حالیان دەیانگوت: هەرتەنێ ئێمەن نین سەر دەخەین شوێنی ئەو، ئەوەتا ئەوانەى بانگەشەى خۆپاریزی و زانستیش دەکەن وای لێرەن..

زۆریك لەوانەى نغزۆى گوناھ بوونە حەزەدەكەن خەلكى ھەمووی وەكوو ئەوان تووشی گوناھ بێت تا كەس لۆمەى ئەو نەكات و بیانووی بۆ گوناھەكەى ھەبێت، زۆریەى خەلكیش وەكوو ئەمان، تەنانت ئەوانەى خواپەرست و چاكەكارن یان ئەوانەى خەلكى گومانی باشیان پێ دەبات..

ھەندێك بە پەشۆكاویەو بۆمان دەپوانن، بە زوبانی حالیان دەلێن: دەبێ چى ئەوانى ھینابێتە ئێرە؟ ئەو شوێنە بۆ خواناسان جێیەكى شیاو نیە، ئێمە بە ھیواى ئەو بووین بێینە لای ئێو و گوناھەكانمان بێنیزێیە لای ئێو و ئێو پرگاران كەن“ نەوەك ئێو بێنە شوێنێكى نزمی ئەو، ھەر بەپاستى چى پوویداو؟

بێئاگابوون لەوێى من و گەنجەكە بۆچى ھاتووین، ئێمە لەسەر چوارپایەكى نزیک لە دیوار دانیشتین، دواتر پیاویك كە خاوەنى شوێنەكە بوو بە شەرمەزاریەو بە خێرھاتنى ئێمەى كرد، پێیگوتین: چى دەخۆنەو بەپێزان لەو شەو خۆشەدا؟ پێمگوت: مەبێمان پێویست نیە..

بە سەرسۆرمانەو گوتى: بەپێزم لێرە جگە لە مەبى چێترمان نیە، ئێرە مەبخانیە جگە لەوێ بۆم باسكری چێترمان نیە، یان ئێو بە ھەلە ھاتوونەتە ئێرە؟

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

دوای دانیشستم پیمگوت: دەر زانم تۆ دلتیکی پاکت ههیه و ئه وه نده خراب نیت که باسی ده کهیت، و ده تهوی و نیشانی بدهیت.

سهیریکی کردم و دریزهم پيدا: ده شزانم شتیك ههیه بیگهردی زیانسی تیکداوه و پالی ناویت بۆ ئه و حاله ی ئیستات، تۆش باش ده زانیت چاره سهری ئه و حاله ت هیچ په یوه نده کی نیه به وه ی ئیستا دهینۆشی.

به که م بایه خه وه گوتی: ئینجا سوودی ئه و زانیاری و زانینه ت چیه ؟ هیچ شتیکی بۆ که راندمه وه ؟ ئایا هیچ سوودیکم لئی بیینی ؟

پیمگوت: به لئی هاوړی حالت باش ده بیت گهر گویم لیبگریت و تۆزیک ناوه زت به کاریبی نی ، بۆچی سبه ی دوای نیوه پۆ له مالی شیخ صه فا سهردانیمان ناکه یت ؟ بیگومان ده یناسی !

گوتی: به لئی ده یناسم، به لام نامه ویت سهردانی که س بکه م و هاویه شی و هاوړیه تی که س بکه م، .. هه موویان بۆ سوودی که سی خویان هه وله دهن، وه کوو پیغه مبه ر و پیاوچا کان خویان نیشان ده دهن، کاتی ئه وه ی ویستیان ده ستیان که وت ده گوړین بۆ شه ی تان... هیچ که س شایه نی هاوړیه تیکردن نیه جگه له و کوپه ! دواتر من ناتناسم بۆ ئه وه ی سهردانت بکه م ، چوزانم هیچت لیم ده ویت ؟ !

پیمگوت: به و شیوه نیه هاوړی، پیم باوه ر بکه ... باشه چی ده لئیت نه که ر من سهردانت بکه م گهر تۆش ناته ویت بییت، تاقیبکه وه هیچ زیان ناکه یت، له وانه یه شتیکی شایه ن به کیشه که ت بدۆزیته وه .

به ده نگیکی به رز و زیر گوتی: پیمگوتی سهردانی که س ناکه م و نامه وی که سیش سهردانم بکات ..

له شوینه کې خوی مه لساو له شوینیکتر دانیش.

خه لکي ویکرا پوی خویان وه رگیرا، وه کوو که سیکی سنووربه زین سهیریان ده کردم، وا گو مانیان ده برد خوشی نه وشه وه یان لی تیکده دم، نهو مه لویسته نهو پیاووش نهو گومانه نهو وانی به راست گپاند، تووشی شهرمه زاریه کی گوره بووم و پیویست بوو نهو ناوه جیبیللم.

هندي پاره م به گه که دایه وه تا به خاوه م یخانه کې بدات و چون هاتین هر به و پیکایه ش گه پاینه وه.

نهو خه لکه چند بی ناگا و هه ژارن، شاره زای شهرې "بوون" نین، تا نهو کاته ی هه موو ته مانیان خه رج ده که ن بی نهو هی هیچ ده سته بخن، .. پاده که ن لهو به ندایه تیه ی بوی دروستکراون، به به ندایه تی نهفس و شهیتان تاقیده کرښه وه... بوونی خویان نه دوزیوه ته وه چون نهوان له ناو هیچ و نه بووندا به دوی بوونی خویان ده گه پښ، نه خوشکه وتن و به درد چاره ی خویان ده که ن! خوزگه ناوه زیان ده کار ده برد! وه کوو نهو هی زوبانی حالیان بلیت:

واز له لومه کردنم بینه، چون لومه کردن هه لکه تاندنه

وهره تیمارم بکه به وهی که پیشتر درد بوو.

له پښه ی گه پانه وه مان بۆ ماله وه گه که گوتی: قوریان چیت لیتی ده ویست ؟

خو نهو که سیکی ده رکراو له په حمتی خودا بوو.

پیمکوت: پوله هه موو مه یخوړیک سه پانگیز نیه، له ناو نهوانه دا خه لکیکي زور باش هه به...

پښگري تهوان تهني نهوويه كه هيچ ماموستا و چاوساغيكيان نيه، پاستكرينه وهى
تهوانه نركى هه موومانه، چاكترينى خهلكى تهوانه كه بانگه وازى بو لاي
په روهردگار دهكهن نايينه كهى تهو لاي خهلكى خوشه ويست دهكهن.

له سهر پزىشك پيويسته له تيمار كړدى برين و ته داويكړدى نه خوش بيزار
نه بيت، چوزانى تهو هى تو ئيستا به خراپه ده يينى و په لارت لييدا ناگه پيټه وه و
به ره و باشى ناچيټ و پروو دهكاتو خدا و خوداش ليى قه بول دهكات، دهرگا
كراويه و كه سيش ريگري له دهرگادان ليټاكريټ.

ته مان گومانى خراپ به گونا هباران مبه و خوت لهوان به با شتر مه زانه، چوون
تهو له فيله كانى نه فسه و به هوويه وه ده خه له تيى.

ته نانه ت په روهردگار خوى لهوان دوور نه خستوته وه، بهلكوو ته مانى بو لاي خوى
پالداوه و به به ندهى خوى په سنى كړدوون، پلهى به ندايه تيش گه وړه ترين پلهيه
به نده به ده سنى به ينيټ، هه روه كوو ده فهرمووى: (قل يا عبادي الذين اسرفوا
على انفسهم لا تقنطوا من رحمة الله) دهرگاي ماله كه كراويه و هيچ كه سيك له
نهومي خواره وه نيه هه روه كوو به و شيويه باستكرد، چوومه ژووره وه و دواى
ماويه كي كه م جه نابى شيخ به پرويكي خوش و پوشن هات و پرسيارى كرد:
تهو هه موو ماويه له كوى بووى جه نابى شيخمان ؟

وه لاممدايه وه: بو كارئك له ده وروبه رى تهو ناوچهيه بووم.

قسه و باس مان كړده وه دهر باره ي " ماليك " تهو كه نجهى له سه ردانيه كانم
هاورپي تهى ده كړدم، بوى باس كړدم كه نجىكى به په وشت و ژيره، له وه تهى باوكى
كوچى دواى كړدوه كه س خراپه ي لى نه بينيوه، ماليك كوپى راوچپيه كي
هه ژارى شاروچكه كه مان بوو. راوچپيه كه له تافگه يه كي باشوورى " تهسوان " نفرو

بوو، خنکا و دواي خوی هاوسه و نه و کورې جېهېشت، "شیخ صفا" سهرپه رشتیاری ده کرد تا دایکیشی به هوی نه خوشی سیله وه مرد، نه و کات مالیک ته مه نی شه ش سال بوو، هیچ خزمیکی نزدیکی نه بوو بوی بگه ریته وه، بویه جه نابی شیخ له خویگرت و نه رکی په روه رده کردنی و فیرکردنی نه وی گرتنه ستو، تا ته مه نی گه یشته بیست سال و بویه گه نجیکی شاره زا و چاکه کار.

جه نابی شیخ صفا ئیزنی خواست بچیت تۆزی بشوو بدات و بخوئی، منیش که می پشوم و هرگرت تا بۆ و تنه وهی وانه کانی به یانی ئاماده بم، تا ده هات ژماره ی فیرخوazan زیادی ده کرد، پوژیک یه کیك بۆ ژه می چیشتی بانگی کردم.. که سیکي ساده ی خه لکی لادی بوو، شهرم کرد داواکه ی په تبکه مه وه، به دهم داواکه ی چوم و مالیکیشم له گه ل خوم برد. پیاوه که زور په سنی ده دام و ستایشی ده کردم و منیش دوعای خیرم بۆ مال و مندالی کرد، تیبینیم کرد نه و جاره مالیک به و دانیشتنه له جاره کانی پیشت دلوشتربوو.

کاتیک لای پیاوه که ده رچوین پرسیارم ده رباره ی نه و دلخوشیه ی لی کرد، گوتی: قوریان هیچ نیه، نه مویست زور پیداگیری لی بکه م به لام ده مزانی شتیك هیه. دواي پیش نیوه پۆ مالیک هاته لام، من له ژوره که ی خوم بووم له مالی "شیخ صفا"، پیی گوتم پیاویك هاتووه داوای بینینی تۆ ده کات! کاتی هاته ژوره بینیم هه مان نه و پیاوه بوو که له مه یخانه که گفتوگومان کرد و په تیکردینه وه، کاتی سه یرم کرد بینیم له نیوچاوانیدا نیشانه ی شهرمه زاری خه جاله تی پیوه دیاره، مینا بۆ نه وه هاتبیت داوای لیبوورن له و په فتاره ی نه و شه وه ی بکات، بۆ نه وه ی شهرمه زاری و خه جاله ته که ی که م بکه مه وه، به پوویخوش و گهرمیه وه

به خير هاتنم كرد: به خير بيئي سهر چاوانم هاوپئي با شم، چهند دلخوشم جار يكيتر به ده تبينم! وا گومان ده بهم دويئي شه و به ناموزگاري بيزارم كردي، ليئمه گره نه و ناموزگاريانه م له سينه پاكي و خه مخوريه وه بوو.

گوتی: نا، به لكوو من هه له بووم به رامبه رت، حه ز ناكه م ره فتاريكي ناوا به رامبه ر كه س بنويئم، هاتووم به دل داواي ليئووردن بكه م و په شيمانم، داواي ليئووردنم قه بول بكه گهر ده ته وي، نه گهر نا ده چينه نه و شوينه و بهرچاوي خه لكي داواي ليئووردن ليده كه م، نه وه ي پالي پيوه ناوم بيئمه لات نه وه يه تا ئيستا له نيوان من هيچ كه س ناخوشي و زيري و زويريون پروينه داوه.

بيگومان دلّه پاكه كه يي و لايه ني باشه ي ناواخني ويئنه ي پاكي و بيگهردي نه وي له يه كه م ساته وه ختي بينيني نيشاندام، هاتبوو بو داواي ليئووردن، گريمانه كه م به راسته گه را كاتي نه وم بو گفتوگو له نيوان هه موواندا هه ليزارد.

پيمگوت: هيچ براكه م، تو هيچ ره فتاريكي خه راپت نه نجامنه داوه، به لكوو ده بي من داواي ليئووردن لي بكه م چوون ته نيايي كه تم لي تيكدايتم.. پوله ماليك برؤ پتيان بلي: فنجانيك قاوه مان بو ميوانه خوشه ويسته كه مان دروست بكه م.

دواتر پيمگوت: من دلخوشم به وه ي روويدا، له وانه يه نه مه ببئيته سه ره تاي هاوپييه تيه كي راسته قينه له نيوان من و تو نايا توش له گه ل هاوپاي؟

گوتی: تڪا يه .. نامه ويٽ خوم بخزيئمه ژيانى نه وانيتردا، .. نه وه ي به هوي نه وانه وه تووشي بووم به سمه، ده مه وي به وشيويه به ته ني بم، .. به رده وام كار به و په نده ده كه م كه ده لي: نه وانيتر خراپ و نغروي شه پن، ده مه وي ژيانم به ناشتي بيمه سه. نايا مه به سته كه م پوونه؟

گوتم: چونت ده وي با وايٽ به پيژم، له سه ره هيچ شتيك ناچارت ناكه م.

مالېك قاوه كەي هېنا و وېستم به هه رشېوه يه ك بېت دهرگاي گفټوگزي له گهل
بكه مه وه و پېم بلايت به هوي چـيه وه يه نازار ده چـيژيت! له وانه يه بتوانم
ناموزگار يه كي باشي بكه م، به لام هه رزوو موله تي پويشتني خواست، مينا كاريكي
به په له ي هه بېت و بچيت به دوايه وه.

پېمگوت: ده مه وي فنجان ه قاوه يه كم پيشكه ش بكه يت له ماله كەي خوت يان هه ر
شوينيكي تري تو بته وي، هه روه كوو چوون پيشوازييم كرديت، تو ده زانيت ئيره
مالي من نيه.

گوتي: گه ر داوه تم كردي وازم لي دينيت خووم و كاره كانم ته نها بين؟ پېم گوت:
به لي. باشه با ديدارمان سبه ي دواي عه سر له مالي ئيمه بېت. دواتر پويشت.

پرسيارم له مالېك كرد و پېمگوت: چيروكي نه و پياوه چيه، گوتي: نه و پياوه
يه كيكه له وانه ي كه نغروي خوشيي و به خششه كاني خودا بوو، دونيا به پروي
خوش و بزه و پيكه نينه وه پروي له و پياوه كردبوو، له باوازيه وه نه و مولك و
سامانه ي بو به جيما بوو، ئافره تيكي جوان و قه شهنگي مينا ئافره تاني به هه شتي
هه بوو، پيكه وه له خوشي و كامه راني ده ژيان، وه كوو نه وه ي له جيهاني خه يالدا
بن، كه شخه ترين جليان ده پوشي و به چيژترين خواردنيان توش ده كرد.

دايكيكي هه بوو له گه ليان ده ژيا، نه ان به چي پازي بوويان ته ويش پازي ده بوو،
خوشه پره فتار بوو له گه ليان و مينا باشترين دايك بوو بويان. دونياي نه و پياوه
بريتي بوو له دايك و هاوسه ره كەي، هه موويان له كامه راني و خوشي و نارامي
ده ژيان، به لام مالويران! به رده وامبووني حالي مرو له ئاست و په يه كدا مه حاله،

پاك و بېگه ردى لىلى و خەوشى به دوواداديت، له ناكاودا هاوسه ره كه ي مرد،
 كۆله گه يه كي داته پى و كۆشكه كه ي خاپور بوو. سالىكى پينه چوو دايكيشى
 كۆچى دوايى كرد، حال و ژيانى گۇرا و دونياى خۆشيه كانى لى تهنگ و تاريك
 بوو، ده يو يست نهو ديمه نه نازار به خشانه ي له ياد نه ميئن، پروي كرده هه لگرتنى
 پىك و مه يخواردنه وه به هيواي نه وه ي ناخۆشيه كه ي له سه ره نه ميئن! ماله كه ي
 بنى هات و له خه لكى دووركه و ته وه، دواتر گه يشته نهو شوينه ي كه ئىستا
 ده ييبنى، ئاگرى به زه يى ده خاته جهرگى ههركه س كه ده ييبنى.

نهو بوو چىرۆكى خوگرتنى نهو مه يخۆره په شيمانه ي كه پۆژانه سه تانچار
 ده چوويه مه يخانه و په شيمان ده بوويه وه، تا واى لىهات بوويه بابه تىكى لاوه كي
 و پشتگوئىخراو، چه نديتر له گۆشه پشتگوئىخراوه كانن خه لكيش لىيان بىئاگان!
 چىرۆكى هه موويان دووباره يه و ده كه ونه هه مان چاله وه، به راستى به خته وه نهو
 كه سه يه كه په ند له وانيتر و هه رده گرئ، وه لى به راستى نهو پرونادات و ئاوه زيان
 ناخهنگه پ.

قوربان ده توانم نه ينيه كن لا بدركيئم، نهو مالىك بوو بهو شيوه يه هاته گۆ..

پىمگوت: فه رموو پۆله ..

له راستيدا قوربان من ده مه وئ هاوسه رگيرى له گه ل كچى نهو پياوه بكه م د
 دوئى داوه تى كردين، به راستى نهو پياوه كه سيكى باش و دلنيايه ..

به پىكه نينه وه قسه كانيم چىراند!: هه ستم كرد كه شتىك هه يه و تو ليم
 ده شاريتته وه مالىك..

بۆچى نهو كات راستيت پينه وتم كه پرسىارم لىكرديت، خو نه م نه كات له مالى
 نهو پياوه بووين، دلخۆشيت جۆريك بوو سه ره نجى هه مووانى راده كيشا؟

- به پراستی قوربان شهرم لیت ده کرد.

هر چۆنیک بیت ئینشائه لالا له گه لیان گفتوگو ده که م و هه والی داواکه ی توشی
پیده که به نم، .. خیر ده بی ئینشائه لالا.

- باره که لا قوربان..

- به لام قوربان هه ندی ده سسته واژه ی مه جازی له هه ندیک په رتووی
ته سه وفدا به کار ده هیترئ نازانم مانایان چیه، یان نه وانه ی به کاری
ده هیترئ به داخه وه نازانن ماناشی چیه، به نمونه وشه کانی وهک:
(مه ی، کاسه ی مه ی و هاوشیوه ی نه وانه)

- گوتم: پۆله نه و وشته یان به کاره ی ناوه تاوه کوو خه لکی جگه له وان نه و
وشانه ده کار نه به ن، ..

وه لی نه و وشانه مجازن بۆ شتگه لی تر به کار ده هیترئ و مه به ست لئیان مانا
پاسته قینه که ی نیه، بۆ نوونه: وشه ی مه ی و مه یگیر و هاوشیوه کانیا ن،
مه به ست لئی چتیککی مه عنه ویه و به ره مه ی زانی نی نه ی نیه کان و بینینی
جیهانی نووره.

ته نانه ت به کیکیان ده یگوت: " مه ی له نئو پوحدایه نه ک مه یخانه " واته مه یی
پوچ و مه عنه ویه ت نه و مه یه ی مه یخانه نیه، نه و مه یخانه یه نیه که شوینی
خواردنه وه ی مه یه.

- بهائی قوریان، زۆرباشه، دهرباره‌ی شەریعت و حەقیقەت زۆر قسە و باس دەکری دەلێن: شەریعت لە حەقیقەت جوازە، جیاوازی لە نێوانیاندا هەیە، تۆ لە بارەیانەوه چی دەفەرمویی؟

گوتم: شەریعت بریتیە لە فرمانە کای ئایینی پیرۆز، هەر ئەوەیە کە بە هۆی نیگاوه دابەزیووەتە سەر پێغه‌مبەر (د.خ) وەکوو نوێژ و پۆژوو و دوورکەوتنەو لە قەدەخە‌کراوه‌کان.

بەلام حەقیقەت بەرھەمی کارکردنە بە فرمانە کانی شەریعت، و اتا دوورکەوتنەوه لە قەدەخە‌کراوه‌کان و ئەنجامدانی فرمانپێراوه‌کان، هەموو حەقیقەتێک دەچێتە ناو شەریعت بەلام هەموو شەریعەتێک حەقیقەت نیە.

- زۆرباشه... ئە‌ی جیاوازی حال و پێگە (مەقام) چیه قوریان؟

حال بەرووبوومی زانستە، گەر بەردەوام بوو دەبێتە پێگە و پلە و (مەقام)، گەر ئەوەش تەواو بوو دەبێتە حال...

بۆ نمونە گەر مەزھووف پەرتووکی تەسەووفی خوێندەوه، ئەو پەرتووکانە‌ی دهرباره‌ی تەسەووف و زوھد و ژیا‌نی خواپەرستان و چۆنیەتی ژیا‌نیان، خۆنەویستیان چۆن بوو بۆ دنیا و چۆن پوویان کردۆتە دواپۆژ و کارکردن پێی، ئەمە وا دەکات پالانەرێک لە بوونی کەسە کەدا دروست بێت و وای لێدەکات پوو لە خودا بکات و واز لە قەدەخە‌کراوه‌کان بێنێت و دوزیا نەپەرستێت، ئەمە‌ی بە ئاشکرا لە ئەندامە‌کانی جەستە‌ی دەبینرێ و پووبە‌پووی وەسوەسە‌ی شەیتان و ئەوانیتریش دەبێتەوه، گەر جولا و کەوتە لەرزین ئەوه حالە، ئەگەر بەردەوام بوو و نەکەوتە ژێرکاریگەری

شەيتان و وه سووسه و بهردهوام پتهو بوو ئه وه "مه قام و پايه" يه، بۆيه
پيشهوا غه زالى ده فهرمووئت: "زانست حال به رهه م دينيت و حاليش مه قام
"

- باره كه لالا قوربان، خودا زانستت فره كات، .. ئايا شتتيرت له من
دهوئ؟ دهچم ئه وه لامانه ي جه نابتان ده نووسم نه وه كوو بيرم
بچيته وه.

- نه خير، باره كه لالا پۆله.

دواي عه سري پۆزى دواتر چوومه لاي ئه و پياوه ي له مه يخانه كه بينيمان، له
مه مان ئه و پيكه وته ي له سه ري پيكهاتبووين، له ده رگامدا، هاوپي كه م
ده رگاي كرده وه .. له راستيدا ئه و جار به گهرم و گوپي به خيرهانتي كردم،
گوئي: دويئي نۆرم بير له تو كرده وه، گه يشتمه ئه وه ي هيچ پيگريه ك نيه
له وه ي بيينه هاوپي جه نابي ده روئش.

گوتم: نه وه نۆرباشه، به لام من له يه كه م ديدارم له گه ل تو م به هاوپي خو م
هه ژمار كرده وه، ئيستا كه بووينه ته هاوپي ده توانم پرسياركت لي بكه م: چ شتيك
نازارت ده دات هاوپي خوشه ويست؟ باوه پم پي بكه ده زانم شتيك واي كرده وه
ژيان تنيكچي و به ره و ناراسه يه ك بچي كه له گه ل سروشتي خو ت ناگونجي -
ببوره - وه كوو ئه و بي ناگاييه، ئايا وانيه؟

دواي ئه وه ي له شويني خو ي داناشت و هه ناسه يه كي خه ماويي تي كه ل به گهرمي
دليكي گر گرتووي هه لكيشاو و گوئي: راسته كه ي به راستي وايه، پووداو كه ليكي
نۆرم به سه ر هاتوون وه كوو مرفئيكي ويرانبوويان لي كرده وم، منيان په لكيشي

دۆزەخى بىزىبىۋى خۇم كىدۇ، گىرگى بىھىچ ئادەم، سىكالى خەم و پەزارەكانم دەبەمە لاي كاسەى مەى، بىھۇى ئەۋەۋە لە كەتۋارە خەماۋىيەكەم پادەكەم.

- بەلى... گۆيىگىرە ھارپىي خۇشەۋىست، دەزانم چىت بەسەرھاتۋە،
ھەر بۆيە خەزەكەم شىتەكت پىيلىم ئەگەر....

- تىكايە، .. ھىچ مەلى... ھەموو ئەۋەى دەتەۋى بىيلى و بۆمى باسبەكت
ھەستى پىدەكەم و ئاگادارىمە، دەيانجار پىمگوتراۋە....

ئايا گومان دەبەيت دەتوانم لەم خەم و ناخۇشەى پىيەۋە دەئالەتم بەۋرەچەتە
جادوۋىيەت پىزگارم بىت؟ ئىۋەى بانگخۋاز لە نىۋ ناخۇشەى كانى ئىمە ئازىن،
ھەست بە ئازارەكانى خەلكى ئاكەن، ئەۋ وىشانەى بەرگۆيىان دەدەن دەبەى ھۇى
بىزارى و بارگرانى و گۆيچەكەكان تواناى ھەلگىرەنىيە ئەماۋە... كارەسات و
ناخۇشەى كانى ژيانم لە ئامۇزگارەى كاندان گەرەتەن، ئەۋ ئامۇزگارەىيەى
گۆيچەكەكانىيان پىر كىدۇۋە خەرىكە لە چەند پاتەى دەخنىكت .

گۆت: بەلى... گەر بابەتەكە ئەۋھايە ئىستە تىۋوانىنت بۇ ژيان چىە؟! لە
چە شىنى ئەۋ ئازار و دانىشتەن لەۋ كۆپرە پوخىنەرەنە بەردەۋام دەبىت؟ سوۋدى
مىۋە چىە گەر لە ئاۋەۋە پوۋخاۋىيت و بى ئامانچ بى؟

ماۋەيەك بى دەنگ بو، ئازانم بۆچى وام بەباش زانى كە گىتوگۆيەكەم لەگەلى
بە كۆتابىم، ھالى قەۋلى زىاترى نەدەكرد...

پىمگوت: بە جىتدىلم بى ئەۋە بىر لە كۆپى ژيانت بىكەيتەۋە، .. دۈۋر لە كاركرەن
بەۋ ئامۇزگارەىيەى كە گۆيچەكان پىر دەكات - بە دەرىپىنى تۆ - .

پياوه كه م جيئيشت و گه پامه وه ماله وه، شيخ صفا له پاره وه كه چاوه پي ده كردم.. سلاوى كرد و هه والى پيڊام كه خوى و موريد و منداله كانى هه موو سال به بونه ي يادى شه وره وى پيغه مبه ر (د.خ) هه لده ستن به سازدانى ئاههنگ، هه روه ها گه وره پياوانى مه غريب له ئالوبه يتى پيغه مبه ر (د.خ) داوه ت كراون، نه مه ده بيته هوى يه كت رناسين و درووستبوونى په يوه ندى له نيوان ئه وان و هاوكوفه كانيان له پوژه لات درووست ده بيت، خيردار و پرفه ر ده بيت.

داواى ليكردم له و ئاههنگه دا يارمه تيان بدهم تاوه كوو ئاههنگه كه به جوانترين شيوه به ريوه بجيت و جيگاي ره زامه ندى ميوانه كان بيت، هه روه ها كاتيكي شيان بو پيشكه شكردنى وتاريك بو منيش ته خان كردبوو، ئاههنگه كه چه ند پوژيكي كه مى مابوو، نه و ئاههنگه ده بووه كو تاييه كي جوان و پازاوه، چوون منيش له كو تايى ته واو كردنى په رتوو كه كه بووم، چه ند پوژيكي كه مم مابوو لاديكه جيبيلم، پازيبووم و جه نابى شيخ زور پيڊا گير بوو له وهى نه و كار به گرنگيه وه سه ير بكه ين.

دواى دوو پوژ هاوپرپيه خه مبار و كاره سستباره كه م بينى له ناو خه لكه كه دايه و هاتووه بو گويگرتنى وانه كان، به و كاته ي به يانى ! تووشى هيڊمه بووبووم، وام گومان برد دواى دوايين دانيشتنمان به خويدا چوته وه و بيرى له حال و ژيانى خوى كرپوته وه، به لام به هه لويسته كه ي زور سه رمسورما، چوون بى نه وهى هيچ گفتوگويه ك له نيوانمان پوويدات هه ستا و پويى.

به راستی نه مزانی چۆن نه وه لۆیسته ی پافه بکه م، نه وه ی بۆم به رده رکه وت دوو
هه لۆیسته ی دژیه ک بوو، له وانه یه بیر ی له و گفتوگۆیه ی نێوانمان کردبێته وه،
له وانه شه نه مه سه ره تای گۆپان و ئاماژه ی گه پانه وه بێت.

نه وه م بۆ ساغبوویه وه کاتی که به نه نه ست سه ریکی مه یخاندما و له وی نه مبینی!
کاتی که پرسیا ری نه وم کرد گو تیا ن نه هاتو وه.

گومان ده به م پێویسته ی به دانیشتنی که تر هه یه.. له وانه یه له گه ل که سی که تر
گفتوگۆ بکات و ئامۆژگاری بکری و پێنمونی بکری، به لام من نه وه که سه ی
شایسته ی نه وه کاره نیمه، له وانه یه که سی چکی تر بێت و خاوه ن پێگا و چاره سه ری
کاری گه ربێت، ده بی نه وه که سه کی بێت؟

کاتی که نه وه م بۆ شیخ صه فا باس کرد و ته واوی به سه ره اته که م بۆی گێرا به وه،
پێمگوت نه وه که سه پێویسته ی به ده ستی یارمه تی هه یه، پێویسته ی به ده ستی که
هه یه له چالی گونا ه و بیابانی سه رگه ردانی و قولایی خه م و په ژاره ده ربیه یی و
بیبا ته نێو ژیا نی پا ک و بی گه ردی.

بێگومان بنچه و پێکهاته ی پیا وه که باش و پا که، ته نی نه وه کاره ساته ی به سه ردا
هاتو وه له هی زی خۆی گه وره تره، بێ توانایی و ده سه ته وه ستانی ده رکه وتو وه، کی
ده زانی؟ له وانه یه نزیک بێت له ده رگا و که ر به نیاز وه له ده رگا بدات
لێ بکری ته وه، له وانه یه ئێسته کاتی گه پانه وه ی بێت، هه ندیک گونا ه هه یه ده بیته
هۆکاری گه پانه وه و ملکه چی به نده.

هه ر زو و شیخ صه فا په زامه ندی نیشاندا و شه وی دواتر له گفتوگۆ که م له گه لی
چوو ه سه ردانی نه وه، که گه رایه وه پێپرا گه یاندم که له گه ل پیا وه که دانیه شتو وه،
وا ده رده که وت که هی چ گفتوگۆیه ک له نێوانیا ندا پووینه دا بێت، دانیه شتنه که بی

نه نجام كړتايى هاتبيټ، له وانه يه له بهر شكو و شهرمى شيخ هيچى نه دركانديټ
و ده رگاي به پړوى نهينيه كانيدا والا نه كړديټ، يان نهويستووه خه م په ژاره ي
په نگوارديوو ناخى هه لړيټيټ.

(۶)

پۆژىك مابوو بۇ ئاھەنگى ئىسراو مىعراج، شىخ صەفا گىرنگى زۆر و بى پايانى بەو
يادە دەدا ئەمەش لە بەر خاوەن يادەكە بوو (د.خ)، جەنابى شىخ فرمانىدا
ئاھەنگەكە بە شىۋەيەك گونجا و شايسىستەبىت بەو مىوانە ئازىزانەى مەغرىب،
چوون ئەو مىوانانە لادىكە و ناوچەكەمان بەرەكەتدار دەكەن.

جەنابى شىخ لە ھەموو پىكخسىستەكان، بچووك يان گەورە بۆچوونى خۆى
دەردەبىرى، كوچە و كۆلان و شەقامەكان پازىنرانەو، لادى جلى جەژنى پۆشى و
خەلكى لە خۆشىدا نغزۆ بووخۆشى لە پىوى ھەمووان دەبىنرا، ئەم خۆشىەش لە
يارمەتىدان و ھارىكارى يەكتر و ئامادەكارى بۇ ئاھەنگەكە خۆى دەنواند، بۆچى
نا.. چوون شىخ صەفا وەكوو باوكىكى بەسۆز بوو بۇ ھەمووان، ئەو پىنشانىدەر
و پەرەردەكار و مامۇستا و ئامۇژگارىكەر بوو، كارىگەرى و شوپىندەستى
بەسەر خەلكى لادى جىھىشتوو.

سەيرنىە لە ناو ئەو خەلكى خەرىكى ئامادەكارى ئاھەنگەكە بوون و ھىچ
كەمتەرخەمىيان نەنواند، ئەو پىاوەشى تىدابىت كە رىبوارى مەيخانەكانە، ئەو
پىاوەى بە ئامۇژگارىەكانم تووپە دەبوو، ئەو پىاوەى لە ناخۆشى و تەنەژەكانى
ژيانى پۆژى دەكرەو، لەگەل ئەو شىدا ئەو دەرەتەى لە دەست نەدا لەگەل
خەلكى لادىكە خەرىكى پىكخسىستى ئاھەنگەكە بوو، تەواو تواناى خۆى
دەخستەگەر، لەو لادىيە پىرۆزە و جوانەى ئىمە خەلكى لەگەل جىاوازى
تىپوانىنيان، ھەرچەند ناخۆشيان لە نىوان ھەبىت، يادى خۆشى و ناخۆشى
ھەمويان كۆدەكاتەو، گيانى ھاوكارى لە خوينياندا ھاتوچۆ دەكات، ھەرچى

پوښتات هه ريه كه يان ته واوي نه وه ي له توانايدايه پيشكه شي دهكات، نافره تان و پياوان، گه وړه و بچووك، هه موويان وه كوو شانهي ههنگ وان له يارمه تيداني به كتر.

پياوه كه م به بزه وه پراگرت و به گويمدا چرپاند: به خيريني هاوپتي خو شه ويست، چه ند دلخوشم به ناماده بوونت ليړه دا، له نيوان خه لكی لادي و دراوسيكانت، نايا به رده وام سهر داني كوپي صوفيه هه ژاره كان و ئاههنگه كانيان ده كه يت؟

به سهری ئاماژه ي بۆ كردم و به دهنگيكي نزمه وه گوتي: له سهر به شداريكردني ئاههنگه كان پرځه ده بم، به تاييه ت گه ر كه ساني به پرځو و پرځدار به شداري بكن، له وه ته ي بچووك بووين لاديكه مان هه موو سالي ئاههنگي له وشيوه يه ساز دهكات و ميوانان له هه موو شوينيكي دين، وه لي جه نايي شيخ به هو ي به شداري توه نه و كه پرته جوايه زه! له باره ي توه له قوتابيانه وه گويايستي په سني تو بوومه، باسي زانست و بالايي ره وشتت ده كه ن.

له به رخومه وه گوتم: گومانه كه م ده ر باره ي نه و پياوه هه له نه بووه، كاتي پيموا بوو له وانيتر جياوازه و له شوينيكي هه له دانيشتووه كه شويني نه و نيه، نه و مه يخانه! بيگومان به بي ويستي خوي ريگاكي ون كردووه، نه و ته نها ئاتاجي كه سيك بوو ناخوشي و باكرانيه كه ي له سهر سووك بكات و قولی مېهره باني بخاته سهر شاني و ئاماژه ي پتي راستي بۆ بكات..

نه و ته يه ي له ئاوه زمدا ده خولايه وه، واكرد ده روونم بوي بجوشي و به زه بيم پيدا بيته وه و تكاي گه رانه وه ي بۆ بكه م. سۆزم بوي نواند و ده رگاي قسه كردنم له كه لدا والا كرد و به گويمدا چرپاند: نه مپو پووخسارت ده كه شيته وه و شوينه واري كامه رانيت پتوه دياره! هيچ هه يه بومي باس بكه يت؟

گوتی: نوای ئەوەی شەنخ سەفا سەردانی کردم، لەوانە بە ئۆرە گاری ئەوە
بوو، لێ ئەگەر خۆم دانێشتم، ئەگەر چی جەنابی شەنخ لە گەڵدا نەهێشت،
باشتر بێم دەرفەتی ئەو بایەم نەدا، وەڵا ئە چاواندا باشتەری ئاموزگاریم
وەرگرت، دیدگام بەرامبەر زیان و خۆگۆنجان نیابدا گۆرا،

لە هەموو ئەو ساتانەی کە لاوازی می تێدا نوێبوو و پێویستی بە گۆڕین بە
شیوەیە بێت...

لەوانە ئەو کاتە تووشی ئەو کارەساتە بووم ئێوەم پێشپوێی ئەوە گوتە
نێو ئەو هەموو هەلە، بەلام قەدەری خودا وابوو، بەلام سەردانی جەنابی شەنخ
وەکوو کێشانوو بە هەنێم و پایچەکاندم، لە خەوی بێناگایی و خەپەرەییام و
لە چەلکانی سەرگەردانی دەریهێنام، بێگومان ئەمەن کورتە و دەمەوی ئەوەی
ماوە پابەرئومی پێ چاک بکەم، داوام بۆ بکە خودا پاکیز و دامەزرانم بکات و
دەستم بگرت بۆ لای خۆی..

چەندە جوان ئەو و شانە کە لە دڵە راستگۆکەتەو دەرجوون و نەماندە کە
و نازارە کانتە و پێگای پزگار بوونت بۆ والا دەکات، چەندە بە سوودە
ئاموزگاریکەرە کەت خۆت بێت. هەتا بانگخوازی چاکە ما بێت و بەرووبوومە کەشی
ساخ و تەندروست دەبێت، ئای ئەو مۆژدە و سەرکەوتنە.

وەرە دەرگا کراوەیە و پەرەردگار لێبوورده و پازیبە بە گەرانەوێ بەندەکانی،
بەلکوو لێیانخۆشدەبێت و بە باشترین و بالاترین شیوە پاداشتیان دەکات.

وەرە دەستی پەشیمانی هەلێرە و پێندکی چوانت بنێرە و ئارامی ئەو و تەبە
دەمە و نیوە پۆ بۆزەو و کێشانی قوڵ بێ و نزیکەو...

گۆشه گيرى.. گۆشه گيرى، له گۆشه گيريدا ئاسووده يى ههيه، دهست به سه ر
سه رى هه تيو دابينه دلت نه رم ده بئت و ده گه يت به ئامانجه كه ت، هه ميشه رۆژى
مالئاوا بئت له بئربئت، ئه و ده مه ي ده كه وئته گيانه لا بئروهو ش نامئيت و لقى
نه من ده شكيت و مرؤ به كفن ده پئچريت و باش ده پئوشن، ئاى چه ند ته نيا ييه
ئه و كه سه ي كه كرده وه كانى دلنه واي ناكه ن! ئاى چه ند ته ئاتاجه ئه و كه سه ي
كه تيشووى بۆ پۆژى كۆچى دانه ناوه ..

پياوه كه له و ده مه ي كه فرميسكى چاوه كانى " پئيان نه ده دا به باشى بدوى
كوئى:

- جه نابى شئخ برينئكى ساريژ نه بووت كولانده وه، واتكرد زياتر لۆمه ي خۆم
بكه م، چوون هه ر له يه كه م ديدارمان به ناشايسته يى له گه لت دوام، ببوره
قوربان من پئگه و پايه ي تۆم نه زانى، هه لسه كه وتئكى ئاوام نواند ئازارى دايت.
ته نانه ت له بئئاگايى خۆم سته ميكى كه ورم له ئامۆزگارى و بانخگخوازن كرد،
به لام خودا ده زانى ساردى و وشكيم له دلوه نه بووه، به لكوو و پئنه كردنى
نه خوشه كاتى تايه كه ي به رز ده بئته وه، يان بى ئاگايى مه يخۆره كاتى زنده پۆيى
له خواردنه وه ده كات.

بۆيه تكا يه بمبووره .. بمبووره بۆ ئه وه ي منيش له خۆم ببوورم!، ئه گينا
په شيمانى به ره و كاريترم په لكئيش ده كات.

پنمگوت: هيجت له سه ر نيه برا كه م، ئه وه من بووم ته نه هاييه كه تم تئكد،
بانگكه ريك بۆ لاى تۆ بانگى كردم، هاتم تا ئامۆزگاريت بكه م، وه لى به پاسى تۆ
بووئته ئامۆزگارى كارم!.

دواتر پيڳوتم: جەنابى شەيخ بە خدا من قەدرى تۆم نەدەزانى، بۆيە ئەوهم بەرامبەرت كرد، باشە چۆن ئەوئەندە ئارامت لەسەر پەفتارەكانم گرت، لە كاتىكدا تۆ لە نۆو قوتابىيەكانت بە باشە و زاناو پيڳەبەرزى پەسەنت دەكەن، تەنانەت بوويە جىڭاي قسەوباسى خەلكى! سوڤىند بە خدا ئەو پەوشت بەرزىيى و نەرم و نيانيەي لە جنابتانم بينى بالاتريوو لە زانستە زۆر و فراوانەكەت.

بەزم بە پوودا كرد و پيڳوتم: ديارە من و كارەكەمت زۆر لا گەورە بوو، بەلام لە راستيدا بچوك و سادەيە. واز لەو هەموو ئەمانە بيڻە براكەم، داواي پيڻمووني و دامەزراوى بۆ خۆم و تۆش دەكەم، مۆلەتم لى خواست و پويشتم، ئەويش گەرايەو سەر كارەكەي.

داواي قسەكردم لەگەڵ پياوئەكە، بە يادگەي خۆمدا چوومەو و بيري پيشووم دەكردەو، بيري ئەو كاتانەم دەكردەو كە وەكوو ئەو بووم، بگرە لەو خراپترىش بووم. ئايا كاتى گرنكى بەو پياوئەكەم لەبەر ئەوئەيە كە خوشم پيشتر لەو حالەتدا بووم؟ ئايا يارمەتيدانى ئەو لەبەر ئەوئەيە كە پۆژىك لە پۆژان منىش وەكوو ئەو بووم؟ كاتى من لە حال ئەودا بووم خدا كەسيكى بۆ پامكردم و بەرەو سەرفرازى دەستى گرتم، باشە بۆچى من پەزىلى بنويڻم بەرامبەر كەسيك كە قاچى شكاو و پيكانى هەرزەلييە، بۆچى يارمەتى نەدەم و ئەو تەمەي بەرى چاوى گرتوو لەي نەبەم.

داواي وانەي بەيانى، هەمان پۆژى ئاھەنگە كە تەنھا بووم، مزگەوتيش جەمەي دەهاتن بە شيوەيەك بوو لەوئەتەي هاتم بەم شيوەيەم نەبينى بوو.

ناشکرایه خه لکى، ته نانه ت ره شوکى خه لکیش تامه زړوى بېنېنى ئاههنگه کەن، ده پواننه چۆنیه تی به پړوه چوونى ئاههنگه که، به تاييه ت که ميوانه کان له گه وره و سهردارانى نه وهى پيغه مبه رن (د.خ) ليبيت.

دواى گوتنه وهى وانه کان بۆ خویندنى ویرده کان دانیشتم و (مالیک) یش له کنم بوو، چه ند خوله کیکى که مى پېچوو هاوړیکه م (عومه ر) ى ته ویه کارهات و له ته ک (مالیک) پرونیشت، به چه له گه ل یه ک دووان و هلئ له بهر مژولیم به ویرده کان له قسه کانیا ن نه گه یشتم، وهلئ دواتر مالیک پیپراگه یاندم که عومه ر ده یه وی هاوسه فهریم بکات، به و مه رجه ی نه بیته هوئ زه حمه تی بۆت.

بزه یه کم کرد و گوتم: ئیستا له وه گه رپن، دواتر له باره یه وه ده دوین ئینشائه لالا. له نیوه پوډا هه موو شتیک باش بوو، پیاوان مژولئ ئاماده کردنى شوینی ئاههنگه که بوون له نزیک مالئ "شیخ صه فا"، هه روا بیته وه چوارپایان دانا بوو و رایه خیشان راخستبوو، ئه مه دواى ئه وه بوو که ده نگ به رزکه ره وه کانیشیان ئاماده کردبوو.

ئو چه ند کارژیره ی به ر له ئاههنگه که زۆر خوش بوون، بارى دلخوشى و کامه رانیى پووخسارى هه موانى ته نیبوو، کۆبوونه وه یه کی پر نوور و فه ر بوو، په یوه ندی پووحیى نیوان موسلمانانى پته وتر ده کرد و شوینه وارى گه وره یی ئایینی له دلّه کان جیده هیشت.

دواى نوژی عه سر من و جه نابى شیخ و سئ که س له که سه دیاره کانى لادئ بۆ پېشوانى له ميوانه به پړزه کانى مه غریب چووینه فرۆکه خانه، له گه ل سه ره تاي

عیشا گە یشتنە فرۆکەخانە، پووی درەوشاوەیان نیشانە ی پەرسەش و بەندایەتی بوو.

سێ پیاو بوون، کە پۆشنایی و پوناکیی و شکۆ و پێزیان لێ بەرز دەبوویەو، دەتگوت خۆر لە پووختساریاندا سەرچاوەی گرتووە، سیمایان جوانی شەرمەزار دەکرد، لە خەلکی جیاواز بوون، وەک بلیی لە توخمیکی جیاواز و سەربەخۆن و لە بەهەشت پێگە یشتەن، بۆ نا کاتی نەوێ پێغەمبەرن (د.خ) و توخمی دووریش لای کەس نامۆ نیە.

هەر چۆنێک بێت چاوەلوانی جوانتر نەبینووە، سەرسام نەبووم کاتی مندالان بە هوتاف و ئافرەتان بە هەلەلە و پیاوانیش پۆندکی شادیان لە چاواندا دەباری و لە گۆنایاندا دەتکا، ئەو گەرە مەردانە ی خوداش لەو خاکیتییە ی باپیرەیان (د.خ) بۆ ماوەتەو، سەلاو لە خەلکە کە دەکەن و دەست بە سەرمندالان دادێنن.. بۆ لە سەر لیوانیان ون نابێت و ئارامیی و شکۆ لە خاسیتەکانیانە..

هەرزوو تەنێ بە بینینی ئەوان جەنابی شیخی مامۆستام بێرکەوتەو. چوونە پێش بۆ بەخێرھێنانیان، لە هەموویان بە تەمەنتر جەنابی "شیخ موحەممەد حەبەشی" بوو، دووھەمیان بە "شیخ مەروان" ناودەبردرا، سێیەھەمیان ناوی "سەید سولیمانی مەغریبی" بوو، هەموویان زانای خواناسی خەلکی مەغریب بوون، هەریەک لەوان میژوو و ژیاننامەیان نووسراوە، لەبارە ی ژیانیان ژمارە یەک زانای عەرەب پەرتووکیان لەبارە ی ژیان ی ئەوان نووسیووە، بە تایبەت زانایانی شەرعزان، چوون مەیدانی ئەو مەردانە ی خودا بریتی بوو لە مەیدانی شەریعەت..

له رېگادا شیخ مه پوان گوتی: جه نابی شیخ نه حمەد پیشتر تۆم له لادیکه نه بینووه، نایا تو پیشتر گه شتتکردووه و گه پراوېته وه ؟

"شیخ صهفا" گوتی: له پاستیدا قوربان نه وه "شیخ نه حمەد" ه، له زانا پیټوله کانی "نه قسه ر" ه، قوتابی شیخیکه که به "شیخ مه هدی" به ناوده نگه "یه کیکه له گه وره زانا کانی ناوچه ی "نه قسه ر" نه و زاوای جه نابی شیخ مه هدیسه، له سهردانیکمان بو گورستان پییگه یشتین، له کاتیکه دا نه و بو گه شت هاتبوو، داوامان لیکرد لامان بمینیته وه و نه و په رتووکه ی که نه مانتوانی له خزمهت ماموستاکه ی ته واوی بکه یین لای نه و ته واوی بکه یین، جه نابیشیان به دهم داواکاریه که مان هات و سپاس بو خودای جیهانیان.

شیخ موحه مەد حه به شی گوتی: ماشائهللّٰ خدا زانست و نوورت زیاد بکات. له لایه ن شیخ و قوتابیه کانی بانگیشت کرابوون کۆبوونه وه، شه ویکی له بیر نه کراو بوو.

جه نابی شیخ صهفا به پیشه کیه ک ده ستي پیکرد و به خیراتنی میوانه کانی کرد، به تاییهت میوانه کانی ولاتی مه غریب، دوا ی نه و تۆبه تی جه نابی شتیخی حه به شی هات و وته ی خۆی پیشکه ش کرد، که بریتی بوو له پیداکیری و ده سترتن به نایین، نه و وتاری جه نابیان بووه جی سهرسورپمانی هه موو ناماده بووان.

دوا ی نه و شیخ مه پوان وتاری خوینده وه، وتاره که ی نامانجدار و په وان و پر سود بوو، شوینه واری له سهر ده روونی خه لکی جیهیشت، تیایدا با سی نه وه ی کرد که بوونی شیخ بو مورید له گرنگترین پیویستیه کانه، شیخ یارمه تیده ری

موریده و بارگرانی ږنگه ی له سهر هله ده گریت، دواتر بابه ته که ی به با سی ئی سرا و میعراج به سته وه و به دهر برینه جوان و دانسقه کانی هه مووانی شۆک کرد.

دواتر توبه تی به نده ی هه ژار هات و تیایدا با سی نه وه م کرد که پووداوی ئی سرا و میعراج به خششیکه خودایه و له هه ره که وره ترین به خششیه کانه، که تیایدا نویژی به دیاری به خششیه پیغه مبه ر (د.خ) و ئومه ته که ی، نه و نویژه ی ویستگه ی په بوه ندی ئیمه یه به په روه ردگار و پۆژانه پینج پوچه کانمان ده چیتته خزمه تی پیروزی، جا نه وه ی ده یه وی نزیکی بته وه با کړنوش بیات.

شه وره وی پیغه مبه ر (د.خ) دابه زینی په حمه تی خودا بوو به سهر پیغه مبه ر، له وه دا که وره ترین نمونه ی خوراگیر ی و ئارامگرتن هه بوو بۆ شوینکه وتوانی، نه گه ر زه وی نکۆلی په یامه که ی بکات و پشت له و بکه ن بیگومان ئاسمان به سه له خوی بگریت.

له کوتاییدا ئاهه نگه که به ستایشی یه کیگ له کوپه کانی "شیخ صه فا" کوتایی پیهات و به ده نگه به سۆز و کاریگه ر و ناسکه که ی دلی ئاماده بوونی جۆشاند، نه و کوپه ده نگیکه فریشته ئاسای پیبه خشرابوو، له دلّه کان بلّیسه ی سۆز و تامه زوویی داده یساند، چوون ده نگه که ی له دلّیکه پاک و هه ستیکه بالاو. سه رچاوه ی ده گرت.

وای بلاوه کردنی ئاماده بووان له گه ل میوانه به ږیزه کانی مه غریب چووینه شوینی پشوودانیان، من و مالیک و هاوړی ته و به کاره که م دانیشستین، نه و هاوړیه م به دریزایی پۆژه که جینه هیستم!

هاوړیکه م خه مبار و دلته نگ بوو، نه مه ت به پوونی له نیوچاوانی به دی ده کرد، به خۆم ده گوت: له وانه نه وه نه و دلته نگیه بیت که ته وابه کار دواي ته و به که ی

هه سستی پی ده کات، هه له کانی رابردوی بیر ده که ویته وه و په شیمان له لئی،
توبه که ی هاوکات بوو له گه له نا هه نکه پیروژ و وتاره به پیژده کان، وای کرد دلی
بگوشی و بجوشی و له چاوانیدا پوندکی په شیمانی بیارینی، نه مه نه گه نه مه
نیشانه ی چتیک بیت بیگومان نه و چته توبه یه کی راستگویانه و خویکی باش و
دلایکی سه لامه ته، ده با هاوړیکه مان به وه دلخوش بیت، چون نه مه نیشانه ی
قه بوولېونه.

نه و ده مه لای نه و ویستم چیرۆک و به سه رهاتی خومی بو بگيرمه وه، به هیوای
نه وه ی دلی خوی پیداته وه و بی نومیدی فریږدات و ده ست به په تکی نومید و
هیواوه بگریت، به سه رهاتی خوم له سه ره تاوه تا کوتایی بو گيرپانه وه و نه وانه
بی ده نگ گویان بو شل کردبوو، نیشانه ی سه رسوړان به ری پووخساری
داپوشیبوون، له وانه یه گه ر له بهر شوین و خوشه ویستیم له دلایان نه بووایه
نه ستم باوه پریان ده کرد.

هه روه ها جه نابی "سه ید عومر" یش گویی بو به سه رهاته که م گرتبوو، کاتی
ته و او بووم ده سستیکی به سۆزی به سه ر شانمدا هیتا.

ده نگي "شیخ صفا" قسه کانی برین، نه و ده مه ی له ناوه وه ی ماله که هاته ده ر
و دلنیا بوو له وه ی که میوانان له شوینی دیاریکراودا له پشوودان، دواتر هات و
گوتی: به پیزان له گه له خوتان به شداریم پییکه ن با سوودیکتان لی ببینین،
به دلنیا ییه وه قسه کانتان گه رم و خوشه .. هه موومان پییکه نین، گوتم: قوربان
نیمه به دوا ی سوود وه رگرتنن له دانیشتنه کانت.

تیبینیم کرد هاوړتیه ته و به کاره که م شوینه واری خه مباری به پروو خسریه وه نه ماوه
و بزه دهکات و له و نیوه نده دا به نا سووده یی ده ناخفیتن، زور دلخوش بوو کاتی
بینیم له و خه مبارییه یی ده رها توه و به ره و هیوا و نومید هه نگاو ده نی.

دوای نه وه یی له گال "شیخ صه فا" له باره یی ئا هه نگه که شه نوکه وی باب ته که مان
کرد هاوړیکه م مؤله تی پویشتنی وهرگرت، نه و دهمه نزیکی شیخ صه فا و مالیک
بووم، لیی نزیک بوو مه وه و به گویمدا چرپاند: راستگوئی، یه که م پایه
راستگوئییه .. پییه وه پایه ندبه، نه و دلنیایی گه یشتنته. له مه به سته که م گه یشت و
به سهری ئاماژه یی به لیی کرد و به بزه و پره زامه ندیه وه ئیمه یی جیه یشت.

توزیک پیش به ره به یان و هکوه هه موو جار من و شیخ صه فا له خه و هه ستاین،
کاتیک تیبینی کرد پرووناکیی ژووره که م دایساوه هاته لام و سپپاس و پیزانینی
خوی دهربری و په سنی پوئی منی کرد له ئا هه نگه که و نزای چاکه یی بو کردم،
نه و پیاوړکی نه رموونیان بوو و چاکه یی خه لکی ده ویست.

- پاشان گوتی: جه نابی شیخ تو ته نها سی پوژت لای ئیمه ماوه، من
داواکاریه کم لیت هه یه، حه زه که م جیه جیی بکه یی، ئاراسته و شوینی داهاتووت
کوئییه؟

گوتم: نازانم، له وانه یه پرو له سوودان بکه م.
گوتی: تکات لی ده که م له کاتی گه پانه وه ت سهریک له ئیمه بده ئینشانه لالا،
تکایه به لیینی نه وه م پییده ..

هیچ به رچاو پرونیه کم نه بوو تاوه کوو پتی بلیم: په یمانت پی ده دهم گه ر بوم لوا
واده که م ئینشانه لالا.

دواتر هه ندى پرسيارى زانستى په فتار كردن و هه ندى بابه تى ترى ليكردم، كه به ده ستيه وه گيرى خواردبوو، وه لاممدايه وه و سپاسى كردم و پوښت.

وه كوو هه ميش دواى نوږى به يانى وانه كانم ده گوته وه، له ناو وانه يه كيان چيرؤكيكم گيړايه وه كه له جه نابى "شيخ مه دى" گوييستنې بووم، پوخته ي نه وه بوو: (پياوځكى نابينا و له گه لّ خدا خاوه ن حال له شوينځكى ناسيا داده نيشيت كه پيى ده گوترى نه نده نوسيا..

نه و پياوه وه كوو نواندنې نه دهب به رامبه ر خدا هه مووچار وه كوو دانيشستنې ته حيات داده نيشيت، له گه لّ هه ژاران داده نيشيت و له گه لّيان نان ده خوات و ناموگارى چاكيان ده كات، ماله كې شوين و په ناگه ي هه ژاران و ليقه وماوانه، ته نانه ت كچه كه شى له كه سيكي هه ژار ماره بريوه، كه سيكي هه ژارى وه كوو نه وانه ي سهردانى ده كهن و له گه لّيان داده نيشيت، نه گه رچى پيشتر يه كيك له كه سه دياره كانى نه وى هاتبوويه خوازيښنى كچه كې، دوواين ساته كانى به مريدنځكى جوان كوڼاييهات، خهريك بوو هه نديك پاره ي له باخه ليدا دهرده ميّنا و ده بيه خشيه هه ژاريك له و ساته دا پوچه پاكه كې له جه سته ي جوايه ز بوويه وه و به ره و مالى كامه رانى و هه ميشه يى چوو..

تيښينى "سه يدى حه به شى" م كرد، له نانوساتى گيړانه وه ي به سه رهاته كه په ننگى پووخسارى گور! نه مزانى نه ينى نه و گورانه ي پووخسارى چى بوو! ترسام بى مه به ست و ناگايى شتيكم گوتبېت بوويته مايه ي نارازيوونى نه و، له سه ر نه مه سه رزه نشتى خوم ده كرد .

بۇ خويىندىنى ويردەكان لە تەك يەككە لە كۆلەگەكانى مزگەوت دانىشتم، دواى
تەواوبوونى ويردەكانم جەنابى "سەيد حەبەشى" ھاتە لام و سلاوى لىكردم،
منىش بە دلخۆشەو وەلاممدايەو، گوتى:
- (ماشائەللا كورم! داوام لە خودايە بەخششەكانى دونيا و دواپۆژت پى
بەخشىت).

بارەكەللا قوربان، خدا بە ھۆى تۆو سـوودى پىگە ياندووين، من تەنى
فیرخوازىكى كەمترخەمم.

- پۆلە گویم لیت بوو باسى شیخیكى خۆت دەکرد بە ناوی "شیخ
مەھدی" نایا دەکری باسیكى ئەوم بۆ بکەى؟ لە کوێ ھاتوو و خزمى
ھەن یان نا؟ بۆم باس بکە پۆلە پەحمەتى خودات لىبىت.

ئەوھى پاسىتى بىت قوربان، خىزانەكەم كە دەكاتە كچى ئەو دەربارەى
باوكى دەيگوت: باوكم لە (حەزەرەمەوت) ى يەمەن ھاتوو و ھىچ خزمىكيان
لەو ولاتە نىە..

- ئا بەلى.. بەلى... پەحمەتى خودای لىبىت، خدا بە ئۆو
سـوودمەندمان بکات، ئەوھى گوت مینا ئەوھى بە دواى شتىكدا
بگەریت، نەمدەزانى ئەو شتە چىە؟

ئەوھى دياربوو شتىك لە خەيالى جەنابى سەيد دا دەخولايەو، ئەگەرنا چ
مەبەستىكى لەو پرسىيارە ھەبوو؟ ھەرچىەك ھەبىت سپاس بۆ خدا ئەو ھىچ
تۆرە نەبوو ھەرۆھكوو وای بۆ چووبووم.

دواى ئەو ماوه كورتهى لاماى مانه وه ميوانه كانمان به پيكردن. بۆ سپيڊهى پۆښى
دواتر شمه كه كانم كۆكرده وه به مه به سستی خو ناماده كردن و پۆيشتن بۆ ئەو
مه به سستی كه بۆى له مال دەرچوو بووم، كاك عومەرى تهوبه كار هاته لام و
"ماليك" یشى له گەل بوو، داواى لیکردم كه هاورپیه تيم بکات له و گه شتم، رهنگه
ئەمه بېيته هۆى ئەوهى پەن و زانست وه ربگريت و قەرەبووى به فيرۆچوونى
تەمەنى بکاته وه، له وانه يه ئاماژە يه ك باشترييت له سەت پرستە... به و شيوه و
خاكييه وه بوا.

زۆر دلخۆش بووم به بېستنى ئەمه و پرەزامه نديم دەرپى، له چاوانى "ماليك" یش
ئەوه دەخويندوه ئەويش هەزەدە کات بېيته ستيه ممان، به لام شهرم وای کردبوو
نەتوانى ئەو داوايه پيشكهش بکات، به تايبهت دواى ئەوهى زانى كه "كاك
عومەر" به و گه شته دا هاورپیه تيمان دهکات.

بۆيه من دەسپشخهريم کرد و گوتم: تو "ماليك" گيان.. چى دهلئى؟ له گه لمان
ديت يان ئەو گه شته له گەل تۆدا ناگونجى؟

گوتهى: له راستيدا قوربان زۆر هەزەكەم بيم له گەل تان، وهلى دەرسم ئەمه
پدچه وانهى ويسى "شيخ صهفا" بيت، پيمگوت: مه ترسه، گەر ويسى هاتنت
هه به دهتوانم له جه نايى شيخ داوا بکەم، ئينشائه للآ پرەزامه ندى ده نوينى.
ماليكى لاو گوتهى: بۆ ئەوه زۆر سپاست دهكەم قوربان.

- كه واته خۆت ناماده بکه، له وانه يه ئينشائه للآ له به يانى زوو بۆ گه شته
بانگت بکەم..

داوی به ره به یان و خودا حافیزیم له جه نابی شیخ کرد و پیداکیری کرد له وهی
 گهر هیچ ناسته نگیک نه بوو جاریکی تر سه ردانیان بکه م، په یمانم دانی که
 ده گه پریمه وه لایان و سه ردانیان ده که م جاریکیتر ئینشا ئه لالا، داوی
 "مالیک" یشم کرد له گه لمان گه شت بکات، ئه ویش ره زامه ندی نواند، بانگی
 ئه و گه نجه م کرد بو ئه وهی ده ست به گه شته که بکه یین، پیش ئه وهی برۆم
 خودا حافیزیم له هه موو ئه وانه کرد که له و لادییه په یوه ندیم له گه لایان
 هه بوو. ئه و هه ژاره ی که بو ژه می نیوه پو داوه تی کرد بووین. ئه و پیره ژنه شم
 له بیر نه کرد که هه رکات منی بینیدا نزای بو ده کردم، ئه و فروش یاره
 گه روکه ش که له کو تایی لادی له خانویکی بچوک ده ژایا، ته نانه ت ئه و
 مندالانه ش که جارویار له گه لایان داده نیشتم... که سم بیرنه چوو.

پشتمان له لادی کرد و خه ریکبوو جیمانده هیشت، گویم له ده نگیک بوو له
 دوووه بانگی ده کردم و به ره و لمان پایده کرد.

به ده نگه ئه وه وه وه ستاین، که بینیمان گه نجیکی خورت و به هیژ و جوان
 گه یشته لمان، وام گومان برد یه کی له فیخرخوازانی جه نابی "شیخ صه فا"
 بیت یان که سییک بیت له وانه ی که پوژانه بو گو یگرتنی وانه کان ئاماده
 ده بوون.

کاتی گه یشته لام خو م نزم کرده و ده سستی پاوسیم و گوتی: هاتم تا
 خودا حافیزیت لیبکه م قوربان، خه مباری ئیشی خو ی لی ده بینیم گه ر
 نه هاتبام.

- پۆله تو کیتیت؟

قوربان نامناسيت.. يه كه مجار له مه يخانه نه گريسه كه تۆم بينى، سهرى نزم
 كرد و پاشان دريژدهى دايى: به تۆ و كه سايه تى تۆوه په يوه ست بوومه
 قوربان، دواى ئه وهى كه زانيم له مزگهوت وانه ده لئيت هوه بهرده وام
 ناماده بى وانه كانتم، هاتوو خودا بكه مه گه واهيدهر تۆم خوشده وى قوربان
 به لام... به لام قوربان هاوده مى مه يخواردنه وهم! به لئى سه رخوشم قوربان،
 ئيوهش گونا هباران و پروچوانى وه كوو ئيمه تان خوشنا وىت، وه لئى باوه رم
 پيىكه... باوه رم پيىكه قوربان بى پره وشت و شهروالپيس نيم، به پيچه وانه وه
 خواپه رست و چا كه كارانم زور خوشده وىت، به لام دهروونى خراپم زال بووه
 به سه رمدا و خراپه م پى دهكات، .. هيوام وايه يزگارم بيت به لام ناتوانم
 به سه ردا زال بم، داوام له خودايه يزگارم بكات قوربان .

- پۆله كى وتوويه تى ئيمه پقمان له گونا هبارانه؟ ئه وه كييه بوئى ئه وه
 دهكات وهك بلئى به لگه نامه لى ليخوشبوونى خه لكان له دهسته، به و ده به خشن
 و له وقه دهخه دهكهن. ئايا هه موو مروفتىك هه له ناكات؟ ئايا هه موو ناكه و نه نيو
 بازنه لى ئه و ئايه ته لى كه ده فهرموو: (بلئى ئه لى ئه و به ندانه لى زيده پويان كردوه
 و سته ميان له خويان كردوه به گونا هكر، ئيتر له پره حمه تى خودا بى هيو
 مه به، هه ريه كه مان بوى هه يه فرمان به ته قوا و ئاموزگارى به ته و به و گه پانه وه
 بكات، نه گه رچى كه سه كه په له دار و تاوان بتريش بيت.

پۆله بگه رپوه لاي خودا، خودا به گه پانه وهت خوشحال ده بيت و لىت پازى
 ده بيت. پاشان وريابه خۆت به كه م مه زانه تۆ لاي خودا خاوه ن پيژ و پايه يت.

من دواى گه پانه وه م له و گه شته ده تبينمه وه، هيوادارم نه وکات له سه ر باشتري
حال بتبينم پۆله، خودا ئاگادارتبيت.

ئينشائه للآ دواى گه پانه وه مان له گه ل مالیک سهر دانت ده کهين، .

- مالیک ماله کهى پیده زانیت؟

- به لى قوريان.

- پۆله په يمانم بدى ته وبه بکهیت و هه وللى خۆت بدهیت..

- گه نجه که په يمانىکى راستگويانه و نياز مه ندانهى پيدام، نزام بۆ کرد

يارمه تى بدات و پښگای ئامانچ و مه به سستی پۆشن بکات.

سواری شه مه نده فهر بووين به ره و نه وپه پرى باشوورى پاريزگای "نه سوان"
که وتينه پى، دوو هاوپښکه م ئارام و په زامه ند بوون، نزامان کرد خودا له و
گه شته ماندا سوودمان پيښگه يه نيّت و سه لامه تمان بکات.

گه يشتنيه سوودان، نه و زه ويه ي که سروشته کهى يارمه تيده ره بۆ سه لامه تى و
پاله فته بوون، سويند به خودا هر نه وه شه پښوارانى خه لوه ت و پاله فته يى
داواى ده که ن و هيوای بۆ ده خوانن، زه ويه که پارچه يه که له سه وزايى و گيا، پر
فه ر و به ره که ته، پهنگى گز وگيا و سروشته کهى هانده رى ملکه چى و
په رستشکردن بوو.

له شارۆچکه يه که دابه زين که له هه موو لايه که به دارخورما ده وردر ابوو. له
شارۆچکه کانتر دوور بوو، مينا بيه وى خاسيى تاييه ت به خوى وه ريگرى ت يان
وه کوو هه ژاريک وابوو دوور له خه لکى مژولى وريده کانى بوو و وه کوو خه لکى به
ژاوه ژاوى دونيا سه رقال نه بوو.

شەوگە يىشتىن و تاريىكى پەچەى پەشكى خۆى پۆشيبوو، لەودەمەى خەلكى
لە قولايى خەويان بوون ئەو دەردەدلى لەگەل پەروەرينى دەکرد! ئەمەىە شەو
.. ئەگەر خەلوەتکيشانىش چاوەکانيان ليکبنين ئاشقان ناخەون، بەلگور لە
شەودا لەوپەرى هيمەتدانه بۆ ئەوان شەو هەموو شتيکە، چوون پشت لە خەو
دەکەن و لەسەر پيکانيان دەوەستن و دەستانيان بەرامبەر خودا دريژە
پيڤەدەن، ئەوەى دەيەوى نزيکبيتهو بە پەيوەستى شويني پەرسنش بيٲ.

گەشتکردن "پەوشتەکان دەردەخات، ئەزموون دەبەخشيت، ئەقل کارا دەکات،
زيان گەورەترين هۆلە، چيروکى خەلکيش باشتري وانهيە، لە گەشتکردنيشدا
بالاترين ناستى زانيارى وەدەست ديت، هەر بۆيە ماليک پيڤاگيربوو لەسەر
ئەوەى لەگەل شيخ ئەحمەد گەشت بکات، پەيمانى بە خۆيدا چاو و گوئي
بکاتەو و ئاگادارى هەموو ئەو حال و دۆخانه بيٲ کە شيخ لەو گەشتەدا پيڤدا
تيپەر دەبيٲ.

بەلى ماليک هەموو پووداو و بەسەر هاتەکانى ئەو گەشتە پيروژەى تۆمار کردووە،
بە شيوازي سادە و جوان دايرپشتوو، بۆ ئەوەى دواتر بۆ خيژانەکەى باسى
بکات، با گوئ بۆ ماليک بگري بزانين چى پوويداو:
ماليک دەلى:

جەنابى شيخم زۆر خوشدەويست، تەنى دانيشتن لەگەلى هيمەتى بەرز و بالا
دەکردم.. ئەوشەو لە ژيڤ داريكى گەورە و کۆندا خەوتين، تاک و تەنها بوو،
ئەو دەمەى نووستبووين ئاژەليکمان لى پەيدا بوو، لەبەر ئەنگوستەچاوى
شەو کە نەمەزاني چ گيانداريکە، وەلى هاوشيوەى سەگ بوو، ئەو نەندەهەبوو

له سهگ به قاپىلتىر بوو، بۇ لاي ئىمو دههات، دواى نهوهى به دهنگى پۆينى
واگاهاتىن جهنابى شىخ به دهنگى بهرز هاوارى كرد ..ئه للآ.....ئه للآ! زۆر سهير
بوو ئاژه له كه سههرى خۆى دانهواند و تىپه پى وهك نهوهى ئىمهى نه بينىبىت!
ئه مه يه كىك بوو له كه راماته كانى شىخ كه حهزى نه ده كرد ئاشكرائى بكات، به لام
له دۆخى له م شىوهيه پىويست بوو ده رىبخات.

به م شىوهيه پىاوچاكان كه راماته كانيان ده شارنه وه و پىداگىرن له سهه نه وهى
ده رينه خه ن و نه يذا كانيان ده شارنه وه، هه وه كوو چۆن خراپه كاران
گوناهه كانيان ده شارنه وه، بۆيه كه رامهت نيشاننا درىت گه ر ناچارى نه بىت
نه وهش به كردار پوویدا.

دواى به يانى جهنابى شىخ كۆيكردينه وه و پىداگىر بوو له وهى پىويسته له بارهى
نه وهى پوویدا وه هىچ كات باسى نه كه ين، به وه وه له خۆبايى نه بين، به لكوو ئه مه
به فرمانى خودايه، به رده وامى و مانه وه له سهه ر ئيمان له هه زار كه رامات
باشتره، به ئىنماندا هه تا زيندووبىت نه و نه ينيانه ئاشكرا نه كه ين. پوومانكرده ناو
گونه ده كه، يه كه م شوين چووينه ناو بازاره كه و خه لكه كه له هه موو لايه ك
چاودىرى ده كردىن. ئاشكرايه كه لادىكان ژماره ي دانىشتوانيان كه مه و
پووبه ره كه شى فراوان نيه، خه لكه كه يه كترى به باشى ده ناسن، بۆيه وه كوو نامۆ
و جياواز سه يريان ده كردىن.

هه ندى خۆراكمان كرى

له پاستيدا برسىتى برسىتى لىپرىبووين، به شىكى خۆراكه كه ي پىشووومان
تىكچووبوو و به شه كه ي ترىش ته واو بوو بوو.

دواى نانخوردن كه مى به نيو گونده كه دا پيسه مان كرد، به پياويك گه شستين له بهر دهرگايه ك دانيشستبوو، وا دياربوو مالى خويه تى، كاتى بينيمان جه نابى شيخ فهرمووى: ماشائى لا، چوو له گه لى ئاخفت، كه گه پايه وه گويمان له پياوه كه بوو ده يگوت: پرووناكيه ك له پرووخسارى بيگانه يه ك ده بينم..

نوور له هه موو شتيك ئه وهى سه ره نجى منى پاكيشابوو له لادىكه خه لكه ساده و هه ژاره كى بوو، ئه مان وه كوو خى وابوون بو زه وى، به هوى ئه وان ه وه يه په حمه تى خودا داده به زىت، باوه رىم به و وته يه ي زانا يان هه يه كاتى ده فهرموون: خودا دادپه روه ره و سته م له به نده كانى ناكات، له دونيادا رۆزيه كانى به سه ر به نده كانيدا دابه شكردوه، هه يانه رۆزيه كه ي بريتييه له سه لامه تى جه سته و زۆرى مندا، هه يانه رۆزيه كه ي مالى زۆر و به رده وامى ئيش و كار و سامانه .. ئيتر هه ريه كه و به جوړيكه ... خودا سته م له كه س ناكات.

به ش و ئه ندازه كان له ئه زلدا نووسراوه، ئه وهى له مال هه ژاره له لايه كى تره وه ده وله مهنده، وه لى خوى نايبيديت، به لكوو له پيشتر و باشتره نه ييىنى، ده وله مهنده هه يه گه ر لى بيگيردرىته وه سه ره رۆ و به دبخت ده بيت، ئه گه رچى به زه ييمان به و مندا له هه ژارانه بيته وه كه به ده ست هه ژارى و نه بوونيدا ده نالين، وه لى بير و ئيدقاتمان ئه وهايه كه خودا دادپه روه ر و شاره زا و زانا يه، به هوى حيكه تيكه وه ده به خشى و به هوى حيكه تيكي شه وه ده ستينييت و قه ده خه ي ده كات و، هه يچ كه سيكي ش هاوبه شى بريارى ئه و نيه .

به پىگاي لادىكه پياسه مان ده كرد، خانووه كانى زۆر بچوك بوون مينا ژيانى خه لكه ساده و ساكاره كه ي، پىگاكانى توله پى بوون هه روه كوو چۆن خه لكه كه ي

پیداگیربوون له سهر نه وهی تیکه ل و خوشه فتاربوون له گه ل خه لکی بیگانه،
وه لی وادیار بوو له شتیك دهرسان...! كه س بویری نه وهی نه ده كرد پامان
بگریت و پرسیار بکات کیین چمان ده ویت! له گه ل نه وهش سه رسوپمان و
چاوتیپرین و پرسیار له پووخساریاندا بهرز ده بوویه وه.

نیمه له ریگابوون، گفتوگو یه كه له نیتوانمان دروست بوو كه جه نابی شیخ
ده سپیشخه ری بوو و گوتی: نایا هه زه كه ن له پوژی دواپی له نیتوان خه لکیك
هه شر بگرین كه ناتانناسن وه كوو نه و خه لکی نیره كه ناتانناسن یان ده تانه وی
له نیتوان خه لکیك بن بیانناسن و بتانناسن؟!

مه به سستی شیخ تیگه یستم و گوتم: نه خیر، به لكوو هه زه كه م له ناو خه لکیك هه شر
بگریم كه نه یانناسم و نه مناسن، بۆ نه وهی له ناو خه لکیدا ئابرووم نه چیت.

- له وانه یه نه مه هۆکارێك بێت له وهۆکارانه ی كه ریپوارانی ته سه و فی
پالناوه بۆ گۆشه گیری و هه لبراردنی شوینیکی دووره ده ست و ساده ی
وه كوو نیره.

كاك عومهر گوتی: به لی له گۆشه گیری و دووركه تنه وه سه لامه تی دین و دنیا
هه یه.

شیخ گوتی: نه مه بۆ هه موو كات و شوین و حالیک باش نیه، هه یه بۆی باشه
گۆشه گیری هه شه و اباشه تیکه لی خه لکی بیت، چۆن وه كوو یه كن نه و دووه ی
یه کی ده شیه ناو خه لك و فرمانی چاكه یان پی ده كات و ریگری خراپه یان لی
ده كات، وه لی كاتی له ده ست خه لکی سه لامه ت نابی“ بیگومان نه وكات
گۆشه گیری بۆ تو و خه لكیش باشتره.

پیره ژنيکمان بينی که قزی سپی بو، پوژگار نيشانه ی که وره یی و چه مانه وه ی
 پشت و ماندبوونی چه ندين ساله ی به پووخساریدا جیهیشتبوو، پشتی
 چه ماندبوویوه و چاو و گوئی کز کردبوو، تهنی جه سته یه کی لاوازی
 میشتبوویوه که توانای هیچی نه بوو، چرچ و لوچی پووخساری بهس بوون بو
 نه وه ی له نا سوریه کانی ژيانی بگهین، نه گهرچی وه کوو خه لکی ناوچه که رهنگی
 رهشی توخ نه بوو، به لکوو نه گهر له بهر که وره یی و به سالآچوونی نه بووایه
 جوانیه که یت به نا شکرا ده بینی، گو چانیکی کورتی هاوشیوه ی به ژن و بالای به
 ده سته وه بوو، عه بایه کی رهشی وینه ی عه باکه ی شیخ صه فای پووشیبوو،
 ششیخ صه فا نه و عه بایه ی وه کوو یادگاری نه کی هه لگرتبوو، نه و نه که ی که
 پیشتر له باره یه وه گوتبووی: نه و دایکم بوو دوا ی دایکی خوم)

بزه یه کی به پووی ئیمه دا کرد و سلاوئیکی لیکردین.

به گرمی وه لامماندایه وه: وه عه له یکو موسه لام وهره حمه توللاهی و به ره کاتهو .
 پوله کانم وا دیاره ئیوه غه ریبه ن و خه لکیی ئیره نین، بوچی نایه نه مالم و شتیك
 بخون و توژی پشوو بده ن و ماندووبوونتان دهرکه ن، دوا ی نه وه ی که شتیکی
 سوور و دریژتان کردوو، وه کوو دایکتانم گهر بین منه تبارتان دهیم، ...

ده بینم جلی ده رویشانتان پووشیوه، بیگومان ئیوه له و سوڤیه پیروژ و پاكانه ن،
 که وره دهیم گهر خزمه تتان بکه م پوله کانم، ئامان نه که ن بلین نه و پیره ژنه
 هه ژاره خواردنی له کوئی بوو، خواردن به چیژه گهر سه لامه تی و خاوینی پیوه
 بیت و که سیک پیشکه شی بکات به هیوای پاداشت و فه پ، پوله کانم هه موو فه پ و
 به ره که تیک له لایه ن خوداوویه .

ئافرەتەكە پىكەنى بە جۆرىك ئەو كەلبانەى كە پۆژكار كە واندېوونى بە دەر كەوت.
هەموومان پومان كرده جەنابى شىخ و چاوەپىي ئەو بووين وەلامى پىرەژنەكە
بدانەو؟

جەنابى شىخ بە جوانترین شىو لەگەلى پەفتارى كرد و قسەى خوشى بۆ كرد و
هەولیدا بە نەرم و نىانى داواكەى پەتبكاتەو و ئافرەتەكەش بەسەر خۆیدا
نەشكىتەو، وەلى ئافرەتەكە زۆرزان و هەلكەوتە بوو، هەموو دەرگاكانى لەبەر
دەم پەتکردنەو و داواكارىيەكەى داخست، جەنابى شىخ هیچ پىيەكى گومانى
نەبرد تا داواكارىيەكەى پەتبكەينەو، بۆيە هەموومان لەگەلى چووينە مالهەكەى.
لە پىگادا سپاسى بە دەمەو هاتنى ئىمەى كرد وەكوو بلىي ئىمە ئەو چاكەيەمان
لەكردبىت، هەروەها گوتى: چوار كۆرم هەيە و بەبينىنتان زۆر دلخۆش دەبن.

دواى ئەو وەى پرسىارى ئىمەى كرد، جەنابى شىخ وەلامى دايەو و بەسەرھاتى
ئىمەى بۆ گىراپەو، پرسىارى ئەو وەى كرد ئىمە كىين و لە چ ولاتىك هاتووين؟
پىرەژنەكە گيانى گەنجانەى لە خوینیدا دەسوراپەو، هەولیدەدا خوشى بخاتە
دلەمان، هەولیدەدا بە وشە ساكار و سادەكانى بمانخاتە پىكەين و پووخسارە
ساكارەكەشى دەرخەرى ئەو پراستىە بوون، وشە و پووخسارى نیشانەى ئەو وەى
پىو ديار بوو كە ئەو پىرەژنە بە درىژايى تەمەنى خاوەن دل و دەروونىكى پاك
و بىگەر بوو، لە سەرۆبەندى قسەكانیدا ئامارەى بە مردنى پياووەكەيدا و گوتى:
ئەو چوار مندالەشى بۆ بەجىھىشتووم.

كاتى گەشتىنە ماله كەى، تەنى خانويكى تەواو سادەى مينا خانوى ھەزارىكى
بىدەرەتان بوو، ئەو ھەزارانەى كە بەناچارى تىيدا دەمىننەو ە برسيتيان
دەردەكەن.

خانووەكە لە ژوورىك پىكھاتبوو، بىگومان ئەویش ژوورى پىرەژنەكە بوو، ئەوەى
ترىش لە ھۆلىكى گەرە پىكھاتبوو و كەوتبوو بەرى پاستە، جگە لە ھەندى
قاپ و تاوەى سورکردنەو ەىچىترى لى ئەبوو، ئاودەستەكە كەوتبوو ەردەو
مالەكە.

سلاومان لە چوار كۆرەكەى كرد، لە پاستيدا وەكوو دايكيان ئاماژەى پىكرد بە
ھاتمان دلخۆش نەبوون، چوون بە گەرم و گەشى وەكوو دايكيان پىشوازيان لى
نەكردىن، بىگومان ئەو ھەلويسستەيان جورىك لە ناخۆشى پىو بوو، ئاشكرايە
شتىك ھەيە !! گومانم برد ئەو پىرەژنە نەخۆشىەكى دەروونى ھەبىت يان
تۆشى خەلەفاوى بە سالاچون بوو ەبۆيە مندالەكانى بە دل ەرويان تىنەكردىن.

لەگەل ئەو ەشدا ەىچان بۆ نەدەكرا تەنى ملكە چى دۆخەكە نەبىت، جەنابى شىخ
لە كن يەكەك لە كۆرەكان دانىشت، منىش لە تەك كاك عومەر، ھەموومان بە
بىدەكى دانىشتىن، تا لە نىوان جەنابى شىخ و كۆرەكە وەرەكەيان گەفتوگۆيەك
درووست بوو، لەوانەيە ئەو ەببىتە ھۆى كەمكردنەو ەى خەجالتى و شكانى
بەربەستى نىوانمان. دواتر ئافرەتەكە ھاتە ژوورەو ە و دوو قاپى بە دەستەو
بوو لە بەردەم ئىمەى دانا، يەكيان پىر بوو لە ھەنگوين و ئەو ەترىشيان جامە
ماستاويك بوو لەگەل پارچ نانكى پەق و وشك، بەوپەرى دلئايىيەو ە بەردەمى

تہ نیا حاجی

Tanya Haji | تہ نیا حاجی

public channel

Description

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

♥ چہ نالیک تاییہ ت بہ کتیب و بابہ تی جیاواز ♥

نہ و کتیبہ لہ لایہ ن احمد عبدالرحمن
کراوہ بہ pdf و پیشکەش بہ خوینەر کراوہ

چہ نال

<https://t.me/tanyahaji7>

بۆ راوہوچون و پسار بۆ کتیب مہینیرہ ↓

@tanyahaji22

نہ کاونت ↓

<https://linktr.ee/tanyahaji22>

t.me/tanyahaji7

نزىكەى دە خولەك بوو دەر بارەى "شىيخ مەھدى" دەدووا، تا وامان زانى ئىمە
گوڭگىرىن، وەلى نازانىن بۆ مىندالەكانى زۆر گىرنگيان بە قسەكانى دايكيان نەدەدا
و تاييەت كاتى قسە لەگەل بېگانەيەك دەكات!

لەوانەيە ئەمە لەگەل زۆرىەى مىوانەكان دووبارە بوويىتەو، پەنگە ماوەى سسى
سالە ئەمە كارى بىت، لەویدا هەموو شىتەك دەرکەوت، بەلى هەلە بووم كاتى
وامزانى نەخۆشە،.. ئەو نەخۆش نەبوو، بەلكوو ئەو بەدواى بىزىووە كەى
دەگەرا! ئەو بۆيە لەگەل بېگانەكان بەوشىووە دەدوا بە هيوای ئەوەى
سەرەداوێك دەر بارەى ونبووەكەى بدۆزىتەو و بەرەولای ئەوى بېەن.

قسەكانى بە تكاندننى فرمىسكىك لە چاوانى كۆتايى پىهینا، هەموومان سەرمان
نەوى كرد بەزەيبان پىداهاتنەو، لەوانەيە ئەوەى بەدواى دەگەپىت كۆپى يان
نزىكىى بىت.

شىيخ ئەحمەد وىستى قسە بكات، ئافرەتەكە بە دەستىكى ئاماژەى بۆ كرد
چاوەپى بكات و بە دەستەكەيترى پۆندكى چاوى سېرى و گوتى: وینەيەكى ئەوم
لەكنە دەتوانم پىتى نیشان بەدم، لەوانەيە بىناسىت.

فرمانى بە كۆرە بچووكەكەى كرد وینەكەى بۆ بىنن، بە دلگرانى و ناپەرەزەمەندىەو
هەستايەو بەلام هېچ ھۆكارىكى بۆ پەتەردنەوەى نەبوو، تۆخەيال بكە ئەوەى
پوودەدات لە نىوان ئىمە و پىرەژنەكەى و كۆرەكانىترى هەموويان لە لایەكى تر
دانىشتوون.

ھەرچۇنىك بىت كۆرە بچووكەكەيان وینەكەى هینا، كە بەتەنى لە نىو قىتوێكى
چوارگۆشەدا دانراو، پىرەژنەكە وینەكەى بە "شىيخ ئەحمەد" نیشاندا، بە

سەر سوڤمانه وه "شیخ ئه حمهه" گوتی: به ریژم ئه و خا سیئتانه ی تو با ست کرد
زۆربه یان له شیخه که ی من هاتوونه ته دی، ته نانه ت شیخه که م ناوی "
مه هدی" به که و ماوه یه کۆچی دوا یی کردووه و سه رجه له یه کی پیروزی شی هه یه،
به لام ئه و وینه یه له شیوه ی ئه و ناکات.

له وانه شه ئه و وینه یه ئی ماوه یه کی زوو بیئت و ئه و ده مه جه نابی شیخ
نه ده ناسی، له وانه شه هه ر وینه ی ئه و نه بیئت، چاره سه ری ئه و بابه ته ئه وه یه که
من وینه که ببه مه وه و به که که ی که ده کاته خیزانم نیشانبده م، ئه سته مه ئه و
وینه ی باوکی نه ناسیته وه، ئه وکات به هه والی راست و دروست ده که پیمه وه
لات، تو چی ده لیی؟

ئافره ته که هه سته کانی تی که ل بوون، هه سستی دلخو شی، چوون خه ریکه
تروسکایی هیوا یه کی بۆ دروست ده بیئت، له که ل هه سستی دلته نگی، چوون ئه که ر
ئه و که سه ی ماوه یه که به دوا یدا ده که پیت جه نابی "شیخ مه هدی" بیئت
ده که ویتته خه میکی قوله وه، چوون جه نابی شیخ ماوه یه که کۆچی دوا یی
کردووه ..

ئافره ته که به پروخسار یدا نیشانه ی ئارامیی و تیکشکانی دیاربوو و گوتی: پۆله
له پاسه یدا جکه له و وینه یه هیچ وینه یه کی ترم زیه، که ر بزربیی و بۆم
نه که پیتته وه قسه کانی ته و او نه کرد، سه ری نزم کرده وه و که و ته
بیر کردنه وه یه کی قول.

جه نابی شیخ قسه کانی بریی و گوتی: متمانم پی بکه به پیم، وینه که و
که که ی و منداله کانیت بۆ ده که پیمه وه که ر به پاسستی ئه وه ی به دوا ی
ده که پیت شیخه که م بیئت. خو ئه که ر هه ویش نه بیئت وینه که ت هه ر بۆ

ده گه پېنمه وه، نه وهی لای تو جیگه ی گرنګیه لای منیش جیگای بایه خه، بویه له هیچ مه ترسی.

نافره ته که رازی بوو وینه که بداته شیخ نه حمه د دواي نه وهی په یمانی لی وهرگرت وینه که ی بو بگه پېنځته وه، چوون وینه که یارمه تیده ری ده بیت له دوزینه وهی کوره که ی.

سه پر سورمانی نه وه نه بوو پیره ژنه که ونبووه که ی بدوزینه وه، به تایبته که ر ونبووه که شیخ مه هدی بیت، به لکوو نه وهی به راستی لام سه یر بوو نه وهی نه و پیره ژنه چوون نه و ماوه دریژه نارامی گرتووه و بی ئومید نه بووه، ناخه ر ماوهی سی سال گه ران! ماوهی سی سال پرسیار کرن له غه ریبان و غه واران! به هیوای نه وهی که سیك پی ونبووه که ی پینیشان بدات، ته نانه ت منداله کانیشی بی هیوا بوون! .. سوبجانه لالا له سه یری نیشی نه و پیره ژنه! .

(۷)

جه نابی شیخ کوتی: به لام به پېزم چیروکی تو له گه ل "شیخ مه هدی" چیه؟ بوچی نه و ماوه یه دوور و دریژه به دوایدا ده گه پیت؟

کوتی: مه هدی برامه، نیمه پېش نه وهی دایک و باوکم کوچی دواي بکه ن خیزانیک بووین، من و مه هدی و نیتریش، من به ده ست نه خوشی هه رسکردنه وه

دەمنالاند و پزىشكانى ولات دەسەوستاند بوون لە چارەسەريەكەى، ئەو و چەند پووداويك لەگەل حەزى خوڤى و ايانكرد بۆ ميسر گەشت بكات، ئەمەى بۆ ئەو بوو لە زانكۆى "ئەزھەر" بخوينت، چون ئەزھەر ئەوكات تڤى بوو لە زانائى بەناودەنگ، برام تاكە كەسن نەبوو لە ئەزھەر سوودمەند بوويئت، بەلكو پيشتر باوك و باپيريشمان لەوئى خویندبوويان.

لەگەل برام گەشتم كرد، كاتى گەيشتينە شارى "قاھيرە" خانوويكى بچووكمان نزىك ئەزھەرمان بە كرى گرت، دواتر ھەموو ھەفتەيەك دوور پۆڭ بۆ چارەسەرى لەگەل دەھاتە لای پزىشك.

چارەسەريەكەم نزىكەى سالىكى تەواوى خاياند، دواى پينچ مانگ لە چارەسەرى و مانەو ھەمان لە "قاھيرە" ھەوالمان لە ھەندى وەقدى ولاتەكەمان پيگەيشت كە شيوعىەكان ھيرشيان كردۆتە سەر لادىكەمان كە لە عەدەن بوو، كاوكارى و خوئينىكى زۆرى بى تاوانانيان پشتبوو، خەلكىكى زۆرى لادىكە پايان كردبوو، ھىچ كەس بە ھەوالى براكانميان نەدەزانى، ماون يان مردوون؟ كوژراون يان وەكوو خەلكى تڤى لادى لە ترسى كوشتن و لەناوچوون ھەلاتوون.

بەو بەم شىو ھەىچ شتىكمان لە دەست نەدەھات جگە لەو ھى ئارام بگرين، جگە لەو برايم مەھدى كەسى ترم نەبوو، لە ترسى تەنھاييم و بزىبوونى زۆر پشتم پيدەبەست و ئاگادارى بووم، ئەوكاتيش كارەساتەكان بە تەنھا نەدەھاتن، بەلكو پوودا و كارەساتەكان لەگەل شەپ و ئاژاوەكاندا شەپۆليان دەدا و توپەبوونى خۆيان بەسەر خەلكەكەدا بەتال دەكردەو، .

پۆڭيك براكەم بۆ وانە خویند چوو و نەگەپايەو! من و ھاوپيىكى بە ناوى "موحەممەد" زۆرى بەدوادا گەپاين، تەنات ھەموو قاھيرە گەپاين و ھىچ

شويته واريمان لي ده ستنه كهوت، ساليك مامه وه هم بۆ چاره سهرى و
همديس بۆ گه ران به دواى نه، وهلى هيچ سووى نه بو.

له كوتاييدا راده سستى كهتوار بووم، نهو حاله ي تييدا بووم نه مده توانى جاريكير
به ته نها بۆ ولاته كه م بگه ريمه وه، چون هه موو نهو پاره يه ي كه پيم بوو خه رجم
كرد، ته نانه ت موحه ممه دى هاوپتي "مه هدى" يش له دوواين پۆژه كانى نهويم
خه رجى كي شام.

دواتر موحه ممه د خوازييني كردم، نهو داوايه ي مينا هيديمه بوو بۆم، بۆي
باسكردم نه مه بۆ نه وه نيه دلى بۆم ده سووتى چونكه ئافره تيكي ته نهام و
براكه م ونكردوه، به لكوو باسى نه وه ي كرد كه دلى ده يه وي هاوسه رگيريم له گه ل
بكات، نه گه ر په زامه ندى بنويتم نه وا دلخوش و كامه ران ده بيت.

هه رچۆنيك بوو هاوسه رگيريمان كرد و بريارماندا دواى هاوسه رگيره كه قاھيره
جيبيلين و بجينه سودان، چون ژيانى نه وي وه كوو ژيانى قاھيره يه و هيمن و
بژنوي تيجوى هه رزانه، له و نهو چوار كورهم هه يه و پيش سى سال كۆچى
دوايى كرد... په حمه تى خوداي لي بيت.

نۆر له گه لم تارام بووه و به دريژايى ته مه نى له خه مى ونبوونى براكه م بووه و
بارى سه رشانمى سووك كردوه، چون ده يزاني براكه م چه ند خو شده وي و چه ند
پييه وه په يوه ستم.

له و پۆژه وه من ليره و له وي به دواى هه والى نه ودا ده گه ريم و به ئوميدى نه وه ي
بۆنى يان هه واليكي نه وم بۆ بيت، وهلى تاكوو ئيستا هيچ هه واليكي نه وم نيه.

به لام به يارمه تي خودا وا هه سست ده كه م كه پزگار بوونم نزىكه و له هه موو
حاليكدا هيوام به خودايه، هيوادارم زيندوو بيت بيگه ريئيتته وه لام، گهر
مردوو شبيت خودا ليخو شبيت و په حمى بيتكات، هيوام وايه بو جارئكيش بيت
و ببينم دواتر گهر بشمرم دلئارام ده بم.

دواى گويييسستبوونى نه و به سه رهاته - بو نه و پيره نه دلته نگه - جگه له
باراندنى چهند دلؤپيک فرمييسك چيترم له ده سست نه هات.

نه مه وانه ي خوشه ويستى و وه فايه هه موومان لييه وه فير ده بين، ته نانه ت
نه گهر شيخه كه م "مه هدى" يش نه بووايه بيگومان له و ئافره ته فيرى باشترين
ئيخلاص ده بووين و هه رگيز له بيرمان نه ده كرد.

جه نابى شيخ موله تي پويشتنى له ئافره ته كه خواست، ئافره ته كه پيشنيارى
نه وه ي كرد يه كيک له كوپه كانى له گهل نه ودا بين، به لام جه نابى شيخ
داواكاريه كه ي په تکرده وه و په يمانى پاته كرده وه جارئكيتر هه والى بو
بگه ريئنه وه، پيشنياريكى ترى بو كرد و زور داکوكى كرد شه و لای نه و بميننه وه
و به يانى دريژه به گه شته كه يان بدن، ئيمه ش په زامه نديمان نواند.

ماله كه له ژورديك پيكه هاتبوو و نه ويتر هه مووى چول بوو، كوپه كان له وي
ده خه وتن و ئيمه ش هه ر له وي خه وتن.

نه و ده مه ي ئيمه خه وتبووين كوپه كان يه ك به دواى يه ك بو شه ونويژ
هه لده ستان، وادياريو دايكيان باش په روه رده ي كرده بوون، به راستى ئافره تيكي
كه وره و سه نگين بوو!

ئيمه ش وه كوو هه مووجار له كاتى خوى بو نويژ و زىكر هه ستاين، كاك عومه ر
له گهل نه وه ي به ئاكا بوو وه لى هه لئه سستا، تيبيينيم كرد جه نابى شيخ نويژى

دابهست بى ئوۋەى دەستىنويژ ھەلگىرىت،.. وا دياربوو شەو نەنوستبوو، پىدەچوو
بە درىزايى شەو بىرى لەو پىرەژنە کردىتەو ە و خەوى لى تۆراندبىت.

كۆتايىمان بە نويژ ھىنا و ھەريەكەمان مژولى زىكر و ويردەكانى بوو، وەلى كاك
عومەر ھەر لە شوينى خوى دانىشتبوو، جەنابى شىخ پرسىارى لىكرد بۆچى
بۆچى نويژ ناكات؟ ئەويش بە دەنگىكى نزم گوتى: دووشكىك بە پىي وەداو،
تەنات ناتوانى لەسەر پىيەكانى بوەستى، ئازارەكەى لە ھەمووان شارەو
تاوەكوو ئافرەت و كۆرەكان شەرمەزار نەبن، چوون زەوى و دىوارى خانووەكە
بووبوۋىە شوينى مانەوۋەى مېروو و خشۆك.

جەنابى شىخ پرسىارى لىكرد گەر تواناي ھەبىت كەمىكىش بىت ھەستىتەو ە و
مۆلەت لە خاوەن مال دەخوازىن و لە رىگادا تىمارت دەكەم.

جەنابى شىخ مۆلەتى لە پىرەژنەكە خواست و ئەويش مۆلەتيدا، سىاسى كردىن
بەوۋەى لەگەل ئەو و كۆرەكانى ئارامگر و باشپەرەقتار بووين، ھەروەھا گوتى:
چاوەرپىتانم و لە پشكۆ گەرمترم بۆ ھەوالتان، ھىواشى خواست ھەوالى
دلخۆشكەرى بۆ بەيىنەو ە.

كاتى دوور كەوتىنەو ە بۆ چارەسەرى كاك عومەر لە شوينىك وەستايىن، بە ھۆى
پىوەدانى دوپشكەكە زۆر ئازارى ھەبوو، بەلام بەپاستى بۆچوونى شىخ بەرامبەر
كاك عومەر درووست و پاست بوو، كەسىكى دل پاك و خاوەن ھەستكى بالا بوو،
تەنات جەنابى شىخ لەو بارەيەو ە ھەمان قسەى كرد و وتى ئەمە نىشانەى
كامەرانى ئەو ە و زۆرى دلى بەو ھەلوپستەى خوش بوو ە و نزاى بە خىريشى بۆ
كرد.

له و دهمه ی له پښتو پوین له دووره وه چنه هژار پکمان بینې، وادیار پو کومه له هژار پکی لادی بوون و له تکه یه ک دانیشتبوون، چوینه گوندی "نوم" و له ویشته وه بۆ شار پکی دیکه له ناوه پاستی سوودان.

له و عه سره ی که لادی پیره ژنه که مان جیهیشت چوینه شار و له ویشته وه وه کوو هه میسه به ره و نه و لادی به پیکه وتین که له خه یالماندا بوو و پیمانوايه باوله کی پر له دوور و کانزای به نرخه ..

نه و لادی به وادیار پو پاریزگاری له و سروسشته ی خوی کردوه و ده سستی کورپانکاری پینه گیشتوه و له گه ل نه وه ی که هیزی گورانی شارستانی به هیزه، به لام نه و سروسشته ی که هه یه تی وایکردوه پاریزگاری له بوونی بکات و سروشته کونه که ی خوی بپاریزی.

خانوه کانی لادی که له پووی شیوازه وه جیاواز بوون، وه لی هه موویان له خشتی قور دروستکرا بوون، خانوه کانی ئیره خانوی زانایان و پښوارانی ته سه و فی کونم بیر دینیتته وه کاتی جه نابی "شیخ صفا" بوی باسده کردین. بیر پکی ناوی لیبو خه لکی ناویان لی دهر دینا، خواردنمان خوارد و ده ستنویژمان گرت و نویژه که مان لای بیر ه که کرد، "جه نابی شیخ" له وه ته ی له مالی پیره نه که هاتووینه ته دهر به رده وام ناوه زی مژولی نه وه ..

که یشتینه ناوه پاستی لادی که و به دیداری خه لکی لادی که شاد بووین و لای نه وان غه ریه بووین، چوینه بازار، نه و شوینه ی که به رده وام هه واله نویکان له وی ده بیستری، گویمان لی بوو که که وره ی لادی، که وه کوو کوله که یه ک وایه بۆ لادی که تووشی نه خووشی که ده بووه و بۆته هوی دروستبوونی نازار پکی زور له سکیدا و دووساله پزیشکان له چاره سه ریه که ی ده سته وه ستانن.

له و ده مه ی له پښتو بوین له دووړه وه چنه د هه ژارنګمان بینې، وادیار بوو کومه له
هه ژارنګی لادی بوون و له تګ په ک دانیش تېبون، چووینه گوندی "نوم" و
له ویشته وه بۆ شارنګی دیکه له ناوه راستی سوودان.

له و عه سره ی که لادی پیره ژنه که مان جیهیشت چووینه شار و له ویشته وه وه کوو
هه میشته به ره و نه و لادی به پریکه وتین که له خه یالماندا بوو و پیمانوايه باوله کی
پر له دووړ و کانزای به نرخه..

نه و لادی به وادیار بوو پارنګاری له و سر و شته ی خوی کردووه و ده سستی
گوړانګاری پینه گیشتووه و له گه ل نه وه ی که هیزی گوړانی شارستانی به هیزه،
به لام نه و سر و شته ی که هه یه تی وایکردووه پارنګاری له بوونی بکات و
سروشته کونه که ی خوی بیارنزی.

خانواده کانی لادی که له پووی شیوازه وه جیاوازیبون، وه لی هه موویان له خشتی
قور دروستکرابوون، خانواده کانی نیره خانووی زانایان و پیوارانی ته سه و فی
کونم بیر دینیتته وه کاتی جه نابی "شیخ صفا" بوی باسده کردین.

بیرنګی ناوی لیبو خه لکی ناویان لی دهر دینا، خواردنمان خوارد و ده ستونوژمان
گرت و نویژه که مان لای بیر که کرد، "جه نابی شیخ" له وه ته ی له مالی پیره نه که
هاتووینه ته دهر به رده وام ناوه زی مژولی نه وه..

که یشتینه ناوه راستی لادی که و به دیداری خه لکی لادی که شادبووین و لای نه وان
غریبه بووین، چووینه بازار، نه و شویننه ی که به رده وام هه واله نویکان له وی
ده بیستری، گویمان لی بوو که که ورده ی لادی، که وه کوو کوله که په ک وایه بۆ
لادی که تووشی نه خوشی که ده بووه و بۆته هوی دروستبوونی نازارنګی زور له
سکیدا و دوو ساله پزیشکان له چاره سهریه که ی ده سته وه ستانن.

دوای چەند کارژیریک له مانە وەمان له لادیکە خۆمان به که له بچه کراوی بینیه وەن
به تۆمەتی ئەوەی ئێمه دەمانەوی پلان دژی گەورە سیاسیه کان دابڕێژین و
هاتوون پشیوی له ولات درووست بکەین...

لەوانەیه خەلکێک ئێمه ی بینیبێت و وا گومانیان بردبێت ئێمه گوێبیسستی هەوالی
نەخۆشکەوتنی گەورە ی لادی بووینە و دەمانەوی پلانێک دژی ئەو بۆ بەرژە وەندی
خەلکێکی تر دابڕێژین! سیاسیه کان بەردەوام به و شیوەیه بیر دەکەنەوه.. ئەمه
یاریمه بێژە وەرەکی ئەمانە، بۆیه دەبینی که سوڤیه کان قیزیان له سیاسەت
دەبیتەوه و ئاگاداریش توندیش دەدەن له تیۆه گلاڤ له سیاست و وەستان له
دوای بەرژە وەندیەکانی.

له ژووریک گەورە و تاریک که که وتوو بوویه خەوشە ی مایکی کۆن دایاننان،
بنمێچەکی بەرز و ترسێنەر بوو، دوای ئەوەی هەرچی هەبوو لیان سەندین،
ئێمه یان برده بەردەم بەرپرسی شوێنەکه، بە راستی هەر به و شیوەیه بوو که
باسیان دەکرد، تەنانەت نەیدەتوانی دابنیشیت! له گەل ئەوەی زۆر نەخۆش بوو
وەلی نۆر و شک و خراپەفتار بوو، به ناشرینترین شیۆه له گەلمان پەفتاری
دەکرد، پێشتر له ناوبازار پێیان گوتین: پزیشکی زۆر بۆ چاره سەری ئەو
هاتوون، بەلام هاتنەکیان بێسوود بوو، تەنانەت خەلکی هاتبوونە ئەو برۆای
که جادووی لیکراوه، ئەو سستەمکاره ئەو تۆمەتە ی دابووێه پال هەژاره کان،
بێگومان دەسەلاتداری ئەو لادیه که سێکی سستەمکار و گەوجە.

دەسەلاتداری لادیکە پرسپاری کرد: ئیۆه کێن و له کوێوه هاتوون؟

جه نابی شیخ وه لآمدایه وه و گوتی: له " نه قسه ره وه هاتووین و جگه له ریواریک
چیت نین.

- به توورپه ییه وه گوتی: تو چاودیر و هه والگری نهیئی له جلی
ده رویشیدا، راستی بیژه و درۆ مه که.

+ ئیمه له وزهویه فراوانه ی خودا بۆ گهشت هاتووین، هیچ پیویستییه کی ترمان
نیه.

- نه ها بروات پی ده که م، هه موتان نازاد ده که م و بریسه که کانتان بۆ
ده که رینمه وه، به لام نامه وی جاریکیتر لیڤه بتانبینمه وه.

+ سپاس جه نابی فره مانڤه وا، به لام من پیشنیاریکت بۆ ده که م له وانه یه
سوودی لی ببینی.

- چیت پییه و به کورتی بۆم باس بکه .. به رپرسه که به نه سته م قسه ی
ده کرد، چون نه خوشیه که ی گه یشتبوویه پایان.

+ پیشنیاری نه وه ت بۆ ده که م که به ئیزنی خودا له ماوه ی پۆژیک له و
نه خوشیه ت چاک ببیته وه ..! به لام به یه که مه رج.

- سه ری خۆی بادا و به گالته جاریه وه گوتی: کهس نه ما ئیوه نه بن؟
ئیوه ی ده رویشان خه لکیکی گه وچن، وا ده زانن که پشت له دونیا کردن
و ده سته به لگرتنتان لی سودیکتان پی ده که یه نیت، وای بۆ ده چم
نه وه ته نها....

+ ئه وه باسى ئيمه نيه به پېزم، ناشمه وئ بزانم بۆچوونى تۆ دهر باره ي
دەرویشان چيه، بۆچوونت چۆنه با واييت، به لكو ئيستا من پيشنياريك
ده خمه به رده مت، يان ئه وه تا رازى ده بيت يان رته دده كه يته وه و ئيمه به
سپاسه وه ئيره جىديلاين.

- ئه و مهرجه ي ده ته وئ چيه ؟ ئه مه ي به بيزاريه وه گوت.

+ له راستيدا دوو مهرجن:

يه كه ميان: بروام پئى بكه يت ئه وه ي پيٽ ده ليم هوكارى نه خوشيه كه ته و
واگومان ده به م به راستى هوكاره كه ي ده زانى.

دووه ميان: ئه وه يه ده سالات جيبيليت، وه لامى مهرجى يه كه م پيش مهرجى
دووه م وه لامه دريټه وه، پيش ئه وه ي به ئيزنى خودا چاك ده بيته وه.

به رپرسه كه زۆر توپه بوو گوتى: به نديان بكه ن و ئه و خه له فاوه تير قامچى كه ن.
جاريكتر بۆ هه مان شويني برديرين، به لام ئه مجاره جه نابى شيخيان له ئيمه
جياكرده وه و ئه م حاله به رده وام تا پۆژى دواتر، جاريكتر بۆ لاي به رپرسه كه
برديرين، له وئ جه نابى شيخمان بينى و شوينه وارى ئازارمان به رووخساريه وه
بينى و زۆر ماندوو دياربوو، بۆ حالى شيخ زۆر ئازارم ده چه شت، به هيوابووم
قسه كانى له گه ل به رپرسه كه به رازيبوون به پويشتن بيت و له و لاديه بروين،
به لام ئه مه رووينه دا.

ئه و جاره به رپرسه كه گوتى: هۆ ده رويش، گه ر تۆ تواناي چاره سه رى منت هه يه
ئه و من پيشنيارى به خشىنى نيوه ي ماله كه مت بۆ ده كه م، چى ده لاييت؟

وادیاریوو که بهرپرسان له بیرى پیشنیاره که ی شیخ ئەحمەد دابوون، بۆچی نا! ئەخۆشی وەك بەندیخانە، وای لیکردوو له پهلۆپۆی خستوو! هه موو خەزێنەى دونیا ناکاته ساتى ساخ و سهلامەتى، ئەو راستیە تەنها ئەخۆشان و دەردەداران دەیزانن.

جەنابی شیخ گوتى: ببوون بەرپێزم، بەمە پازى نیم. بهرپرسە که به دەنگیکى بەرزەو ههوارى کرد: باشە ئەو دواين پیشنیارم دەبیئت بۆت، نیوهى دەسەلام دەبەخشم، به جۆریك دەسەلات سنوردار دەبیئت و دەسەلاتم سنوردار دەبیئت، نیوهى سه‌ریاز و خزمەتکاره‌كانت دەدهمى و که سمان سنوربه‌زینى ئەوه که یتر ناکه‌ین... چى ده‌لیئت؟

پێى وابوو ئەمە دەبیئتە هۆی فریودانى شیوه پازى بوونى.
+ ببوره به‌رپێزم، به‌و مەرجه پازى نابم، ئەوه‌نه‌بیئت که پیشتر بۆم باسکردبوی.

- ئای چەندە ده‌رویشیکى که‌وجى، ببه‌ن بۆ به‌ندیخانه و تیرقامچى بکه‌ن.

دیسانه‌وه هاتینه‌وه لای به‌رپرسه‌که و ئەو جاره‌یان هه‌موومان له یه‌ك شوین بووین، لیدانیکی به‌ نازار و برینداره‌رمان چه‌شت، زۆر له شیخ تووچه‌بووم، هیوامخواست هیچ کات نه‌مناسیبوایه، به‌لام لای که‌س ئەمە نه‌وت، نازانم چ کارى به‌ کورسى ده‌سەلاته! چ ده‌بوو ئەگەر به‌و پیشنیاره‌ى کۆتایی به‌رپرسه‌که پازى ده‌بوو. به‌پاستى ده‌سەلات فریوده‌ره.

به‌و حاله‌وه سى پۆز له ژێر نازار و ئەشکه‌نجه مایه‌وه، تاقه‌تمان پروکا، جارێکیت بربراینه لای به‌رپرسه‌که، وه‌لى ئەو جاره به‌رپرسه‌که خۆى

دواخست، هيچ دهره تانيکي نه بوو جگه له وهی به مەرجه که ی شیخ پازی بیت، بویه پازیبوون و په یمان و به لاین به رامبه ر هه مووان نووسران مۆرکران، داکۆکی کرا له وهی هه مووان پابه ندی په یمان و به لاینه کان بن به و مەرجه ی جه نابی شیخ تیماری به رپرسه که بکات.

جه نابی شیخ به ره و پرووی به رپرسه که چوو، نه و له سه ر چوارپاکه دا پاکشابوو، جه نابی شیخ چهند جارێک ده ستی به سه ر سکیدا هیناو چهند ئایه تیکی قورئانی خویند و دلنیا بوو که خودا شیفای دهدات، هه موومان چاوه پړی شیخ و دهره نجامی نه وه بووین نه گهر چاکنه بیته وه و ئاقیبه تمان خراپ و ناخۆش و گرتن و نه شکه نجه دان ده بیئت.

چهند خوله کیکی که می پیچوو به رپرسه نه خۆشه که چهند جارێک پشایه وه، ته نانه ت پوو خساری سوور هه لگه را و به رده وام ده کوخی، نه مه چهند خوله کیکی پیچوو و هه تاسه ی ئاسایی بوویه وه و به ئاسایی هه تاسه ی ده دا، ئازاری گه ده و ئاوسانی نه ما، سپاس بۆ خودا به رپرسه که هه ستایه سه ر پړی و پیخه فه که ی جیهیشت و زۆر دلخۆش بوو، وه کوو نه وه ی هیچ کات نه خۆش نه بوو بیئت.

هه مووان به دهنگیکی به رزه وه گوته یان: نه لاهو نه کبه ر.. نه لاهو نه کبه ر، ژووره که له گه ل دهنگه که ده له رایه وه.

دوای نه وه به رپرسه که سه یری جه نابی شیخی کرد و له نیو خه لکیدا وه ستا و به دهنگی بلند هاواری کرد: هۆ خه لکینه ئیمه په یمانمان به و پیاوی داوه و نه وه تا

ئېمە لە بەرامبەر ئىتوھ پەيمانى خۆمان دە بەينە سەر، ھەوال دە گە يە نە
دە سلاتى بالا لە ولات كە من دە سەلات بۆ ئەو پياوھ جىدىلّم...

ئەو دەمە جەنابى شىخ گوتى: نا...نا... بەرئزم نامەوى دە سەلات جىبىلى! من
لە بەر كورسى و دە سەلات و مال و سامان بەرگەى ئازار و ئەشكە نەم نەگرتووھ!
ھەموومان تووشى ھىدمە بووين، باشە ئەگەر بۆ دە سەلات و پارە نەبووھ ئەى
مە بەستى چىە؟!

- كەواتە پيمان بلى ئەى دەرويش مە بەستى چىە لى؟ لە پشت ئەمەوھ
چى ھە يە ئېمە نايزانين؟

+ ئەمەم بۆ ئەوھ كرد لە و ئانوساتەى پرسىياري ئەوھت لى بکەم: ئايا مال و
سامان و ھەموو ئەوھى ھەتە بە نرخترە يان ئەو لە شىساخىەى ئىستات "دواى
ئەوھى چەند سالىکە بە دەست نەخۆشەى کەتەوھ دە نالینیت؟ دواى ئەوھى
بەرپرسە کە تۆزى بىرى کردەوھ و لە مە بەستى شىخ گە يشت و گوتى: بىگومان
لە شىساخى بە نرخترە، چ لەوھ ناخۆشترە لە ناو جىگا بکە ویت، چ خۆشەى
دەبىنیت کاتىک ناتوانیت لە ناو جىگادا قىت بىتەوھ، بىگومان ھەموو دنياشت
ھەبىت بە تەواوى شتەکانى ناوہوھ ناکاتە لە شىساخى.

+ ئەو پىسىەى کە لە گەدەت ھاتەدەر لە دونيا بە نرخترە، بۆچى وا لە سەرى
پىداگىريت و تىدەكۆشیت لە پىناویدا و دین و دواپۆرتى بۆ دە کەیتە قوربانى؟

- بەرپرسە کە بۆ ھاتە پىشەوھ و بۆ ئەوھى دەستى جەنابى شىخ ماچ
بکات، جەنابى شىخ دەستى لە و دوورخستەوھ، ھەموویان لە مە بەستى
جەنابى شىخ گە يشتن.

به پراستی زور بېنرختره له وهی که خه لکی له سهر شهر ده کهن و کتېرکی ده کهن،
زور له وه بېنرختره دینه که مانی بو بفروشین.

بویه په شیمانم له وه لویستم به رامبه ر شیخ دهر بری و داوام له خدا کرد
سهر که وتووم بکات له هاوه لیتیکردنی، نای چه ندین وانه و ناموزگاری له سهر
دهستی نه و فیر یووین.

جه نابی شیخ سهری به رپر سه که ی کرد و گوتی: بوت باسنه کردین هوکاري
نه خوشیه که ت چیه؟ خر مه رجمان نه وه بوو بومان باسبکه یت؟

- به رپر سه که گوتی: نیستا هیچ دهر تانیکم نیه و ددانیپیډا ده نیم، وای بو
ده چم ته نها به هو ی نزی سته ملیکرا وانه وه بیت، نای چه ند سته مم له
هه ژاران کردووه و چه نده مافه کانیا نم زه وتکردووه، بیگومانم له وهی
ته نی تیری نزی نه وانه که هیچ کات له پیکان هه له ناکات.

له سهر نه و سته مم خه وتم، دهر گای ناسمانیان بو کرایه وه و نازاری من ده سستی
پیکرد، به خوم ده گوت: سهر که وتنی ناسمان چه نده زوو ده گات و به فریای
هه ژاران ده که ویت، نه وانه ی هیچ سهر خه ر و پشتگیریه کیان نیه!

دواتر به رپر سه که له ناو خه له که دا به ده نگیکي به رز هاواری کرد: من به رامبه ر
نه و سته مه ی له که سیکی لادی کردوومه واز له ده سه لاتم دینم، دواتر داوای
لیکردین میوانی ماله که ی بین، به جوریک به سه رهاتی نیمه لیره دا له گال نه ودا
کوتایی پینه هات هه روه کوو خوی نه وه ده لیت، به لکوو جه نابی شیخ په زامه ندی
نواند و به میوانداریه که ی پازی بوو، دوا ی نه وه ی به مه رجی گرت هیچ خواردن
و خواردنه وه یه کی پیشکه ش نه کړیت، نه ویش په زامه ندی نواند، به رپر سه که

هه لاسوکه وتی له گه ل شېخ ته واو گۆرپاڼو، له وهی پوویداڼو زۆر په شیمان بوو،
 به پریزه وه سهیری شېخی ده کرد و به شیوهی خزمه تکاریک له بهر دهستی جه نابی
 شېخ هه لاسوکه وتی ده کرد...

به ره و ماله فراوان و گه وره که ی که وتینه پئی، پرسپاری ناسنامه ی ئیمه ی کرد،
 جه نابی شېخ به دریژی هه موو شتیکی بۆ باسکرد و له کۆتاییدا گۆتی: من
 خه مبارم که ده سه لانت جیهیش تووه، ده کرا به رده وام بوویتایه و دادگری و
 چاکه ت بلاو کردبووایه و خراپه ی پیشووت به چاکه گۆریبووایه.

- نه خیر قوربان، نه وه نده ی پیشوو به سمه، نه وهی ماومه ده ییه خشمه
 خودا و هیوام وایه لیمی وهر بگریت، نه و زهوی و خاکه ش جیدیلم که
 ستم و زۆرداری منیان بینوه، نامه وی ته نانه ت گۆشتم له پابردوه
 بیزه وهره که م بیته، هه موو نه وهی داوامه لیتان نه وه یه پریگه م بده ن
 هاو پریه تیتان بکه م و له گه لتان بم، به ئیوه له مانای ژیان گه یشم، با
 له گه لتان بم و به خزمه تکاریم پازی بن، شمه ک و ئاوی ده ستنویژتان بۆ
 هه لده گرم... باوه یم پیبکه ن هیچ خراپه و شه رمه زاریه کتان تووش
 ناکه م، ماوه یه ک له گه لتان ده بم و ده گه پریمه وه، من چه ند کورپکی
 گه وره و هاوسه ریکم هه یه، له دوری من هیچ زیانیان پیناگات، ته نی
 ده مه وی به هاوه لی ئیوه شه ره فمه ند و سوودمه نه ند بم، ئیوه
 چیده لیتن؟

+ له راستیدا به پریزم نه و گه شته بۆ تو ناخۆش و قورس ده بیته، چون
 تو وه کوو ئیمه به رگه ی نه و ناخۆشیا نه ی گه شته ناگریت و

لېرانه هاتوويت، له ماله كەت له گەل مندا له كان و هاوسەرە كەت بيمينه وه
باشتره بۆت، شتيك مه خه كۆلت نازارت بدات و نه تواني له سەري نارام
بگريت!

- قوربان له نيوه ده گەم، له سەر ناخۆشيه كان نارام ده گەم، ده مه وي
ببه مه مرفيكيتر و له نويوه ده ست پييكەم.

+ كه واته ماتول خۆت ده ته وي ده بيه هاوپتي گه شتكه مان.

- هاوپتيه ده رويشه كانم نيتسا ده توانن به "سه ليم" بانگم بكەن، نه وه
ناوي راسته قينه مه كه پيشتر له بيرم چووبوو، كه س به و ناوهم بانگي
نه ده كردم، ته نانهت كه سه نزيكه كانيشم!

سه ليم - به رپرسي پيشوو - له گەل نيمه گه شته كه ي ده ستپيكرد و بوينه
چار كه س، من و شيخ و كاك عومەر و سه ليم، سه ليم ته مه ني نزيكه ي
به نجا و پينج سال يان كه متر بوو، پووخساري زۆر جوان بوو، شوينه واري
خۆشگوزهراني و به خششه كانى به پووخساريه وه دياربوو، به هوي
هاوپتيه تيكردي نيمه له سەر هه مووان پيوست بوو بچينه شوينيكي دوور،
چونكه سهركه وتني گه شته كه له وه دابوو كه س له نيمه نه زاني بۆ كوي
ده چين.

(٨)

چووينه ناو شارىك له نزيك سنووره كانى سوودان، سه ليم گوتى: تهنى ناوى
شاره كه ده زانى، گه يشتينه نه وي و له جاده كانى شاره كه ده سوورپاينه وه، به
پى به ره و لادىكه ده پويشتين.

چووينه نيو يه كه م لادى، لاديه كي زور جوان و دره خته كانى چر و پر بوون،
وه كوو چوانترين ناوچه ي سه وزايى خوى ده نواند، وادياربوو خه لكى ناوچه كه
گرنگى زور به كشتوكال و چاندن ده دن،... پيش نيوه پو به چه ند خوله كيكي
كه م به س بوو بو خواردنى چيشتى، تهنه ت كاك سه ليم له گه ل نيمه دا بوو وه لى
جه نابى شيخ به توند و زبرى هه لسوكه وتى له گه ل ده كرد، نه مده زانى هوكارى
نه وه چيبوو! ده مگوت له وانه يه نه مه چاره سه ريكي شايسته بيت بو نىستاي
نه و، بىگومان نه و كار هى حيكمه تىكي تىدايه و نيمه لى بى ناگاي.

له ويدا مزگه وتىكي بچوك هه بوو، ديواره كانى له خشتى قور بوون، بنمى چه كه ي
له قه دى خورما بوو، زه ويه كه ي به شيوه يه كي يه كسان خوشكرا بوو بو نويز،
جه نابى شيخ وه كوو هه ميشه عه بايه كي پوشي بوو و گوچان و ته سبيحه كه ي به
ده سته وه گرتبوو، جلى نيمه ش جياواز بوو و جوراو جور بوو، پيش بچينه
ژورى له كانيه كي بچوك ده ستنويزمان هه لگرت، هه ستم به دوودلى و
ناكامه رانى كرد، ته واو وه كوو پوزانى گيرانمان له به نديخانه ! سو بخانه لا نه مه
يه كه مجاره له مالىك له ماله كانى خودا هه ست به نارامى نه كه م!

خه لكى له نيو مزگه وت به سه رسورپمانى سه يريان ده كردين! نىگا كانيان تزي بوو
له پرسيار ولومه و سه رسورپمان، وه كوو نه وه ي پيشتر له نيمه وه تووشى زيانىك

بروین! وا گومانم برد نهو مزگوته نی کومه لیکي دیار یکر او له خه لکی بیت،
له رانه به حزنه کن جگه له خویان که سیتړ له مزگوته که یان نویژ نه کات! نه مه
نه خوشیه کی کوشنده به و به روکی نه و گه له ی گرتووه، تا بوته هوی لاواری نه و
نومه ته لاهوله وه لا قووه ته نیلا بیلا.

باوه پمان به خومان کرد که هیچ شتیکی ناناسایی نیه، دانیشستین چاوه رزی
نویژمان ده کرد، قامه ت کرا و جه نابی شیخ له لای چه پی که سیکه وه ریزی به ست
و نیمه ش له ته ک نه ودا..

دواتر نه و که سهای له ته ک شیخ وه ستا بو له ریزه که هاته دهر و به له ریزی
دواوه ته نها وه ستا! نه و که سهای له لای راستی که سه که بوو ریزه کی پر
نه کرده وه،...

نه وکات جه نابی شیخ هه سستی کرد نه وان گومانی خراب ده به ن، به لام نه وه چ
گومانیکه وات لی بکات له ته نیشته برا موسلمانان که ت نویژ نه که یت!!
نایا نه وان هه ست به و ناشیرینی په رت و بلاوی موسلمانان و که مبابه خیابان
ناکه ن؟!

نایا نه و که سانه به نه زانیان بو سهر گیانی خه لی نیردراون و وه کوو ده سه لانداز
له لایه ن خوداوه بو لیپیچینه وه له کردار و نهینی خه لکی نیردراون!!

نوێژمان تهواو کرد و هه موومان هه ساین و له مزگهوت هاتینه دهر... راسته وخۆ
کۆمه لێک گه یشتنه لاما و یه کێ ده مپراستیان بوو که به ته مه ن له هه موویان
گه وره تر نه بوو، به ده نگێکی وشک و زیر و توور په ییه وه بانگی کردین، هه موومان
وه ستاین.

- ئیوه کێن، ئه مه ی به ده نگێک گوت که تۆی بوو له هه پره شه و
ترساندن..

+ پێبوا ری پێگاین ... جه نابێ شیخ به ده نگێکی ئارام و له سه ره خووه
وه لایمی دایه وه.

- واته ئیوه له و کۆمه له نین که له ئایین دهرچوون و ئایینی خودایان
گۆپیوه و درۆ و ده له سه یان تێکه ل کردوه؟

+ نازانم مه به ستت کێن؟ چوون ئیمه لیڤه غه ربیه و بێگانه یه ن، داوام له
خودایه له دهرچوون له ئایین و داهێنان تیایدا بمانپاریزێت و پێگامان به
په و ناکی سوننه ت پۆشن بکات.

- ئه ها... به و شیوه یه .. له وه ته ی ئه و مزگه وته مان بنیاتناوه په یمانمان
داوه هه یچ یه کێ له و دهرچووانه نه یه ته ناو مزگه وته که و ته نها بۆ
خودابێت...

خۆیی و کۆمه له که گه رانه وه ناو مزگه وته که.

تېنەگە يىشتم، بۆيە چوويىنە بازار لەوانە يە لەوئى باشتەر پوونبېتەو... كەمى
سووپاينەو و پياسەمان كرد تا گە يىشتين بە فروشياريك، جەستەيەكى رېك
و مامناوئەند و پروخسارېكى جوانى هەبوو، لەكن باولەكەى - كە لە لقى
دارخورما درووسىتكرابوو - دانىشتبوو و باولەكەى پېر كردبوو لە ليمۆى
زەردى گەورەى بۆنخۆش..

جەنابى شېخ لىي نزيكبوويەو و سالاوى لىكرد، ئەويش بە پەلە و توند
وەلامى سلاوئەكەى دايەو و جەنابى شېخ باسى خۆى و مەبەستى هاتنى
ئەولادىيە بۆ پياوئەكە باسكرد،..

خاوەن ئەو دلە سادانە هېچ گرنكى بە پيزكردن و جوانكردنى شىتوانى
دەربېرېن نادەن، بەلكوو بە سادەيى و ساكاريى و سروشتى خۆيان وشەكان
دەردەبېن..

كاتى زانى ئيمە گەشتيار و بېگانەين، سووينديخوار كە دەبى لەگەلى
بچينەو مالى و لەگەلى نان بخوين. جەنابى شېخ ويستى داواى لىبووردن
بكات، بەلام پياوئەكە پيداگيربوو لەسەر داواكەى، داواى لە گەنجيك كرد لە
جىگاي ئەو دابنيشى و ئەويش لەگەل ئيمە بەرەو مال كەوتە پى.

مالەكەى زۆر لە مالى پيرەژنەكە سادەتر بوو، پياوئەكە بە تەنها دەژيا، لەو
مالە زۆر هەستمان بە ئاسوودەيى كرد..

زۆر بە سادەيى و دلفراوانىەو لەگەلمان هەلسوكەوى دەكرد، بەخيەرەتەنى
ئيمەى كرد و پېخۆشخالى خۆى بە هاتنمان دەربېرى و هەندى خواردنى بۆ
هينايين، ئەويش لەگەل ئيمەدا دەيخوارد، كاتى جەنابى شېخ باسى

بەسەرھاتى مزگەوتى بۇ گىتاپىيەۋە داىە قاقاي پىكەنەن و گوتى: بەراسىتى
پىكەوتىكى سەيرە و جىي پىكەنەنە...

لەولادىيە كۆمەلىك لە سۆڧى دەژىين و گرنكى زۆريان بۇ پەرسىتىشەكان
ھەيە، ھەروە ھا كۆمەلىكىتىش ھەيە، ئەوانەى نوڧژت لە گەل كرىوون،
ئەمانە زۆر پقيان لە سۆڧىيە ھەژارەكان دەبىتەۋە و گومانى زۆر خراپيان پى
دەبەن، تەنانەت زۆرجار لەسەر بچووكترين ھۆ دەمەقالى و گفتوگۇ لە
نىوانيان درووست دەبىت!

لەو نىۋەندەشدا كۆمەلىكى تر ھەن كە بەرپىرسانى ئەو شويئەن، ئەمان
سەرپەرسىتى گفتوگۇ و دانىشتەنەكان دەكەن و دەرڧەت بۇ كۆبوونەۋەى
ھەردوولا درووست دەكەن، زۆرجار ئەوان دەۋرى يەكلایىكردنەۋەى ھەردوولا
دەبىنن!

ئاتوانم لەۋە پتر بۆت پوونىكەمەۋە، چوون من كەسىكى نەخوڧندەۋارم و ھىچ
دەربارەى ئايىن نازانم، تەنى نوڧژ دەكەم و پۆڧو دەگرم، ھەروەك بىنىتان پۆزى
خۆم لە فروشتىنى لىمۆ دەستدەخەم، بەلام وايدەبىنم ئەوخەلكە پەشۆكەى
پەرسىتىش دەكەن و جگە لە توڧكىلى ئايىن چىتر نازانن، لەگەل ئەۋەشدا ھىشتا
لەوخەلكە توندپەۋە خۆبەزلزانەى مزگەوتى ناوبراۋ باشتىن.

جەنابى شىخ گوتى: بەلى تىگەىشتم... كەۋاتە لە جل و بەرگمان واتىگەىشتوون
كە لەمانەبىن كە نورژمنايەتى ئەوان دەكەن، ھەربۆيە بەوشىۋەيە بەكەم و
سوك سەيرىان كرىدىن ئەى وانىە؟

- بەلى ھەربەوشىۋەيە.

+ ئەي ھەلۆیستی گروپی سێیەم چیه لەو نیوەندەدا ؟

پەيوەندیان لەگەڵ ھەردوو کۆمەڵە کە باش و پتەو، خوداش باشتر لە
نەینیان شارەزایە، زۆریک لە خەلکی لەو باوەرپەن ئەمان بە نەیننی پق و قینە
لەنیو ئەو دوو کۆمەڵە یە درووست دەکەن، بۆیە ھەندیک لە گەرە پیاوانی
وێک: شیخ ناسری کوپی ئیبراھیم خەلکیان لە ترسناکی ئەوانە ئاگادار
کردۆتەو.

+ شیخ ناسری کوپی ئیبراھیم کییە ؟

- کەسێکی بە سالآچوی خاوەن زانستیکی زۆر و فراوانە، زانستەکە ی لە
شوینانی جیاواز بە دەستھێناوە، ھەژاران و خەلکە سادەکە ی لادی بۆ
پرسیار و پراویژکردن دەگەرێنەو لای ئەو، جێی متمانە ی ھەمووانە،
ھیچ کاری ناکەین بە بۆچوونی ئەو و تیگەیشتنی ئەو نەبێت، چون ئەو
کەسێکی زانایە لە ناومان- خودا تەمەنی درێژ بکات- بەلام دوا ی
بلاو بوونی نەخۆشی ھەوکردنی گەدە گۆشەگیری ھەلبژارد، بەلام لە
ئامۆژگاریکردن بۆ ئامۆژگاریخووان و پێنماییکردنی پێنمایخووان
دریغی نەدەکرد.

+ نایا ھەولی چاکردنی ئەو دۆخە ی نەدەدا ؟

- زۆر ھەولیدا قوربان، تەنانت گیانی خۆشی خستە مەترسی و خەریک
بوو لەلایەن ئەو بەرپرسانە ی ئێرە خۆی بە فەتارە بدات.

جگه له وه نهو دوو گروپه توندناژویه هۆکاری سهره کیی بوون له سنووردارکردنی مهوله کان و به بن به سنگه یشتنی، بۆیه وازی هیناو به کاری خۆیه وه خه ریک بوو و وازی له کاروباری گشتی هینا.

+ ئایا ده کری بیبینم؟

- به لێ ... به لێ، راسته نهو زۆر ده رناچی، به لام بینینی ئاساییه، به یه که وه ده چینه شوینی گۆشه گیریه که ی و داوام له خودایه یارمه تیمان بدات له که لێ کۆببینه وه.

+ که ی بچین؟

- نهو شهو له مه ز من بمیننه وه و سپیده ی زوو ده چینه کنی ئینشائه لالا، ههروه کوو ده بینن من لێره که سیکی ته نهام، میوانه خۆشه ویسته کانم گه ر له کنم بمیننه وه زۆر خۆش حال ده بم، به لام په یمانم بده نی هیچ چتی که له ئالتوونه کانم نه دزن! ههروه کوو ده بینن من ئاوا له بهر ده ست و له بهرچاوی میوانان دامناوه ...

پیاوه که پیکه نیی و ئیمه ش پیکه نین، له راستیدا جگه له چه ند قاپ و تاوه و ته شتیکی گه وه چیت له ماله ک نه بوو.

شه و لای فرۆشیاره خۆشه فتاره که ماینه وه و ماندویتی گه شت و شه که تی جه سته ی له سه ر سووک کردین، که سیکی خوین شیرین و قسه خۆش بوو، هه ولیده دا دلخۆشمان بکات، وای نیشان ده دا که ئه مه ئه رکیکه له سه ری و

دهيټ بهرامبر ميوان نه نجامي بدات، باسي به سهرهاتي خوي و هه لويسته
پيکه نيناويه کاني ده کرد.

له راستيدا هه نديکيان نه وهنده ي به نازاريوون خنده ناميز نه بوون، به لام
له چاکي که سه که و چه ندياره بووني پووداوه کان پيده که ني، به رده وام وانه
له پووانگه ي بيني تو و خويندنه وه ي تووه يه بو پووداو و پيشهاته کان، ناي
مينا په خنه گريکي وشيار خويندنه وه ي بو ده که يت و لي سوودمه ند ده بيت
يان پشتگوښي ده خه يت و وازي لي دينيت!

له خه و رابووين و نوږي به يانيمان کرد و ويرده کانمان خويند، گفتوگوښه ک
له نيوان به رپرس و جه نابي شيخدا درووست بوو، ناراسته ي گفتوگوښه که به
جوړيک به لاي به رپرسه که شکايه وه و گوتي: ناي ژيانى نه و که سه ساده و
ساکاره ي به دواي پوزي خوي ده که پريت و ده که پريته وه مال وه يان نه و
که سه ي خوي به قولابي دونيا هه لده واسيت و ژيانه که ي به جوړيک ده بيته
کيبرکي و ده نگه ده نگ و کيشمه کيشم و چاوته نگی؟

فروشياره خوشه فتاره که قسه ي پي برين و سه ري نه وي کرد گوتي: به ريزان
من زور شه رمه زار و به داخم! من هه مو کات خواردن بو ماوه ي پوژيک يان
دوان له مال هه لده گرم، کاتي دويني...

جه نابي شيخ قسه کاني بړي و گوتي: قوربان نيمه داواي لي بووردنت لي ده که ين
بووين به بارگراني به سه رته وه..

بړي پاره ي پيدا بو نه وه ي خواردن پينج که س بو ماوه ي هه فته يه کي پي
بکريت.

پیاوه که دلخوش بوو و گوتی: ئایا بېگومان ههفتهیه ک لای من ده میننه وه... له خوشیان گورج ههستایه سهر پی و هاواری کرد...

- برۆ پیاوی باش با دوانه که ویت ههروه کوو بریارمانداوه ده چینه لای شیخ ناسر. به خوشحالیه وه چوویه دهر.

سهرم سورما بوو له و پیاوه باشه، چۆن پیداکیره له سهر میوانداری کردمان، له کاتی که ده شمی ئیمه ی خواردن له مالدا نیه!! له وانه یه ئه مه ی له بهر پشت به ستنی به خوداوه بیّت.

کاک عومهر پرسیاری له شیخ ئه حمده کرد: قوریان، ئایا راسته ئیمه ههفتهیه ک لیڤه ده میننه وه؟

جه نابی شیخ وه لامیدایه وه: ئه گهر ناچار بووین به لی، ئه گهرنا باوه پناکه م تا شه و بمیننه وه.. ئه مه له سهر دیدارمان له گه ل جه نابی شیخ ناسر وه ستاوه. ئه وه نده ی پینه چوو خاوه ن ماله که به خویی و خواردن ها ته وه و پیاویکی شمی له گه ل بوو، ویده چوو ئه ویش پتویستی به مانه وه و شوین بیّت.

- ببورن ئه گهر که میك دواکه وتبم، ئه وه به ریز "جه مال" ه، ئه مه له گهر پیاوانه و وه کو من خودانی ئالتون و سامانی زۆره. جه نابی شیخ دایه قاقای پیکه نین.

فروشياري ليمو كه سيكي قوشمه چي و ژيره .. ده يوست بليت له من
هه ژارتره، به لام نه يويست كابر ا بشكيتنه وه، بويه به قسه ي خوش هه مواني
تيگه ياند و دلي كابر اش گه ردي نه گرت ..

سلاومان له "جه مال" كرد و به خيرهاتنمان كرد، كه سيكي كه مدوو و به
شهرم بوو. به رده وام كور و دانېشتن له گه ل كه ساني ساده دل و دهر وون
خوشده كات، چوون كه ساني ساده ن و خو به زلزيان تيدا نيه و زور له
خويان ناكه ن.

بو لاي "شيخ ناسر" به پي كه وتين، وه كوو هاوړي كه مان باسي كرد له
خه لوه تگا ساده كه ي بينيمان، .. نه و شيخيكي ميژه به سهر و پشت له
دونيا و خوشيه كاني بوو، له شويني دانېشتني ده يروانيه گوره كه ي، نه مه
وي ده كرد به ره كاري چاك هه نگاو بنيت، له و پيره ژنه ي كه پيشتري بينيمان
به ته مه نتر بوو.

جه نابي شيخ به ده نكه نارام و نزمه كه يكه وه به نه ستم گويت لي ده بوو
به خيرهاتني كردين، ده ستمان پاموسي و له لاي دانېشتين.

هاوړتي باشه كه مان به ده نكيكي به رز - ديار بوو جه نابي شيخ به هوي
ته مه ني كه مبيست بوو - گوتي: قوريان نه وانه پيوارن، ناوا و ناوايان به سهر
هاتووه، - به سهرهاتي مزگه وتي بو گيپايه وه - نه مان هاتوون بزنان
بوچووني تو دهر ياره ي نه وه ي پوويده وه چيه.

جنابي شيخ ناسر گوتي: لاحوله وه لا قووه ته ئيلا بيللا. سهر ي باداو زور
به داخ بوو بو نه وه ي پوويده بوو، له راستيدا نه مه كاره ساتيكي گوره يه،

زیانمەندی یەكەم تیایدا ئیسلامە و براوەش دوژمانیەتی، ئەوەی ئەوان ناتوانن بیکەن بەرامبەرمان و بە خەیاڵیاندا نایەت ئیئمە لە بریی ئەوان دەیکەین، ئینا لیلای و ئینا ئیلەیی راجیعون.

لەسەرەخۆ درێژە بە قسەکانیدا، بە دەنگێکی نزمەووە گوتی: لە راستیدا وای دەبینم ئەمە دێکێکە چۆتە پازنە و ئەو ئومەتە، بەو شیوەیە بانگخوازە درۆیینەکان و خەیاڵ پلاوەکان دەتوانن هێزی گوێراپەڵی ئەو ئومەتە لاواز بکەن لەو ئومەتە دەریان دەکەن، شتاتێک دادێن و پێگەی پێدەدەن کە ئایین پێی پێنەداوە.

شیخ ئەحمەد گوتی: قوربان سۆفیه‌کانی ئێرە چۆن، لە راستیدا ئیئمە نەمان بینوون؟

- پۆلی لەوەتە یگەیشتمومە ئەو تەمەن لێرە ژیاوم، پیشتر شتی نەبوو بە ناوی کۆمەڵە و پێر، جگە لە پەرتووکی خودا و سوننەتی پێغمەبەر (د.خ) چتیکێتر نەبوو، سۆفیه‌کان وابەستە ی ئایین و ئەو کە لە پورەن کە لە زانستی پێغمەبەرایەتیەو ماوەتەو، پێچکە ی سۆفیه‌گری لە (خودا فەرمووی... پێغمەبەر فەرمووی...) سەرچاوە ی گرتووە..

مۆرید داخوازکاری زانست و پەروەشتی بالایە، شیخیش کەسیکی زانا و پەروەردکارە، نە نەستەم دەکات و نە سنووریە زینی دەکات، نە زیادەپەوی دەکات و نە کەمتەرخەمی،.. پێبوارانی تەسەوف کۆمەڵێکن لە خەڵکی مژۆلی زانست و فیزیوون و تیگەیشتن و پێگەیشتن، گەر سەیریان بکە ی خودا بیردێتەو، خودا بەخششی زۆر و پلەوپایە ی مەعنەوی زۆری

پېبه خشيون و له دلى خه لكيدا خاوهن شكۆ و پيگه و خوشه ويستن، داواكار
و مه به سستی گه وره يان ته نها خودايه و نه وه يان له په نهان و ناشكرايان به
ناشكرا ده بينرئ، رېبوارى رېگه ي گه يشتن به خودا و به په نهان و ناشكرايان
له هه ولئى گه يشتن..

گوزهرانى خه لكى باش و بارودوخ نارام بوو، دواتر به تېپه پېنى كات و-
سوننه تى خوداش نه وهاي- به ره و لاوازي چوون، بارودوخ و گوزهران گؤپا
و وه كوو خوى نه ما، كؤپى زانست نه ما و نه زانى بلاوبويه وه و ده مه قالى و
هه له پيشه وه يان گرت، رېگرى له هه ندئ شت كرا كه نه ده بووايه رېگرى لئ
بكړئ و رېگه ش به بلاوبونه وهى هه ندئ شت درا كه نه ده بووايه رېگه ي
پېبدرئت، شېخه پېرۆزه كان كؤچيان كرد و پيا باز و سوودمه نده كان
په يدابوون، ته سه وف ئيستا هه مان ته سه وف پيشوو و رېبازى پياوچاكان و
مه ردانى خودا نيه.

هه موو نه وانه و زياترئش ده بڼه هوكارى نه وهى- نه وانه ي له مزگه وت
نازارياندان- بوئرى نه وه نه وه بكن به رهنكارى ته سه وف و خواناسان
بېنه وه.

هه ولئكى زؤرمدا بؤ نزيك كرده وهى هه ردولا و بؤچوونيان و پوونكرده وهى
پاست بؤ خه لكى، هه موو نه وهى ده بوو نه نجامى بدهن پېمگوتم، وه لئ له
هه وله كه م شكستمه ئنا، چوون توند ئاژؤ كوئره و پاستى نابېنى و به
نابېنكى، له وانه يه لادېكه مان بؤ ئيوه شياو نه بئت، من له گيان تان ده ترسم
بؤيه بېون به سه لامه تى و ئيره جيپئلن.

گویمان له وته کانی شیخ بوو و لادیکه و لیمۆ فروشه که مان جیهیشت و به شوینی هاتنمان گه پاینه وه، له و شوینه دا کوتاییمان به گه شته که مان هیئا، جه نابی شیخ داوای لیبووردنی له لیمۆ فروشه که کرد له وهی ناتوانی په یمانه که ی بباته سهر نه مهش له بهر نه وهی بارودوخه که له بار نه بوو بۆ مانه وه.

چۆن هاتبووین به و شیوه یهش گه پاینه وه، کاتی به لادی به پرسه که (سه لیم) دا تیپه رین جه نابی شیخ پيشنیاری نه وهی بۆ سه لیم کرد: ده توانی له گه ل ئیمه بۆ زانست بیته "ئه قسه ر" دواتر بگه رپته وه زیدی خوی، یان نیستا بگه رپته وه لادیکه ی، به لام سه لیم شاری "ئه قسه ر" ی هه لبرارد که نه مهش بۆ نه و باشت و چاکتر بوو.

گه شته که ی له گه ل ئیمه ته واو کرد و ئاراسه ته مان بریتی بوو له لادی "ئه سوان" و لای شیخ "صه فا" پيشتر شیخ نه حمه د په یمانی پیدابوو بگه رپته وه لای و سه ردانی بکه ن، من و کاک عومه ریش گه پاینه وه زیدی خۆمان.

هیوادار بووم گه شته که م له گه ل شیخدا درێژتر بووایه و نزام کرد که شیخ مۆله تم بدات جارێک تریش له گه لی هاوپییه تی بکه م، یان جه نابی شیخ صه فا داوا له شیخ نه حمه د بکات له گه لی بچمه "ئه قسه ر" و دواتر بگه رپته وه، نه و هیوا به شم هاته جی.

کاتی گه یشتینه لادی و دواي تامه زووییه کی زۆر به جه نابی شیخ صه فا گه یشتین، دواتر پرسایاری جه نابی به پررس (سه لیم) ی کرد و گوتی: نه مه کی یه ؟ شیخ نه حمه دیش چیرۆک و به سه رهاتی نه وی بۆ باسکرد، شیخ صه فا

له گه‌ل شیخ نه‌حمد بۆ ماوه‌یه‌کی زۆر“ له عه‌سر تا پوژئاوابوون به‌یه‌که‌وه
 دانیشتن، شیخ نه‌حمد ته‌واوی پووداوه‌کانی گه‌شته‌که‌ی بۆ گټ‌پرایه‌وه.
 له شه‌وه‌که‌یدا به‌ته‌نها له‌گه‌ل شیخ نه‌حمد دا‌مامه‌وه و و بېرم خسته‌وه
 ده‌مه‌وی هاوسه‌رگیری له‌گه‌ل کچی کابرا هه‌زاره‌که‌ بکه‌م، نه‌و پیاوه‌ی پوژنیک
 داوه‌تی کردین، شیخ نه‌حمدیش له‌وباره‌یه‌وه له‌گه‌ل شیخ صه‌فا دوا و
 چون بۆ خوازیبنی کچه‌که‌ و دایبایی کچه‌که‌ په‌زامه‌ندیان نیشاندا، به‌وه زۆر
 دلخۆش بووم، داوام لیک‌کردن که‌ ماوه‌ی گواسته‌نه‌وه‌که‌ تا سالیکی تر
 دوا‌ده‌خه‌م، له‌و ماوه‌یه‌دا له‌گه‌ل شیخ نه‌حمد ده‌چینه‌ لادی‌که‌ی و له
 فیر‌که‌که‌ی زانسته‌کانی سو‌فی‌گه‌ری زانسته‌ شه‌رعیه‌کان ده‌خوینم و دواتر
 ده‌گه‌ریمه‌وه لادی و وانه‌کان ده‌لیمه‌وه، جه‌نابی "شیخ صه‌فا" نه‌و داوا‌یه‌ی
 له "شیخ نه‌حمد" کرد و خودا وه‌لامی داوا‌که‌می دایه‌وه.

دوو پوژ له‌و لادییه‌ ماینه‌وه، له‌ گه‌شته‌که‌مان و له‌ نه‌بوونی ئیمه‌ له‌ لادی‌که‌
 کومه‌لنیک شت پوویاندا‌بوو.

نه‌و گه‌نجی که‌ جه‌نابی شیخی له‌ مه‌یخانه‌که‌دا بینی بوو و دلی به‌ شیخه‌وه
 په‌یوه‌ ست بوو‌بوو و په‌ شیمان بوو‌بوو‌یه‌وه و ته‌وبه‌ی کرد‌بوو، کۆچی دوا‌یی

شیخ صهفا به شیخ نه حمه دی گوت: گه وره پیاوانی مه غریب جاریکی تر
هاتوونه ته وه و پرسپاری تویان کردووه، پېداگیریش بوون به وهی هرکاتی
گه رایه وه نامه یه کیان بو بنیرم و هه والی گه رانه وه تیان پی رابگه یه نم...
ده بی شتیك بوبیت...!

شیخ نه حمه د گوتی: پیوسته بگه پریمه وه "نه قسه ر" و ناو نیشانی خوی
دایه "شیخ صهفا" و جه نابی "شیخ صهفا" گوتی: هرکاتیك پیاوانی
مه غریب هاتن به یه که وه دینه "نه قسه ر" و سه ردانی ده که ن، هه ردوولا
له سه ر نه وه ریککه وتن.

له کوتاییدا خواحافیزیمان له جه نابی "شیخ صهفا" و "کاک عومه ر" کرد،
ده بویه کاک عومه ر کاره کانی له لادی ته واو کردبایه و دواتر له که ل "شیخ
صهفا" و پیاوانی مه غریب له "نه قسه ر" سه ردانیان کردباین.

(۹)

گەشتینە لادیی ئەو شیخە پێش ئەوەی ببینم لە خەیاڵی خۆمدا وینەم
کێشابوو، بەلام لە راستیدا لادیکە زۆر لەوە جواتر بوو کە لە خەیاڵمدا وینەم
کێشابوو.

فێرگە کە زۆرجوان و گەرە و پێک بوو، کوپی شیخ ئەحمەد کە ناوی "
مەهدی" بوو گەنجیکی باش و ژیر بوو، زەوی و بازرگانی باوکی
قۆستبوویەو و دەستمایەکی لە گەرەکردنی فێرگە کە و فراوانکردنیدا
خەرج کردبوو، فێرگە کە چوار بەش بوو: مزگەوت و بەشی زانست و شوینی
مانەوێ فێرخواز و بەشیکیشی بۆ مانەوێ مامۆستایان دیاریکردبوو.

مەهدی بە گەرم و گەشی و پەرۆشیەو پێشوازی لە باوکی کرد، بە
شیوەیەک پەرۆشیم بۆ باوکم هەلسا کە لێی بی بەشم، بەلام سپاس بۆ خودا
بە "شیخ صەفا" بۆی قەرەبوو کردومەتەو، کە هەم چاکترین باوک
هەمدیس چاکترین هاوپی بوو بۆم، جەنابی شیخ ئەحمەد زۆر دلخۆش بوو
کاتی فێرگە و مالباتەکی بینیەو.

یەکەمین شوین دواي گەرەمان بۆی چووین لە گەڵ جەنابی شیخدا
مزگەوتە کە بوو، ماوەیەکی کەمی پێچوو مزگەوت لە خەڵکی تژی بوو،
خەڵکی لە هەموو لایەکی دەهاتن، هاتبوون بۆ بەخێرهێنانەوێ شیخ و

پېرۆزايي گه پانه وهی، له راستیدا نه و دیمه نه زۆردلخوشي کردم وتوشي
هیدمه بووم، ئایا نه و که سه یه که هاوه لیتیم کردوه؟!

ئایا له و پینگه به رزه یه من نه مناسیوو؟

ئایا نه وه نه و که سه یه که رازیه به ند بکړیت و قامچی لیبدړیت و ئازار بدړیت
ته نه له بهر نه وهی په یامیک که پئی وایه دهره نجامه که ی چاکسازی مړوځه؟
چاوم پر بوو له فرمی سک، هه روه ها "سه لیمی به رپرس" یش، نه مه هه مووی
له سه نگیني دۆخه که بوو.

نه مانده زانی نه و که سه ی هاوړپیه تیمان ده کرد خاوه ن پله پایه کی نه وها
گه وره یه له نیو گه له که ی، خاکیتیه که ی بی ناگای کردین له وهی و ابزانین
وه کوو هه ر که س و هه ر زانایه کی تره.

جه نابی شیخ کوړه که ی نامۆزگاری ده کرد، نه و بوو بوویه گه نجی کی خاوه ن
پینگه و یه کی له زانا دیاره کانی شوینه که، له هه موو عه سری پوژی هه ینیا ن
کوړی زیکی هه بوو، خه لکی هاو ته مه نی خوی و له خوی گه وره تر ناماده ی
ده بوون، له گه ل خه لکه که په یوه ندی که به هیزی هه بوو، که سیکی باش و
نهرم و نیا ن بوو، به چاکه نامۆزگاری نیمه ی ده کرد، ژوړی کی له نیو ژوړی
فیرخوازان بو دیاری کرد بووم، به رده وام به "شیخ" بانگی ده کردم، چوون
نهیده زانی له چ حال و پله یه کدام.

هه فته یه که به سه ر مانه وه م له فیترکه که تیپه ری، کاته کانم به خویندن به سه ر
ده برد، هیچ کاتیکي به تالم نه بوو، نه مده تانی خوله کی که به فیرو بده م، له
خویندن بو زیکو و له زیکو بو بیرکردنه وه، له ویش بو پشوودان و تیکو شان،

له تیکۆشان به ره و خه و تن و پشودان... ده بوايه به و شیوه یه بوومايه تا نه ودم به ده ستهینا بووايه که بۆی هاتبووم.

ده مویست له پۆژی دووهمی گه یشتمان به لادیک پرسیارى پیره ژنه که له جه نابى شیخ بکه م، ئایا جه نابى "شیخ مه هدی" برای نه وده یان که سیکی تره؟

جه نابى شیخ سه ردانى کردم و بۆ نه وده ی پرسیارى لی بکه م ده رباره ی پیره ژنه که خۆی گوتی: شیخ مه هدی مامۆستا که م هه مان نه و پیاو ده یه که پیره ژنه که به دواى ده که پى و برای نه وده، هاوسه ره که م "سوومه یه" دلنایى کر مه وده که وینه که وینه ی باوکیه تی، به لکۆ وینه یه کی ترى ده رهینا و نزیک وینه ی پیره ژنه که بوو.

دواى دوو هه فته که وره پیاوانى مه غریب هاتن و "شیخ سه فا" و "کاک عومه ر" یان له که لدا بوو، جه نابى شیخ نه حمه د به خیره اتنیکی گه رمی لی کردن و زۆر خوشحال بوو، له نۆ به شی مامۆستایان شوینیکی بۆ پشودان یان بۆ دیارى کرد و گه شتیکی ناساندنی فیرخوازان و مامۆستاکانی فیرگه که ی پیکردن، پۆژی هاتنیان پۆژیکی گه وره و له بیرنه کراو بوو نه که رچی ناماده کاریش بۆ هاتنه که یان نه کرا بوو.

نه وکه په ته مه ردانى مه غریب چوار که س بوون، سییانم له ئاههنگی ئیسرا و میعراج له لای "شیخ سه فا" و له "نه سوان" نا سیبوو، ته نى که سیکیان نه بیته نه مده ناسی و جاری یه که م بوو بیبینم، شیخ سه فا پى ناساندین و

گوتى: به پريزان "شيخ موحيه دين" ه و ئو هوكارى هاتنى مهردانى
مه غريبووه بۆ ئيره.

- وه لاهى گهر من هوكارى هاتنى ئيوه بىم بۆ ئيره ئوا هه موو ته مه نم
قه رزار و منه تبارى ئيوه م... جه نابى شيخ نه حمه د ئاواى پيگوتن.

شيخ موحيه دين گوتى: من سپاست ده كه م بۆ ئو كارانه ت قوربان، به لام له
راستيدا من بۆ كارىكى تر هاتووم، نه گهر چى لاي تو زور جيگاي بايه خ نيه،
به لام له كنه من جيگاي گرنگى زوره...

- فهرموو قوربان له ژير فرمانى توين.

له چهند سالىكى رابردوو، چهند برا و ته نها خوشكيكم هه بوو، برامان "مه هدى"
له گه ل خوشكمان به ره و ميسرگه شتيان كرد، نه وهى پوويدا له بارگرژى سياسى
و هه ندئ پووداوى تر له "عه دن" ي زيدي په سه نى خوى، واى كرد من و
براكه م كرى بكه ين، براكه م مرد و دووه كه يتريشم ون كرد...!!

كاتى له جه نابى به پريز "ئه لحه به شى" يم بيسست كه شيخى جه نابت ناوى
مه هدى "بووه له ده مى يه كيك له گه و ره پياوان گويبيسستى به سه رهاتىكى
شيخه كه ت بووه، له وانه يه نه و شيخه ي تو هه مان نه و برايه مان بيت كه چهندين
ساله به دواى ده گه پيئين، ويستم دلتيا به وه لئى، له وانه يه نه و كه سه براى
راسته قينه ي ئيمه بيت.

جه نابی شیخ نه حمەد نه و وینهی که پیره ژنه که پییدا بوو له گیرفانی ده ریهینا و نیشانی "شیخ موحیه دین" یدا و پووی که شایه وه، کوتیه شیخ نه حمەد: .. نه لاهو نه کبه ر.. نه و وینه یه ت له کوئی بوو؟

خۆم پی زهفت نه کرا و فرمیسک له چاوانم ریزیان به ست و به گۆنامدا ده تکان، تا نیستاش که سیك له ئاماده بووان له و باسه نه گه یشتن، ته نانه ت شیخ " موحیه دین" یش، جه نابی شیخ نه حمەد ده سستی به گێرانه وهی باسه که کرد و باسی پیره ژه که شی بۆ کردن.

شیخ نه حمەد بانگی کوپه که ی کرد بیّت و سلاو له مامی دایکی بکات، که نه و له جیگای باپیری هتی، یه کتریان له باوهش کرد و نزای پیروزی بۆ کرد.

له گه ل جه نابی موحیه دین چوون تا سلاو له برازاکی " سومه یه " بکات، پیش نه وه به سه رهاته که ی بۆ سومه یه ی خیزانی گێرپایه وه، به راستی گه ر باسی په ند و وانه کانی نه و به سه رهاته بکه ین زوبان له ئاستیدا لاله، به لام هیچ نالیین ته نها نه وه نه بیّت: ((خودا هه رچی بیهوی نه نجامی ده دات)).

جه نابی شیخ نه حمەد بریاریدا دوای دوو پۆژیتر خۆی و کچه که و برای پیره ژنه که که شیخ موحیه دینه و کوپه که شان که ناوی " مه دی" یه سه ردانی پیره ژنه که بکه ن که ده کاته پوری هاوسه ره که ی! هه رچی میوانانی مه غریب یش بوون دوای بیستنی به سه رهاته که بریاریاندا له گه ل "شیخ سه فا" له " نه قسه ر" بمیننه وه تا نه وان ده گه پیننه وه.

شیخ نه حمەد میوانانی برده سه رگۆپی "شیخ مه دی" که له " نه قسه ر" بوو. شیخ موحیه دین ده رباره ی سه ره مه رگ و مردنی شیخ مه دی پرسیا ری شیخ له نه حمەد کرد، نه ویش نه وها وه لاهی دایه وه: سپاس بۆ خودا ناخیرخیر بوو و به

حالتىكى باش گه پايه وه لاي په روه ردگار، نه ویش له خوشيان بزه ی کرد و پوی
گه شایه وه .

دوای نه وه چووینه سوودان، پیش نه وه ی له ده رگای مالی پیره ژنه که بده ی،
شیخ نه حمده به شیخ موحیه دینی گوت: له گهل ئیمه دا مه یه ژوره وه، هه والی
پیده ده ی، نه وه کوو هیمه گرتی بیّت و شتیکی به سه رییت، دواتر بانگت ده که ی
بو ژوره وه ..

له ده رگاماندا و کوپه گه وره که ی ده رگای کرده وه، نه و جاره پیچه وانیه جاری
پیشوو به گهرم و گه شی به خیره اتنی کردین، هه موومان چووینه ژوره و شیخ
موحیه دین له ده ره وه چاوه پوانی ده کرد.

پیره ژنه که له ژوره که ی خوی بوو، کاتی ئیمه ی بینی له ژوره که ی هاته
ده ره وه و به هاتنمان هیدمه گرتی بوو، گوتی: کیته؟ نه و غه ریبانان که ماوه یه ک
پیش ئیستا لامانبوون، بزانه چیتان لایه، هه والی خوشه و خوشی ده ربیرم یان
پرسه دابنیم؟ ده ترسم بمرم هیچ هه والیکی "مه هدی" م پی نه گات، ته مه نم
هه لکشاره و نه جه لم نزیکه بۆته وه، گه ران به دوای نزیکانم بی سوود بووه ..

پیره نه که نه وه ی گوت و چاوه کانی پۆندکیان تی قه تیس بوو بوو.
نه و کات شیخ نه حمده گوتی: دلنارام به دایه ی پاک و باشم، هاتووین هه والی
دلخۆشکهرت پی بده ی و فرمیسکی چه ندین ساله ت بسپریت، گه ر براکه شت
مردبیّت نه وه کچه که یه ت و به شیکه له و و له به رده مت وه ستاوه، نه وه ش
کوپه که یه تی "مه هدی" نه وه ی براکه ته .

پیره ژنه که خوی پی زهفت نه ده کرا، له خوشی و گریانې ناوېته یه کتريو پوون،
گۆچانه که یه ه لگرت و بهر و کچ و نه وه ی براکه ی پتی ه لگرت و باوه شې بۆ
کرښه وه و له نامیزی گرتن، نه یده توانی فرمیسه که کانی پابگریت، ماله که تزی بوو
له خوشی و شادی.

کاتی شیخ نه حمده ه سستیکرد ئافره ته که ئارام بۆته وه پییگوت: دایه نه مه
هه موو هه وال و موژده که نیه !.

نه ویش به سه رسورمان و چاوه پونیه وه گوتی: چیر هه یه له کاتیک خدا دلنه وای
کردم به کچه براکه م و نه وه که ی؟!.

- یه کی له براکانت هیشتا زیندوه.

ئافره ته که به هیدمه وه گوتی: چیده لئیت؟ مه به ستت چیه له مه؟

- هه روه ک بۆم باسکردی... ئیسا نه و له گه لمانه.

کوانی؟ نه و له کوپیه؟

هه موومان ه ستاینه سه رپی و شیخ موحیه دین ده رگای کرده وه و هاته
ژوره وه و خوشکه که ی له باوه شکرد و به یه که وه فرمیسه کی خوشی و
دووریان باراند و ئافره ته که له هوش خویچوو و دواي چهند خوله کیک
واگاهاته وه.

هموو ناماده بووان وانه يان وەرگرت و گريان به سهر ياندا خوۍ سه پاند،
 کاتي شېخ نه حمەد نه و دۆخه ي بيني به هەندى به سهرهات دۆخه که ي
 ناسايى کرده وه. دواتر شېخ نه حمەد پيشنيارى نه وه ي بۆ نافرەته که کرد
 که خوۍ و مندا له کاني بيته " نه قسەر " و له وي گوزەران يان ليتره باشتر
 ده بيت، به لام شېخ موحيه دين سپاسي شېخ نه حمەدي کرد و هه والي پيدا
 که خوۍ له گه لي ده گه پيته وه " نه قسەر " و دواتر خوشک و مندا له کاني
 ده گه پيته وه " عەدن " ي زيدي ره سه نيان.

گه پايته وه نه قسەر و " گه وره پياواني مه غريب " يش هه فته يه ک مانه وه و
 گه پايته وه ولا ته که يان.

نه وه ي ده رياره ي " شېخ نه حمەد " يشه، ته ني دواي نه و پوودا وه ساليك
 ژيا، به شيكي نه و ساليه ي به گوشه گيري و خه لوت به سهر برد و نه و
 په رتوواني که ئيسـتا خه لکيكي زۆر سودي ليوه ده بيني به ره مه ي
 نه وکاته ن، دواي نه وه پوحي پيرۆزي گه پايه وه لاي په روه ردگاري و وه سيه تي
 کرد که به رمال و ته سبيحه که ي له گه ل بنيزر يت و له کن مامۆستا که ي " شېخ
 مه هدي " بنيزر يت. به زوباني به پۆزو وه وه به چه ند خوله کيک پيش نويزي
 عه سرگياني سپارد. نا به و شيوه يه وه لام ي بانگه وازي په روه ردگاري دايه وه
 و له دونياي خه له تيته ره وه بۆ جيهاني کامه راني و هه ميشه يي کۆچيکرد،
 خوشي و شادي بۆ نه و.

له گه ل خودا راستيکرد و خوداش به راستي ناساند.
 خوداي هه لېژارد و خوداش نه وي هه لېژارد.

تەنیا حاجی

Tanya Haji | تەنیا حاجی

public channel

Description

بِسْمِ اللَّهِ
الرَّحْمَنِ

♥ چەنالىك تايبەت بە كتيب و بابەتى جياواز ♥

ئەو كتيبە لەلايەن **احمد عبدالرحمن**
كراوە بە pdf و پيشكەش بە خوینەر كراوە

چەنال

<https://t.me/tanyahaji7>

بۆ راوېۆچون و پسيار بۆ كتيب مەينېرە ↓
[@tanyahaji22](https://t.me/tanyahaji22)

ئەكاونت ↓

<https://linktr.ee/tanyahaji22>

t.me/tanyahaji7

ئەمە سرووت و ھۆنراۋى كۆمەللىك لە پاكە. كە جۆرىك لە ئارامى روحي باتى بەسەريانەو كىشاۋە. كە ۋەلامدەرەوھى داخۋازى ھەمووانە. ئاي چەندە جوانە روح لە كەشكى پاك و بىگەرد لە شەقەى پال بدات و بۆ ماۋەيەكى كەمىش لە جەستە جىابىتەوھز بەم شىۋەيە مورىدان دەورى شىخەكەيان دەدەن. رىك ھاوشىۋەى ھەسارەكان: كاتى دەورى خۆر دەدەن. و لە رووناكى و رۆشنايەكەى بەھرەمەند دەبن. كۆدەبنەو و دەورى دەگرنز يان لەو ۋەسفانە دەكەن كە لە نىوان خۇياندا بەكارىدەھىنن: (مەي، مەيگىر، مەستان)

مەيگىر: شىخە يان سەرۋەر و قسەكەريانە. مەي: گوڤتارى شىرىنى شىخە. لەناكو بەسەرياندا تىدەپەرىت و بە ھۆيەو كەمەندكىش دەبن. دەكەونە حال تا لىۋارى بىھۆشبوون.

مەستان: ئەو كۆمەلە كەسەى دەورى شىخن. ئەمە دىمەنىك بوو لەو دىمەنە باۋانەى ئىرە. كە ناۋچەى سەعەدى مىسرە. لە دىنى "سەعەد" سەر بەشارى ناۋدارى ئەقسەرە. بە تايبەت لە سالانى شەستەكانى سەدەى رابردوو. ئەو شارە لەو سۆفيانە تىرى بوو. لەگەل زۆرى ژمارەيان: جىاۋازيان لە حال و پلەياندا ھەبوو. لەناۋياندا ھەبوو مورىدىكى راستگۆ بوو. ھەبوو شىخىكى تەۋاو. خۋاپەرستى راستگۆ و خواناسى بەناۋبانگ و دەرويشى ھەزار ھەبوون.

1234567890

ھەولتەر - داۋن تاۋن قاتى دوۋەم - ناۋەراست

0750 406 66 74

Nawandi Raha / ناۋەندى رەھا

